

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 4 wraz z lekturami

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Między nami* dla klasy 4 szkoły podstawowej. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji / strona w podręczniku	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
WŚRÓD ZNAJOMYCH I PRZYJACIÓŁ					
Temat 1. <i>Rozmowy z bliskimi oraz ze znajomymi.</i> s. 8	* opisuje sytuację przedstawioną na planszy	* układa krótki dialog między wybranymi bohaterami	* inscenizuje wybraną sytuację	* dokonuje wnikliwej analizy i odczytuje relacje między posta- ciami przedstawionymi na ilustracji	* pisze twórczą wypowiedź związaną z omawianym tematem
Tematy 2 i 3. <i>Przedstawiamy uczniów klasy Pani Dobrej Wróżki.</i> s. 10	* wymienia elementy świata przedstawionego	* wyszukuje w tekście niezbędne informacje dotyczące zdarzeń i bohaterów	* identyfikuje baśniowe postaci pozytywne i negatywne * porównuje swoje cechy charakteru do cech postaci z baśni	* przedstawia siebie poprzez odwołanie do postaci i symboli graficznych * wchodzi w rolę wybranego bohatera baśniowego	* wyraża własną opinię o postaciach i zdarzeniach
Temat 4. <i>Jakie uczucia towarzyszą nam na początku nowego roku szkolnego?</i> s. 14	* wymienia uczucia towarzyszące w okre- ślonej sytuacji * relacjonuje treść frag- mentu tekstu, ustala najważniejsze zdarzenia	* wybiera informacje dotyczące postaci i przeżyć opisanych w tekście,	* nazywa uczucia bohatera literackiego i ich przyczyny * wnioskuje o uczu- ciach postaci literackiej	* tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź na temat własnych przeżyć, porównując je z uczuciami bohatera	* formułuje wskazówki dla bohaterki tekstu, podając rzeczowe argumenty
Temat 5. <i>Dzielimy wyrazy na głoski i litery.</i>	* odróżnia głoskę od litery, zna alfabet	* dzieli wyrazy na głoski i litery	* określa funkcje uży- cia alfabetu	* wymawia wyrazy ze świadomością układu narządów mowy i ich	* wartościuje znaczenie wyraźnego mówienia

s. 18			* zna praktyczne sposoby zastosowania alfabetu	wpływu na wyrazistość mowy	
Temat 6. <i>Co będziemy robić na lekcjach języka polskiego?</i> s. 20	* wymienia informacje zawarte na okładce i pierwszych stronach podręcznika * referuje treść wiersza	* uczestniczy w rozmowie na zadany temat	* korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach (strona internetowa wydawnictwa)	* dokonuje wyboru lektury na podstawie opisu książki	* wyraża opinię na temat książki
Temat 7. <i>Czym samogłoski różnią się od spółgłosek?</i> s. 21	* odróżnia spółgłoski od samogłosek	* wyróżnia w wypowiedziach zdania, zdaniach – wyrazy, w wyrazach – sylaby, głoski, spółgłoski i samogłoski	* dostrzega różnicę w wymowie spółgłosek i samogłosek	* zauważa rozbieżności między wymową a pisownią	
Temat 8. <i>Co jest najcenniejsze?</i> s. 23	* referuje treść wiersza * opowiada o wakacyjnej pamiętce	* rozumie przenośny sens utworu * określa temat wypowiedzi	* odczytuje wrażenia wzrokowe, słuchowe i dotykowe oraz uczucia	* określa wartości wpisane w utwór (mówi o znaczeniu przyjaźni wakacyjnej)	* wykorzystuje własne doświadczenia w interpretacji wiersza
Temat 9. <i>Co się zdarzyło w lesie? Układamy początek i koniec opowiadania.</i> s. 26	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * wskazuje czas i miejsce akcji	* określa temat i główną myśl tekstu * układa wydarzenia zgodnie z kolejnością * nazywa uczucia bohaterki	* precyzyjnie formułuje pytania do opisu zdarzenia	* układa własną wersję początku i końca historii	* tworzy ilustrację, w której za pomocą barw są oddane uczucia bohaterki opowiadania
Temat 10. <i>Pisownię „rz” można uzasadnić.</i> s. 29	* rozumie regułę pisowni „rz” wymiennego	* wyjaśnia pisownię wyrazów z „rz” wymiennym	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni	* układa tekst dyktanda z wyrazami z „rz”	
Temat 11. <i>Porozumiewamy się za pomocą znaków.</i> s. 32	* odczytuje z rysunku sposoby porozumiewania się * wyszukuje w tekście	* rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikowania się (np. gest, mimika, postawa)	* rozpoznaje sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi	* tworzy plakat na podstawie podanych informacji	* za pomocą niewerbalnych środków komunikacji przedstawia koleżankom i kolegom

	najważniejsze informacje dotyczące mowy i pisma	ciała)			dowolną informację (np. co będzie robił po lekcjach)
Temat 12. <i>Dialog Łucji z faunem.</i> s. 34	* relacjonuje treść fragmentu * omawia elementy świata przedstawionego * wyjaśnia, czym jest dialog, zna sposób zapisu rozmowy	* określa tematykę fragmentu * charakteryzuje bohaterów tekstu * poprawnie używa znaków interpunkcyjnych w dialogu	* nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * identyfikuje w tekście zwroty grzecznościowe	* wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady	* inscenizuje sytuację spotkania z nową osobą
Temat 13. <i>Kultura rozmowy.</i> s. 37	* omawia zachowanie bohaterów opowiadania	* rozpoznaje wyrazy i sformułowania świadczące o etykiecie językowej	* wyszukuje zasady dobrego zachowania w podanych sytuacjach	* tworzy dialog z obcą osobą, stosując zasady savoir-vivre'u	* potrafi wymienić czynniki sprzyjające komunikowaniu się i utrudniające komunikację
Tematy 14 i 15. <i>W jaki sposób rycerz uratował królestwo?</i> s. 39	* opowiada o wydarzeniach zgodnie z ich kolejnością, rozumie ich wzajemną zależność	* wie, jakich zachowań należy unikać w sytuacjach konfliktowych	* przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia * inscenizuje fragment wiersza	* wskazuje wartości pojawiające się w wierszu * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady	* tworzy zasady właściwego zachowania się w różnych sytuacjach * potrafi podać przykłady bohaterów, którzy zachowali się w podobny sposób
Temat 16. <i>Pisownię „ó” można uzasadnić.</i> s. 43	* rozumie regułę pisowni „ó” wymienionego	* wyjaśnia pisownię wyrazów z „ó” wymiennym	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni	* układa tekst dyktanda z wyrazami z „ó”	
Temat 17. <i>Jacy są bohaterowie?</i> s. 45	* uczeń opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * podaje najważniejsze informacje o postaciach	* określa relacje między postaciami, opisuje postawy i nazywa cechy na podstawie opisu zachowania	* tworzy tekst z odpowiedzią intencją wypowiedzi (przekonuje do pewnych zachowań)	* rozważa konsekwencje niewłaściwego postępowania * wyjaśnia motywacje bohaterów	* konfrontuje sytuację bohaterów z własnym doświadczeniem

<p>Temat 18. <i>Co za paczka?!</i> s. 51</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu * tworzy do niego własną ilustrację 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o swoich wrażeniach czytelnicy 	<ul style="list-style-type: none"> * rozumie przenośny sens wypowiedzi * opowiada o pomyśle wykorzystanym w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> * opisując nastrój dzieła, używa terminów: odbiorca, bohater wiersza, utwór poetycki, sytuacja przedstawiona w wierszu * rozpoznaje homonimy i wyjaśnia ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze tekst z wykorzystaniem homonimów
<p>Temat 19. <i>Jak kot w butach pomógł Jankowi zostać księciem?</i> s. 52</p>	<ul style="list-style-type: none"> * rozumie słuchaną baśń i opowiada o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia bohaterów * odróżnia cechy pozytywne od negatywnych * określa motywację bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * potrafi wymienić cechy gatunkowe baśni, które występują w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje morał płynący z baśni i wyjaśnia jego sens 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy własną wersję baśni
<p>Temat 20. <i>Rozmawiamy o pasjach bohaterów komiksu.</i> s. 58</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o kolejnych zdarzeniach w komiksie 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia zasady tworzenia komiksu * podejmuje rozmowę na temat pasji bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje wypowiedzi bohaterów komiksu * wyraża opinię na temat zachowania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o zyskach i stratach związanych z poświęcaniem się swojemu hobby * prezentuje swoją pasję * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje sytuację bohaterów z własnym doświadczeniem
<p>Temat 21. <i>Dobry pomysł, aby pomóc tym, którzy muszą się „schronić”.</i> s. 65</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o przeczytanym tekście * wskazuje informacje na temat bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje w tekście wartości ważne dla bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje motywację bohatera i uzasadnia swoje zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy tekst zachęcający do adopcji zwierząt ze schroniska 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje swoją opinię o konieczności adopcji zwierząt
<p>Temat 22. <i>Ojej, jak to poprawnie zapisać?! O słowniku ortograficznym.</i> s. 67</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady korzystania ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala poprawną formę zapisu wyrazu, korzystając ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze poprawnie pod względem ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy ortograficzne kalambury

Temat 23. <i>Piszemy wypowiedź o swoich zainteresowaniach.</i> s. 69	* opowiada o swoich zainteresowaniach	* rysuje znak symbolizujący swoje zainteresowania, ulubione zajęcia	* pisze tekst o hobby zgodnie z podanymi wskazówkami	* opowiada o ciekawych, bezpiecznych, niebezpiecznych pasjach i ich wpływie na rozwój młodego człowieka	* tworzy prezentację multimedialną o swoim hobby
Temat 24. <i>Dlaczego „zoologiczny talent”?</i> s. 71	* analizuje treść wiersza, opisując bohatera utworu	* ocenia postać literacką * rozróżnia cechy pozytywne i negatywne	* wyjaśnia związek tytułu z treścią wiersza * rozpoznaje w tekście literackim porównanie	* przedstawia się, używając porównań do zwierząt	* tworzy własne oryginalne porównania
Temat 25. <i>Wysłać wiadomość pod wskazany adres.</i> s. 72	* opowiada o wydarzeniach * odróżnia nadawcę od adresata korespondencji	* poprawnie zapisuje adres * opowiada sposobach porozumiewania się bohaterów	* wymienia różne sposoby porozumiewania się (komunikacja werbalna i niewerbalna)	* koduje i odczytuje informacje zapisane za pomocą wymyślonych znaków	* podaje przykłady sytuacji, w których można zastosować kodowanie informacji (przywołuje sytuacje, kiedy je zastosowano)
Temat 26. <i>Jaki jest Ben?</i> s. 75	* opowiada o wydarzeniach * podaje cechy dobrego przyjaciela	* układa pytania do tekstu * wyjaśnia znaczenie cytatu dotyczącego przyjaźni i zna jej rolę w życiu człowieka	* ocenia postać literacką, wskazując cechy i sytuacje z tekstu * pisze wypowiedź na temat przyjaźni	* rozważa konsekwencje ryzykownego postępowania	* konfrontuje sytuację bohaterów z własnym doświadczeniem
Temat 27. <i>Opisujemy dziewczynkę w czerwonej sukni.</i> s. 78	* opisuje obraz w kilku zdaniach, wskazuje najważniejsze elementy	* omawia kompozycję obrazu, nazywa rodzaj dzieła (portret) * charakteryzuje postać przedstawioną na obrazie	* wypowiada się na temat specyfiki obrazu, nastroju, kolorystyki * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	* formułuje dłuższą wypowiedź o postaci przedstawionej na obrazie, uwzględnia stosunki przestrzenne * wyraża własny sąd o obrazie	* bierze udział w dyskusji na temat sytuacji przedstawionej na obrazie * wchodzi w rolę bohaterki obrazu i odpowiada na pytania stawiane przez koleżanki i kolegów
Temat 28.	* porządkuje ilustracje	* wyszukuje informacje	* ocenia bohaterów	* wskazuje wartości	* wyjaśnia sens utworu

<i>O przyjaźni Leszka i Mieszka.</i> s. 80	do tekstu i opowiada o wydarzeniach	o bohaterach i wydarzeniach	i uzasadnia swoją ocenę, popierając ją przykładami zachowania *wyjaśnia znaczenie przysłowia	ważne dla bohatera * omawia problematykę utworu * tworzy notatkę o przeczytanym tekście	* tworzy definicję bajki
Temat 29. <i>Kim się okazała Flexi?</i> s. 82	* opowiada o wydarzeniach * rozpoznaje prawdziwe i fałszywe informacje	* nazywa wrażenia czytelnicze * gromadzi informacje o zdarzeniach, bohaterkach i ich przeżyciach	* podaje korzyści i zagrożenia związane z używaniem internetu * charakteryzuje i ocenia postępowanie bohaterki	* podaje przykłady zagrożeń związanych z nawiązywaniem kontaktów przez internet *określa doświadczenia bohaterów literackich	* ma świadomość konsekwencji wynikających z braku dystansu do internetowej rzeczywistości
Temat 30. <i>Zachować bezpieczeństwo podczas korzystania z internetu.</i> s. 88	* analizuje sytuację przedstawioną na plakacie, mając świadomość wynikających z niej zagrożeń	* objaśnia hasło wykorzystane w reklamie	* wyjaśnia celowość użycia zamieszczonych haseł i podaje przykłady zagrożeń znanych z obserwacji	* tworzy reklamę społeczną skierowaną do rówieśników na temat bezpiecznego korzystania z internetu	* analizuje funkcje przykładowych reklam społecznych * odwołuje się do tekstu dotyczącego Flexi
Tematy 31 i 32. <i>Sprawdź, co potrafisz.</i> s. 89	* wskazuje zdania zgodne z treścią utworu * wymienia uczestników dialogu * wykazuje się znajomością głoski, litery * poprawnie zapisuje adres	* charakteryzuje bohaterów *wymienia nazwy uczuć towarzyszących bohaterom	*tworzy dialog, pamiętając o poprawnym zapisie *wykorzystuje właściwe zwroty grzecznościowe	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym i stosuje poznane reguły pisowni	
W SZKOLE					
Temat 33. <i>Rozmowy na szkolnym boisku.</i> s. 92	* omawia sytuacje przedstawione na planszy	* posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny w tworzonym dialogu	* przedstawia zasady obowiązujące w trakcie rozmowy z osobą dorosłą * stosuje zwroty grzecznościowe	* odczytuje niewerbalne środki komunikowania się (gest, mimika, postawa ciała)	

			w zależności od rozmówcy		
Temat 34. <i>W szkolnych murach.</i> s. 94	* opisuje sytuacje ukazane na fotografiach * opowiada o swoim pierwszym szkolnym doświadczeniu	* tworzy tekst opisy- jący swój pierwszy dzień w szkole, wyko- rzystując zamieszczone słownictwo	* wybiera muzykę adekwatną do swoich przeżyć i uzasadnia wybór	* improwizuje sytuację z życia szkoły, stosując się do zasad kulturalnego zachowania	* konfrontuje sytuację przedstawioną w tekście kultury (fotografie) z własnymi doświadczeniami
Temat 35. <i>Tak wygląda moja szkoła!</i> s. 95	* analizuje opisy bu- dynku szkoły, odnosząc się do treści zawartych w poszczególnych akapitach	* tworzy plan opisu budynku	* redaguje opis obiektu, dzieląc wypowiedź na akapity i wykorzystując podane słownictwo	* rysuje plan szkoły i opisuje poszczególne elementy	* opisuje wymarzoną szkołę
Temat 36. <i>Jak dzielić wyrazy na sylaby?</i> s. 97	* rozumie pojęcia: „litera”, „głoska”, „sylaba” i je rozpoznaje	* analizuje scenki przedstawione w komiksie * ma świadomość sta- rannej wymowy wyra- zów w celu właściwego zrozumienia przez odbiorcę	* dzieli dłuższe wyrazy na sylaby * zna funkcję litery „i” w sylabie * odczytuje problem artykulacyjny ukazany w komiksie	* tworzy wyrazy z określoną liczbą sylab	
Temat 37. <i>Jesteśmy czytelnikami.</i> s. 99	* bierze udział w dyskusji dotyczącej ulubionych książek * omawia treść wiersza	* rozpoznaje osobę mówiącą, wyodrębnia opisane sytuacje * rozumie pojęcia: „wers”, „zwrotka” („strofa”) i wskazuje je w wierszu	* prezentuje ulubiony utwór, podając konkret- ne informacje doty- czące wybranej książki * opisuje przeżycia osoby mówiącej w kon- kretnych sytuacjach	* tworzy listę utworów godnych przeczytania przez swoich rówieśników * zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych	* reklamuje rówieśnikom swoją ulubioną książkę (prezentacja multimedialna)
Temat 38. <i>Klasa Vc w obliczu zagrożenia.</i> s. 102	* bierze udział w dys- kusji dotyczącej dobrej atmosfery w klasie, wymienia czynniki, które ją warunkują	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście, uzupełnia notatkę	* za pomocą ilustracji przedstawia zmianę, która zaszła w zacho- waniu bohaterów opisanych zdarzeń	* opisuje działania i cechy uczestników zdarzeń	* określa doświad- czenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi

			* nadaje inny tytuł opowiadaniu		
Temat 39. <i>Jak przenosić wyrazy?</i> s. 106	* zna zasady podziału wyrazów na sylaby i ich przenoszenia	* dzieli wyrazy na sylaby, stosując się do zasad językowych	* zna wyjątki dotyczące przenoszenia wyrazów	* ma świadomość, że przenoszenie wyrazów wynika z potrzeby estetycznego zapisu i jest przejawem poprawności językowej	
Temat 40. <i>Zabawna historia o tym, czego nie należy robić podczas lekcji.</i> s. 108	* wymienia sytuacje przeszkadzające w prowadzeniu lekcji * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* wskazuje informacje zgodne z treścią przeczytanego tekstu * określa nastrój opowiadania	* analizuje wskazane sytuacje, zwracając uwagę na zachowanie bohaterów i reakcje innych uczniów	* opisuje zabawną sytuację z życia szkoły lub obejrzanego filmu	* opowiada o zabawnej sytuacji, stosując odpowiednią intonację, niewerbalne środki wyrazu, postawę ciała itp.
Temat 41. <i>Jak poprawnie zapisać krótką wiadomość?</i> s. 112	* rozumie potrzebę przekazywania krótkich informacji i wie, w jakich sytuacjach się je wysyła	* porządkuje dwa dialogi * określa nadawcę, odbiorcę i ustala temat rozmowy	* pisze krótką wiadomość (SMS-a, e-maila) w konkretnej sprawie	* zna i stosuje w praktyce zasady korespondencji elektronicznej	* opowiada o popełnianych błędach językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych itp. w korespondencji elektronicznej, próbuje znaleźć przyczynę tego zjawiska
Temat 42. <i>„Nagle sfrunął anioł biały”, czyli wiersz o szkole.</i> s. 113	* opisuje sytuację przedstawioną w wierszu	* wskazuje bohaterów wiersza, obrazy poetyckie i ocenia zachowanie, dobierając odpowiednie cechy	* odczytuje dosłowne i przenośne znaczenie pojawienia się anioła * posługuje się związkami frazeologicznymi i wyjaśnia ich znaczenie	* tworzy opowiadanie stanowiące dalszy ciąg przedstawionej historii	* tworzy tekst liryczny dotyczący sytuacji szkolnej
Temat 43. <i>O wyrazach z „ż” wymiennym.</i>	* rozumie regułę pisowni „ż” wymiennego,	* wyjaśnia pisownię wyrazów z „ż” wymiennym	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły	* układa tekst dyktanda z wyrazami z „ż”	

s. 114			pisowni		
Temat 44. <i>Co zostało utrwalone na zdjęciu?</i> s. 117	* opisuje sytuacje przedstawione na zdjęciach	* wskazuje różnice w sposobie nauczania w różnych częściach świata	* redaguje opis wybranego zdjęcia	* dzieli się wiedzą na temat sposobów i warunków nauczania w biednych krajach	
Tematy 45 i 46. <i>Czy wszędzie dzieci mogą się uczyć?</i> <i>O szkole tu i tam...</i> s. 118	* opowiada o swojej szkole, informując, dlaczego lubi /nie lubi do niej chodzić	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * uzupełnia informacje o bohaterach	* charakteryzuje bohaterów * wskazuje na mapie państwa, o których mowa w tekście * porównuje swoją szkołę z ukazaną w tekście	* pisze e-mail na wskazany temat	* pisze list do osoby funkcyjnej na wskazany temat * przygotowuje krótką prezentację na temat Ruandy: warunków życia, zajęć, używanego języka, podaje ciekawostki
Temat 47. <i>Pisownię „ch” można uzasadnić.</i> s. 122	* rozumie regułę pisowni „ch” wymiennego	* wyjaśnia pisownię wyrazów z „ch” wymiennym	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni	* układa tekst dyktanda z wyrazami z „ch”	
Tematy 48 i 49. <i>Gdzie się mieściła i jak wyglądała Akademia pana Kleksa?</i> s. 124 <i>Makieta Akademii pana Kleksa – projekt.</i> s. 127	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * na miarę swoich możliwości wykonuje zadania w grupie związane z przygotowaniem makiety akademii	* rozpoznaje ukazane na kadrach filmowych sytuacje i bohaterów z lektury * gromadzi informacje na temat wyglądu akademii * na miarę możliwości wykonuje zadania w grupie związane z przygotowaniem makiety akademii	* opisuje akademię, wykorzystując zestaw słów * na miarę swoich możliwości wykonuje zadania w grupie związane z przygotowaniem makiety akademii	* korzysta z informacji dotyczących wyglądu szkoły zawartych w internecie i wykorzystuje je do opisu akademii * na miarę swoich możliwości wykonuje zadania w grupie związane z przygotowaniem makiety akademii	* tworzy tekst zachęcający do przeczytania książki lub obejrzenia filmu * na miarę swoich możliwości wykonuje zadania w grupie związane z przygotowaniem makiety akademii
Temat 50. <i>Dlaczego „nie dla</i>	* podaje skojarzenia ze szkołą i domem	* wskazuje osobę mówiącą, próbuje	* szuka w wierszu	* wyraża i uzasadnia swoje zdanie na temat	* określa swoją postawę w konfrontacji

<i>marzeń w szkole?</i> s. 128	*opisuje sytuację przedstawioną w wierszu	ustalić płeć	fragmentów odnoszących się do marzeń i dokonuje przekładu intersemiotycznego	„marzeń w szkole”	z postawą podmiotu lirycznego
Temat 51. <i>Kiedy w wyrazie piszemy „ch”?</i> s. 129	* zna inne zasady dotyczące pisowni „ch”	* wyjaśnia pisownię „ch” przed spółgłoskami, po „s” i na końcu wyrazu	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni dotyczące pisowni „ch”, zna wyjątki od podanych zasad	* układa tekst dyktanda z wykorzystaniem znajomości poznanych zasad ortograficznych	
Tematy 52 i 53. <i>List Wilczusia do rodziców. Odpowiedź rodziców na list Wilczusia.</i> s. 131	* omawia elementy świata przedstawionego * podaje cel napisania listu przez bohatera * zna zasady pisania listu * poprawnie adresuje kopertę	* nazywa przeżycia bohatera i uzasadnia wybór * gromadzi słownictwo potrzebne do napisania listu * właściwie rozmieszcza tekst na kartce i pamięta o akapitach	* pisze list na wskazany temat * odwołuje się do treści tekstu	* selekcjonuje informacje dotyczące bohatera i uzupełnia kwestionariusz osobowy kandydata do szkoły	* ocenia zachowanie bohatera, przyczyny takiego zachowania i wyraża własne zdanie o przedstawionej sytuacji
Temat 54. <i>Po jakich spółgłoskach piszemy „rz”?</i> s. 134	* rozumie regułę pisowni „rz” po spółgłoskach	* wyjaśnia pisownię wyrazów z „rz” po spółgłoskach (potrafi wymienić spółgłoski, po których piszemy „rz”)	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni „rz” po spółgłoskach, zna wyjątki od podanej zasady	* układa tekst dyktanda z wykorzystaniem znajomości poznanej zasady ortograficznej	
Temat 55. <i>Sprawdź się!</i> s. 135	* opowiada o przeczytanym tekście * wskazuje informacje zgodne z przeczytanym opowiadaniem * dzieli wyraz na	* nadaje tytuł opowiadaniu * wyjaśnia znaczenie sformułowań * zna zasadę tworzenia porównania	* wskazuje źródło informacji * pisze krótką informację w imieniu bohatera, poprawną pod względem językowym	* pisze list nieoficjalny w imieniu bohatera, poprawny pod względem językowym i ortograficznym * stosuje zasady	

	sylaby		i ortograficznym	etykiety językowej	
W DOMU					
Temat 56. <i>Kulturalnie przy stole.</i> s. 138	* opisuje sytuację przedstawioną na planszy	* ocenia zachowanie bohaterów, odwołując się do zasad kulturalnego zachowania przy stole	* tworzy i inscenizuje rozmowę wybranych bohaterów ukazanych na planszy	* tworzy zasady kulturalnego zachowania się przy stole	
Temat 57. <i>Warto... – baśń o trzech małych świnkach.</i> s. 140	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w baśni * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	* opisuje wykonane przez bohaterów budowle * przypisuje cechy postaciom	* rozpoznaje narratora * dobiera przysłowie najlepiej pasujące do historii bohaterów i uzasadnia swoje zdanie	* odczytuje przesłanie baśni * opowiada baśń ze świadomością roli narratora	* wypowiada się na temat jednomyślności we wspólnym działaniu * podaje przykłady sytuacji, w których takie zachowanie jest konieczne, by osiągnąć cel * odwołuje się do własnych doświadczeń
Temat 58. <i>Fantastyczna opowieść o pochodzeniu rodziny.</i> s. 144	* wskazuje zdarzenia i bohaterów opowieści * wymyśla inny tytuł wiersza	* wskazuje różnice między baśnią, historią a legendą, podając przykłady * identyfikuje podmiot liryczny	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze * rozumie różne znaczenia wyrazu „historia”	* wyjaśnia i stosuje słownictwo określające pokrewieństwo * opowiada o baśniowym pochodzeniu swojej rodziny	* przedstawia genealogię swojej rodziny (drzewo genealogiczne)
Temat 59. <i>O co można by zapytać osobę ze starej fotografii?</i> s. 147	* opowiada o sytuacji przedstawionej na fotografii (opisanej w wierszu, pokazanej na rysunku lub przyniesionej na lekcję)	* opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu * gromadzi informacje na temat osoby mówiącej	* tworzy zestaw pytań do postaci ukazanej na starej fotografii * rozumie pojęcie rymu i tworzy pary rymujących się wyrazów	* wymyśla i zapisuje w formie opowiadania historię pasującą do wybranej fotografii	* pisze rymowany wiersz pasujący do przyniesionej fotografii rodzinnej
Temat 60. <i>Pisownia „ż” w cząstkach „za-”,</i>	* rozumie regułę pisowni „ż” w cząstkach „za-”,	* wyjaśnia pisownię wyrazów z „za-”, „żo-”, „żu-”, „ży-”	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz	* układa dyktando z zastosowaniem poznanych reguł	

„żo-”, „żu-”, „ży-”. s. 149	„żo-”, „żu-”, „ży-”		stosuje reguły pisowni	pisowni	
Temat 61. <i>Porównujemy baśń z opowiadaniem.</i> s. 150	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w baśni i opowiadaniu	* układa kolejność wydarzeń, korzystając z ilustracji zamieszczonych w podręczniku * ustala wydarzenia zgodne z treścią utworu	* wskazuje podobieństwa i różnice między baśnią a opowiadaniem * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* tworzy dialog z wykorzystaniem związków frazeologicznych * identyfikuje typowe cechy baśni: początek i zakończenie, postaci, fantastyka, czas i miejsce wydarzeń	* tworzy nową (współczesną) wersję znanej baśni * porównuje teksty literackie pod względem cech gatunkowych
Temat 62. <i>Czego się można nauczyć od dziadka?</i> s. 154	* podaje cechy idealnego dziadka * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w opowiadaniu	* wskazuje narratora * ocenia postępowanie bohatera * wyjaśnia intencje postaci	* określa stosunek narratora do postaci * wykonuje schemat ogrodu dziadka	* dostrzega rolę przyrody w życiu młodego człowieka * opowiada o roli dziadków w życiu wnuków	* konfrontuje opisane sytuacje z własnymi doświadczeniami
Tematy 63 i 64. <i>Co wiemy o osobie opowiadającej w utworze „Domowe przedstawienie”?</i> <i>Tworzymy dalszy ciąg opowieści.</i> s. 157	* opowiada o swojej ulubionej zabawie * relacjonuje zdarzenia przedstawione w tekście	* gromadzi informacje na temat narratora, wskazuje jego cechy	* tworzy dalszy ciąg opowiadania, wykorzystując propozycje z podręcznika	* opowiada o roli wspólnej zabawy i spędzania czasu dzieci z rodzicami * wskazuje intencje, motywacje postaci, posługując się cytatami z tekstu	* przygotowuje scenariusz występu rękawiczek i smoka, następnie prezentuje go koleżankom i kolegom
Temat 65. <i>„Nie usiedzi człowiek mały...”</i> s. 160	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* układa plan wydarzeń * ocenia zachowanie bohaterów	* określa motywację Piaskowego Wilka i ocenia rady przekazane bohaterce	* pisze piosenkę o potrzebach dzieci	* konfrontuje zachowanie bohaterki z własnymi doświadczeniami
Temat 66. <i>Czego oczekują i jacy są Charlie i Lucy? Co</i>	* wyjaśnia znaczenie wyrazów i uzupełnia nimi zdania	* opowiada historię przedstawioną w komiksie	* ocenia zachowanie bohaterów * przedstawia dalszy	* wskazuje pozytywne i negatywne skutki spełniania zachcianek	* ocenia intencje, motywacje postaci

<i>by było, gdyby dorośli spełniali wszystkie zachcianki dzieci?</i> s. 164	* opowiada o swoich marzeniach	* dzieli się wrażeniami na temat przedstawionej sytuacji	ciąg historii bohaterów	przez dorosłych	
Tematy 67 i 68. <i>O pewnym niezwykłym spotkaniu. Historia rybaka, jego żony i złotej rybki.</i> s. 166	* opowiada o swoich życzeniach i pragnieniach, klasyfikując je na realne i trudne do spełnienia	* relacjonuje historię opisaną w tekście * wskazuje bohaterów fantastycznych i prawdopodobnych, pozytywnych i negatywnych	* ocenia zachowanie żony rybaka, konfrontując je z wyglądem morza * formułuje morał wynikający z utworu	* wymyśla inne zakończenie utworu * wzorowo czyta tekst z podziałem na role * wskazuje cechy baśniowe w utworze	* inscenizuje wybrany fragment utworu * odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa
Tematy 69 i 70. <i>Co to jest rodzina wyrazów?</i> s. 173	* identyfikuje wyrazy pokrewne	* analizuje budowę wyrazu * dostrzega wspólną część znaczeniową * tworzy rodzinę wyrazów	* dostrzega zależność między pisownią a przynależnością wyrazów do tej samej rodziny wyrazów (zasady ortograficzne)	* wykorzystuje w praktyce (do poprawnego zapisu) wiedzę na temat rodziny wyrazu * tworzy rodzinę wyrazu składającą się z dużej liczby słów	
Tematy 71 i 72. <i>Kochać, wymagać, akceptować.</i> s. 175	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * wyszukuje informacje na temat bohaterów	* opowiada o roli dorosłych w życiu młodego człowieka i wskazuje, co w nich najbardziej ceni	* pisze tekst, wcielając się w rolę postaci	* tworzy listę rad, które mogłyby się znaleźć w poradnikach: <i>Jak zrozumieć dorosłych/dzieci?</i>	* porusza problem akceptacji, odwołując się do otaczającego świata i własnych doświadczeń
Tematy 73 i 74. <i>Eksperci o potworach.</i> s. 179	* bierze udział w rozmowie na temat warunków pomagających stworzyć dobrą atmosferę w rodzinie	* dzieli się wrażeniami na temat przeczytanego tekstu * odczytuje zasadę tworzenia imion postaci	* opisuje działania potworów i możliwe zagrożenia z tego wynikające	* tworzy stronę <i>Malej encyklopedii dobrych duchów domowych</i> * wymyśla i opisuje sposób na unieszkodliwienie potwora	* przygotowuje prezentację multimedialną na wskazany temat
Temat 75. <i>Gdzie szukać dobroci?</i> (Joanna Papuzińska)	* relacjonuje treść wiersza * dostrzega sposób	* podaje cechy i przykłady zachowania dobrego człowieka	* inscenizuje wybraną sytuację, wykorzystując	* analizuje sytuację przedstawioną na ilustracji i konfrontuje	* czyta wiersz w podanych konwencjach (np. sondaż)

„Pytania”). s. 182	zapisu wiersza	* opisuje dzień, w którym przydarzyło mu się coś dobrego	odpowiednie słownictwo * dostrzega dosłowną i przenośną wymowę wiersza	ją z treścią wiersza * opowiada o sytuacjach, w których doświadczył dobroci ze strony innych osób	uliczny)
Tematy 76 i 77. <i>Co myślę o postaci zbrojcy? Adam Mickiewicz „Powrót taty”.</i> s. 184 [tekst usunięty z podstawy programowej]	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * dzieli się czytelnictwami wrażeniami	* czyta tekst z podziałem na role * porządkuje wydarzenia zgodnie z treścią * opowiada, wykorzystując plan	* identyfikuje narratora * ocenia postać negatywną, pozytywną, posługując się cytatami z ballady * tworzy dialog na określony temat	* charakteryzuje i ocenia postać zbrojcy, porównując ją z typowymi zachowaniami rozbójników	* inscenizuje wybrane fragmenty * tworzy prezentację multimedialną dotyczącą szlacheckich rozbójników (np. Janosika, Zorro, Robin Hooda)
Temat 78. <i>O zwyczajnych sytuacjach w niezwykle sposób.</i> s. 188	* pisze krótką instrukcję parzenia herbaty * ilustruje wybrany fragment wiersza	* wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych i stosuje je w zdaniach	* wyodrębnia obrazy poetyckie w wierszu * zauważa niecodzienny sposób przedstawienia codziennej sytuacji * wymienia elementy obrazu poetyckiego przedstawionego na ilustracji	* opowiada o domowej czynności w niezwykle sposób * rozumie zasadę tworzenia metafory, kojarzy ją z poezją	* wymyśla własne obrazy poetyckie i metafory
Temat 79. <i>Jak zapisywać wyrazy zakończone na „-ów”, „-ówka”, „-ówna”?</i> s. 190	* opisuje ilustrację, tworząc wyrazy zakończone na: „-ów”, „-ówka”, „-ówna” * zna zasadę pisowni zakończeń wyrazów	* wyszukuje w tekście wyrazy ze wskazanymi zakończeniami	* tworzy poprawne formy wyrazów, wykorzystując zasadę ortograficzną * zna pisownię wyjątków	* tworzy tekst dyktanda z trudnościami ortograficznymi zgodnymi z poznaną zasadą	
Temat 80. <i>Niezwykła historia z kanapką w roli głównej.</i>	* analizuje treść wiersza, przedstawiając zdarzenia i bohaterów	* opowiada o zachowaniu bohatera wiersza, wskazując jego myśli i uczucia	* czyta wiersz z odpowiednią intonacją i modulacją głosu	* podaje przykłady homonimów * wyjaśnia znaczenie wyróżnień graficznych	* tworzy tekst literacki, wykorzystując homonimy

s. 192		* opisuje ilustrację obok wiersza		w wierszu	
Tematy 81 i 82. <i>Kiedy w wyrazach piszemy „u”?</i> s. 194	* zna zasadę pisowni „u”	* wyjaśnia pisownię wyrazów z „u”	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni	* tworzy tekst dyktanda dotyczący poznanej zasady	
Temat 83. <i>Co to znaczy „część mowy”? Ćwiczenia językowe.</i> s. 196	* rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy	* odróżnia odmienne części mowy od nieodmiennych * wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy	* rozpoznaje formę wskazanej części mowy	* stosuje w zdaniu właściwe formy odmiennych części mowy	
Temat 84. <i>Jak opisać siebie?</i> s. 198	* wskazuje różnice pomiędzy opisem postaci a inną formą wypowiedzi * opowiada o postaci przedstawionej w tekście	* wskazuje narratora * odnajduje przykłady ilustrujące wskazane cechy wyglądu, charakteru * przygotowuje materiał do napisania autocharakterystyki	* opisuje fikcyjną postać, wykorzystując zgromadzone informacje * przygotowuje pracę opisującą siebie zgodnie z planem	* tworzy rozbudowaną autocharakterystykę, a także zna zasady stosowania akapitów	* przygotowuje kilka zdań opisujących koleżanki i kolegów z klasy i przeprowadza konkurs: <i>Zgadnij, o kim mowa?</i>
Tematy 85 i 86. <i>Co nazywa rzeczownik?</i> s. 201	* rozpoznaje i wskazuje rzeczownik * nazywa rodzaje rzeczowników	* odróżnia rzeczownik od innych części mowy * tworzy formy podstawowe rzeczowników (M. lp.)	* rozpoznaje formę wskazanej części mowy * odmienia rzeczownik przez przypadki i liczby, stosuje poprawne formy w zdaniach	* bezbłędnie odmienia rzeczowniki przez przypadki, potrafi utworzyć odpowiednią formę	* zna zasady odmiany trudniejszych rzeczowników
Temat 87 i 88. <i>Jak napisać przepis?</i> s. 204	* opowiada o zasadach bezpiecznego zachowania się w kuchni podczas przygotowania posiłków * opowiada o swoich	* tworzy regulamin bezpiecznego przygotowania posiłków * wskazuje elementy przepisu i tworzy	* redaguje przepis na ulubioną potrawę, wykonuje ilustrację * ma świadomość jednolitej formy zapisu sposobu przygotowania	* tworzy miniksiążkę kucharską z wybranymi przepisami na ulubione potrawy	* prezentuje kulinarne ciekawostki z wybranego regionu, kraju, części świata (prezentacja multimedialna)

	ulubionych potrawach (również tych, które potrafi sam wykonać)	prosty tekst	potrawy		
Temat 89. <i>Podziwiamy martwą naturę.</i> s. 206	* opowiada o tym, co przedstawia obraz * wie, czym jest martwa natura	* opisuje swoje wrażenia estetyczne	* odczytuje informacje dotyczące obrazu: autor, tytuł, czas i miejsce powstania, nazwa muzeum, treść, nastrój	* opisuje dzieło sztuki, stosując trójdzielną kompozycję * wyraża ocenę	* opisuje wybrane dzieło, opowiada, inspirując się nim * dzieli się wrażeniami z pobytu w muzeum czy w galerii sztuki * wypowiada się na temat malarstwa
Temat 90. <i>Co nazywa przymiotnik i jak się odmienia?</i> s. 208	* rozpoznaje i wskazuje przymiotnik	* odróżnia przymiotnik od innych części mowy * nazywa rodzaje przymiotników	* rozpoznaje formę wskazanej części mowy * odmienia przymiotnik przez przypadki, rodzaje i liczby * stosuje poprawne formy w zdaniach	* bezbłędnie odmienia przymiotniki wraz z rzeczownikami przez przypadki * tworzy odpowiednią formę wyrazów, świadomie używa ich w opisie	* zna zasady odmiany trudniejszych przymiotników
Temat 91. <i>Sprawdź, co potrafisz.</i> s. 211	* opowiada o zdarzeniu przedstawionym w utworze * wskazuje wypowiedzi zgodne z treścią tekstu	* rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne * wyszukuje w tekście elementy fantastyczne * tworzy rodzinę wyrazu	* redaguje przepis na wybraną potrawę * wskazuje przysłowie lub powiedzenie zgodne z treścią tekstu	* opowiada o dalszych przygodach bohaterów (zgodnych z treścią lektury) bądź tworzy własną opowieść	
NA PODWÓRKU I POZA JEGO GRANICAMI					
Temat 92. <i>Na wspólnym podwórku.</i> s. 214	* opowiada o sytuacjach przedstawionych na planszy * proponuje przykładowe tematy rozmowy	* określa zasady kulturalnego zachowania się w przestrzeni publicznej * tworzy listę zasad	* określa zewnętrzne przejawy pozytywnych i negatywnych emocji (mimika, gest) * tworzy dialog między	* podaje przykłady sytuacji konfliktowych wśród rówieśników i proponuje sposoby zażegnania sporu	* odnosi doświadczenia bohaterów do własnych doświadczeń

	między bohaterami	korzystania ze wspólnego podwórka	koleżankami lub kolegami, wykorzystując podane słowa		
Temat 93. <i>Niezwykła ulica, niezwykły dom.</i> s. 216	* opowiada treść przeczytanego tekstu * włącza się do rozmowy na temat wrażeń czytelnicy	* prezentuje bohaterów opowiadania * określa uczucia i opisuje ich zachowania, dokonuje porównania	* zapisuje rozmowę bohaterów opowiadania na określony temat * wskazuje bohatera na podstawie cytatu z opowiadania	* inscenizuje zapisaną rozmowę * wchodzi w rolę jednego z bohaterów i prezentuje wypowiedź na temat nowych mieszkańców	* tworzy krótki scenariusz na podstawie tekstu, przydziela role koleżankom i kolegom i wciela się w rolę reżysera
Temat 94. <i>Pobudzić wyobraźnię... – epitet.</i> s. 220	* opisuje sytuację przedstawioną w wierszu	* zapisuje kilka zdań na temat przeczytanego tekstu * zauważa funkcję przymiotnika w opisie	* dobiera odpowiednie przymiotniki do rzeczowników * opowiada sytuację przedstawioną w utworze, wykorzystując epitety	* rozpoznaje epitety i określa ich funkcję * ma świadomość plastyczności opisu i oddziaływania na wyobraźnię czytelnika dzięki użyciu epitetów	* tworzy tekst poetycki z licznymi epitetami
Tematy 95 i 96. <i>Inny nie znaczy gorszy.</i> s. 222	* relacjonuje treść opowiadania * w wypowiedzi używa poprawnych form rzeczownika z przymiotnikiem	* tworzy ramowy plan wydarzeń według wzoru	* tworzy plan ramowy według różnych sposobów * ocenia zachowanie bohaterów literackich	* wskazuje motywację bohaterów i opowiada o ich stosunku do innych * dzieli się spostrzeżeniami na temat sytuacji ukazanej w opowiadaniu, odwołując się do własnych doświadczeń	* podaje przykłady nietolerancji we współczesnym świecie i potrafi krytycznie się odnieść do opisywanego zjawiska
Temat 97. <i>Porozumienie to podstawa.</i> s. 227	* rozmawia o obowiązkach i cechach właścicieli zwierząt	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście, korzystając ze schematu * wskazuje wypowiedzi, które są zgodne	* podaje przykłady okoliczności, w jakich pies sprawdza się jako przyjaciel człowieka * zna pojęcie „odpowiedzialność”	* tworzy notatkę na temat obowiązków właściciela psa * tworzy tekst argumentacyjny na temat przyjaźni ze	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat zwierzęcych bohaterów (pomników wyjątkowych zwierząt)

		z treścią zamieszczonego fragmentu		zwierzętami	
Temat 98. <i>Portret ulubieńca.</i> s. 230	* opowiada o swoim zwierzęciu * relacjonuje treść wiersza	* dzieli się wrażeniami z przeczytanego tekstu * ocenia adekwatność tytułu do treści utworu	* gromadzi słownictwo opisujące bohaterów wiersza * zapisuje treść rozmowy z właścicielem wybranego psa	* opisuje zwierzę zgodnie z podaną instrukcją	* opowiada o różnych rasach psów
Temat 99. <i>W komiksowym Mirmilowie.</i> s. 233	* opowiada o zdarzeniach ukazanych w komiksie	* wskazuje cechy gatunkowe komiksu	* identyfikuje komiks * wyodrębnia elementy budowy komiksu poprzez porównanie z tekstem literackim	* projektuje dalszą część przygód bohaterów	* opowiada o ulubionych komiksach
Tematy 100 i 101. <i>Co robi? Co się z nim dzieje? Poznajemy czasownik.</i> s. 237	* identyfikuje czasowniki w wypowiedzi słuchanej i czytanej * stosuje poprawne formy gramatyczne czasowników	* rozróżnia formy osobowe i nieosobowe czasownika, w tym bezokolicznik * nazywa czynności i stany	* rozpoznaje w tekście następujące formy gramatyczne: liczbę, osobę, czas i rodzaj gramatyczny; rozumie ich funkcje w wypowiedzi * poprawnie zapisuje zakończenie bezokolicznika	* bezbłędnie rozpoznaje następujące formy gramatyczne: liczbę, osobę, czas i rodzaj gramatyczny, oraz określa ich funkcje w wypowiedzi * tworzy czasownik do podanych form gramatycznych	
Tematy 102 i 103. <i>Opowiadamy o tym, jak Marcin z przyjaciółmi zakładał bazę.</i> s. 241	* rozumie przeczytany tekst * opowiada o wydarzeniach i ustala ich kolejność	* opowiada o zachowaniach i motywacji chłopców	* konstruuje rozmowę na zadany temat z wykorzystaniem podanego słownictwa * uzupełnia fragmenty opowiadania, stosując odpowiednią kompozycję	* podaje argumenty mające na celu przekonanie osoby do zmiany zdania (chłopcy – ciotka)	
Temat 104.	* analizuje sytuację	* wie, jak się zachować	* redaguje tekst	* tworzy listę zasad	* porównuje

<i>Uczymy się udzielać informacji w razie zagrożenia.</i> s. 245	ukazaną na rysunku * wskazuje przykłady niebezpiecznych zachowań	w niebezpiecznych sytuacjach, jak udzielić przekonującej odpowiedzi * podaje przykłady innych niebezpieczeństw, które mogą spotkać dzieci podczas zabawy	i odgrywa scenkę, w której przekonuje kogoś do zmiany zachowania w celu uniknięcia niebezpieczeństwa	obowiązujących podczas zabawy	i opowiada o podobnych sytuacjach stwarzających zagrożenie dla dzieci
Temat 105. <i>Co to jest rytm?</i> s. 247	* relacjonuje treść wiersza * podaje przykłady znanych wyliczanek	* identyfikuje elementy powtarzające się w wierszu * rozpoznaje rymowankę * wystukuje rytm	* podaje przykłady rytmu w otaczającym świecie	* rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren * tworzy krótką rymowankę	* tworzy dłuższą rymowankę
Temat 106. <i>Wystarczy odrobina wyobraźni, by...</i> s. 249	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze * określa elementy świata przedstawionego	* porządkuje zdarzenia zgodnie z ich kolejnością * wykonuje ilustrację przedstawiającą wybraną sytuację z zabawy chłopca	* tworzy opowiadanie twórcze o dalszych przygodach bohatera * rozpoznaje film animowany, aktorski i określa cel połączenia obu gatunków	* tworzy projekt ilustracji, prezentuje swoją pracę na forum klasy i używa czasowników w czasie przyszłym	* porównuje fragment tekstu literackiego z filmem pt. <i>Artur i Minimki</i> * wyraża swoją opinię o filmie
Temat 107 i 108. <i>Co to jest przenośnia? / Jakie znaczenia kryją się w utworze J. Kulmowej „Kwitną gawrony”?</i> s. 253	* wskazuje osobę mówiącą w wierszu i temat utworu * wykonuje ilustrację do wiersza	* udziela odpowiedzi na zadawane pytania ułatwiające zrozumienie treści wiersza * wskazuje zaskakujące zestawienia wyrazów	* rozpoznaje w wierszu przenośnię i podaje skojarzenia, które mogły wpłynąć na jej stworzenie przez autorkę utworu * wyjaśnia związek tytułu z tematem wiersza	* analizuje i interpretuje wiersz, wskazując poznane środki stylistyczne * odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym	* tworzy własne przenośnie i używa ich w wierszu
Temat 109. <i>Co nazywa</i>	* rozpoznaje przysłówek jako nieodmienną	* uzupełnia tekst przysłówkami	* rozumie funkcję przysłówka w wypowiedzi	* tworzy przysłówki od przymiotników	

przysłówek? s. 255	część mowy * zna pytania, na które odpowiada przysłówek	* do czasowników dobiera odpowiednie przysłówki	* wzbogaca wypowiedź, stosując przysłówki		
Temat 110. <i>Przeglądamy się namalowanemu pejzażowi.</i> s. 256	* opowiada o elementach tworzących obraz * zna rodzaj dzieła (pejzaż)	* wypowiada się na temat kolorystyki, nastroju, wrażeń estetycznych	* tworzy związki wyrazowe opisujące krajobraz, korzystając z podanego słownictwa, w tym nazywającego stosunki przestrzenne	* opisuje obraz * wchodzi w rolę i opowiada o swoim pobycie w parku	* dzieli się wiedzą na temat malarstwa, wizyt w galeriach sztuki
Temat 111 i 112. <i>Kto i kogo ukazuje na podwórku? (Danuta Wawilow „Kalużyści”).</i> s. 258	* wymienia ulubione zabawy dzieci na świeżym powietrzu * opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu	* odróżnia autora od osoby mówiącej i bohatera wiersza * wyjaśnia znaczenia słów, odwołując się do odpowiednich fragmentów tekstu	* określa nastrój wiersza * czyta wiersz, zwracając uwagę na odpowiednią intonację i modulację * ocenia zaangażowanie bohaterów w wykonywaną czynność	* odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym * tworzy kilkunasturową wypowiedź na temat wiersza z wykorzystaniem podanego słownictwa	* tworzy neologizmy i zna ich znaczenie
Temat 113. <i>O ojczyźnie słowami dawnego poety.</i> s. 260	* wymienia skojarzenia ze słowem „Polska” * wyjaśnia znaczenie słowa * opowiada treść wiersza	* podaje informacje dotyczące osoby mówiącej w wierszu * wyjaśnia powód zapisu słowa wielką literą	* nazywa środek stylistyczny * opisuje uczucia osoby mówiącej	* omawia sposób przedstawienia obrazu poetyckiego przez osobę mówiącą * na podstawie informacji historycznych wyjaśnia znaczenia przenośne w tekście	* dzieli się wiedzą historyczną na temat rozbiorów, zaborów i sytuacji społeczno-politycznej
Tematy 114 i 115. <i>„Mazurek Dąbrowskiego” – hymn Polski.</i> s. 262	* wymienia i opisuje symbole narodowe * zna i wyjaśnia pojęcie „symbol narodowy” * podaje skojarzenia ze słowem „Polska”	* analizuje treść utworu * wskazuje fragmenty odwołujące się do historii Polski * zauważa powtarzający się	* ma świadomość wyjątkowości hymnu (rodzaju pieśni pochwalnej) * wskazuje refren w utworach	* opowiada o znaczeniu symboli narodowych w życiu Polaków, sposobach okazywania szacunku symbolom * wzorowo śpiewa	* opowiada o sytuacji politycznej w latach 1795–1813, roli Napoleona i związanych z nim nadziejach Polaków, o Legionach

	* zna słowa hymnu	fragment, posługuje się terminem „refren”		hymn * na podstawie informacji o okolicznościach powstania utworu określa oczekiwania adresatów hymnu	Polskich we Włoszech i znanych z treści hymnu postaciach historycznych (możliwa prezentacja multimedialna)
Tematy 116 i 117. <i>Kiedy w wyrazie stosujemy wielką, a kiedy małą literę?</i> s. 265	* wyszukuje na mapie Polski nazwy własne, dzieląc je na odpowiednie kategorie * odnajduje na mapie region, w którym mieszka, i podaje kilka informacji na jego temat * zapisuje nazwy własne wielką literą	* zna zasadę pisowni nazw własnych i rzeczowników pospolitych oraz wykorzystuje ją do opisanie trasy, okolicy i znajdujących się tam obiektów * odczytuje informacje z mapy turystycznej	* redaguje wypowiedź zachęcającą do zwiedzenia dowolnego miasta * stosuje reguły pisowni w praktyce	* przygotowuje trasę wycieczki po dowolnym regionie Polski, podając informacje o obiektach, które warto zwiedzić * tworzy tekst dyktanda z wykorzystaniem znajomości zasady ortograficznej	
Tematy 118 i 119. <i>Poetycko i żartobliwie o geografii Polski.</i> s. 269	* relacjonuje treść wiersza * opowiada o wrażeniach czytelniczych	* wyszukuje w tekście nazwy własne i porządkuje je zgodnie z kryteriami * wskazuje wymienione miejsca na mapie Polski / globusie	* zna i stosuje w praktyce zasadę dotyczącą pisowni nazw własnych * wykorzystuje zasadę dotyczącą pisowni nazw własnych do tworzenia następujących nazw: mieszkańców miast, wsi, regionów * nazywa uczucia osoby mówiącej	* wygłaszając utwór, oddaje uczucia * gromadzi informacje do prezentacji wybranego miejsca (miasta, wsi, regionu) i wykonuje stronę przewodnika turystycznego	* przygotowuje prezentację multimedialną pt. <i>Niezwykłe miejsca w Polsce</i>
Tematy 120 i 121. <i>Fantastyczny spacer po Krakowie.</i> s. 271	* opowiada treść wybranej legendy związanej z Krakowem * opowiada o wydarzeniach przedstawionych	* rozpoznaje fikcję literacką * rozróżnia elementy realistyczne, prawdopodobne	* układa dalszy ciąg przygód bohaterów, uwzględniając wszystkie konieczne elementy	* wymienia cechy charakterystyczne legendy jako gatunku literackiego * podaje tytuły znanych	* przygotowuje prezentację multimedialną pt. <i>Zabytki Krakowa</i> (ewentualnie może uwzględnić legendy,

	w tekście według planu	i fantastyczne		polskich legend	które kojarzą się z tym zabytkiem)
Temat 122. <i>Cecylia Niewiadomska</i> „Piast” – poznajemy legendę. s. 278	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w legendzie * wymienia elementy świata przedstawionego	* wymienia elementy rzeczywiste, prawdopodobne i fantastyczne * układa plan wydarzeń i na jego podstawie relacjonuje legendę * omawia okoliczności zdarzeń	* notuje informacje dotyczące fabuły danej legendy * identyfikuje region, którego dotyczy legenda * wykazuje znajomość legend dotyczących regionu, z którego pochodzi * sprawnie posługuje się terminem „legenda”	* układa plan wydarzeń do legendy ze swojego regionu, którą zaprezentuje w klasie * identyfikuje wartości przekazane w legendzie * potrafi określić cel pisania legend	* prezentuje legendy związane z dowolnym regionem (mogą być te mniej znane)
Temat 123. <i>Wyrazy z literą „ż”, których pisownię trzeba zapamiętać.</i> s. 282	* opowiada treść legendy <i>Jak powstało Jezioro Żabie</i> * wskazuje cechy charakterystyczne legendy jako gatunku * zapamiętuje pisownię niektórych wyrazów z „ż” niewymiennym	* ćwiczy pisownię wyrazów z „ż” niewymiennym * wyszukuje na ilustracji odpowiednie wyrazy i poprawnie je zapisuje	* opowiada treść legendy zgodnie z kolejnością zdarzeń * pisze z pamięci wybrane przez nauczyciela wyrazy z „ż” niewymiennym	* wymyśla treść dyktanda z wyrazami z „ż” niewymiennym	
Temat 124. <i>Czy potrafię uważnie słuchać?</i> s. 285	* uważnie słucha czytanej legendy pt. <i>Bursztynowa komnata</i> * odpowiada na pytania sprawdzające znajomość treści legendy * na podstawie tekstu legendy wymienia elementy prawdopodobne,	* porządkuje plan wydarzeń i zgodnie z nim opowiada treść legendy * wskazuje na mapie Polski region, z którym jest związana legenda * dobiera treść definicji do zamieszczonych fotografii	* ocenia zachowanie bohatera * dobiera właściwą zasadę do postępowania postaci i uzasadnia swój wybór * uzupełnia fragmenty tekstu, wykorzystując znajomość legendy	* ocenia poziom wysłuchanego nagrania legendy, wskazuje elementy, które oddziałują na wrażenia i odbiór tekstu przez słuchaczy	* wzorowo czyta/opowiada legendę z wybranego regionu kraju

	realistyczne, fantastyczne				
Tematy 125 i 126. <i>Opowiadamy legendę o toruńskich piernikach.</i> s. 289	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych na ilustracji	* wyszukuje na mapie Polski Toruń * rozpoznaje fikcję literacką * rozróżnia elementy realistyczne, fantastyczne i prawdopodobne w utworze	* przedstawia ciekawostki na temat miasta i wydarzenia historyczne, postaci z nim związane * redaguje opowiadanie na podstawie wcześniej przygotowanego planu wydarzeń	* wskazuje cechy legendy na podstawie przeczytanego utworu * ocenia bohaterów legendy * opowiada o wrażeniach czytelnicznych i ocenia sposób przedstawienia legendy w innej wersji (komiks)	* prezentuje legendę dotyczącą wybranego miasta (może wykonać jej komiksową wersję)
Tematy 127 i 128. <i>Legenda o panu Twardowskim w ujęciu poety – Adam Mickiewicz „Pani Twardowska”.</i> s. 293	* czyta tekst i próbuje go zrelacjonować * dzieli się wrażeniami na temat przeczytanego tekstu * wskazuje elementy charakterystyczne dla legendy	* wskazuje zdania zgodne z treścią wiersza * układa plan wydarzeń	* opowiada o warunkach umowy zawartej z diabłem * opisuje zadania, które miał wykonać diabeł	* porównuje wiersz Adama Mickiewicza z fragmentem prozy (notatka o Panu Twardowskim) pod względem zawartych w nim treści * wymienia elementy podobne i różniące oba utwory * ocenia żartobliwe zakończenie utworu Adama Mickiewicza	* prezentuje różne legendy o panu Twardowskim
Temat 129. <i>Opowiedzieć historię czy przekazać informację? Poznajemy teksty o Dworze Artusa.</i> s. 2992	* czyta tekst literacki i informacyjny * relacjonuje treść tekstów	* wskazuje na mapie region, którego dotyczą teksty * tworzy ilustrację do legendy o wybranym zabytku	* wskazuje cechy tekstu literackiego i informacyjnego * na tej podstawie wymienia cechy charakterystyczne dla tekstów pochodzących z przewodników	* analizuje środki artystycznego wyrazu wykorzystane w dziele plastycznym i tekście literackim * tworzy tekst legendy, w której bohaterem będzie wybrany polski	* przygotowuje prezentację na temat wybranego polskiego zabytku (z legendą)

			turystycznych	zabytek	
Tematy 130 i 131. <i>Sprawdź się.</i> s. 301	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść przeczytanego tekstu * opowiada o ulubionej zabawie większości chłopców * opowiada o bohaterce wiersza i opisuje pokonaną przez nią drogę * dobiera punkty planu do ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia historię piłki, wskazując kolejne sposoby jej wykonania i przeznaczenie * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni wielką literą * wchodzi w rolę piłki i opowiada o pokonywanej drodze 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje żart zastosowany w wierszu * podaje przykłady epitetu, porównania, rymów z wiersza * określa formy gramatyczne czasownika * opowiada historię przedstawioną na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie planu redaguje opowiadanie z dialogiem, stosując odpowiednią kompozycję graficzną, poprawność językową i ortograficzną * tworzy dalszy ciąg opowieści 	
W KRAINACH SNU, MARZEŃ I BAŚNI					
Temat 132. <i>Opowiedzieć ciekawie historię.</i> s. 304	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację przedstawioną na planszy * rozpoznaje bohaterów fantastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * podczas analizowania planszy zwraca uwagę na emocje, uczucia towarzyszące bohaterom podczas opowiadania przez nich historii * przypomina treść utworu, z którego pochodzi wybrana spośród przedstawionych na planszy postać fantastyczna 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia sposoby na zwrócenie uwagi słuchacza * opisuje reakcje, mimikę, gesty towarzyszące bohaterom * tworzy krótką opowieść z elementami fantastycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie z dialogiem * uwzględnia kilku bohaterów z planszy i tworzy nowe wersje znanych tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> * interesująco wygłasza przygotowaną opowieść (może być przebrany za wybranego bohatera), wykorzystując modulację głosową, mimikę
Temat 133. <i>W świecie wyobraźni.</i> s. 306	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje zdjęcia chmur, wykorzystując podane słownictwo * tworzy proste porównania 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada historię przedstawioną w komiksie, wykorzystując podane słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między wyobrażeniami bohaterów (kształt chmur) * wyjaśnia powód zmiany zdania bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wnioskuje na podstawie zachowania bohatera o wpływie literatury na wyobraźnię 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną z wykorzystaniem zdjęć chmur (forma konkursu dla rówieśników – <i>Co można zobaczyć na niebie?</i>)
Temat 134.	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o swoich 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje, w jaki sposób 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy własną wersję

Czas na zmiany. s. 308	marzeniach * relacjonuje treść wiersza	przedstawioną w utworze, zwracając uwagę na zachowanie bohatera * wykorzystuje w wypowiedzi czasowniki	podobieństwo między tym, co widzi bohater, a wyobrażeniem	można wykorzystać pomysł z wiersza, aby usprawnić życie ludzi * interesująco prezentuje wyniki pracy	wiersza (może wykorzystać schemat, ale może on być wyłącznie inspiracją)
Temat 135. <i>Kiedy sen nie chce przyjść...</i> s. 309	* dzieli się doświadczeniami związanymi z zasypianiem * czyta wiersz i relacjonuje treść	* opisuje sytuację liryczną * zwraca uwagę na prośby osoby mówiącej, wymieniane przeszkody w zasypianiu i podaje cytaty * opowiada o swoim niezwykłym śnie	* porównuje doświadczenia osoby mówiącej z własnymi; zapisuje wniosek * wskazuje poznane środki stylistyczne	* rozpoznaje przenośnię zastosowaną w wierszu i ją objaśnia * redaguje dłuższe opowiadanie z elementami fantastycznymi, w którym pojawi się motyw snu	* przygotowuje prezentację na temat roli snu w funkcjonowaniu człowieka, znaczeń snów itp.
Temat 136. <i>O różnych typach wypowiedzeń.</i> s. 311	* analizuje sytuację przedstawioną w komiksie * świadomie posługuje się terminem „wypowiedzenie”	* tworzy brakujące wypowiedzenia pasujące do sytuacji przedstawionej w komiksie * rozróżnia rodzaje wypowiedzeń * wie, jakie znaki interpunkcyjne kończą wypowiedzenia	* rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzeń * używa ich w dialogu * dostrzega różnicę między wypowiedzeniem wykrzyknikowym a neutralnym	* z wybraną formą czasownika układa odpowiedni typ wypowiedzenia * bierze udział w rozmowie na dowolny temat, świadomie wykorzystując różne typy wypowiedzeń; wypowiada je z odpowiednią intonacją	
Temat 137. <i>Na polowaniu z Wielkomiludem.</i> s. 313	* opowiada treść wysłuchanego utworu, wskazując elementy świata przedstawionego	* odpowiada na pytania sprawdzające stopień zrozumienia tekstu * opisuje krainę, w której się znaleźli bohaterowie	* przedstawia bohatera, analizuje znaczenie jego imienia, opisuje wygląd i zachowanie * analizuje sposób wypowiedzenia się postaci	* wie, na czym polega zasada tworzenia nowych słów i prezentuje własne przykłady * opisuje wybrany sen złowiony przez	* redaguje opowiadanie twórcze o przygodzie przeżytej wspólnie z bohaterem opowiadania

			<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie neologizmów * opowiada o rodzajach snów, o których jest mowa w tekście 	Wielkomiluda	
Temat 138. <i>Na planie filmowym.</i> s. 318	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada treść wysłuchanego utworu, wskazując elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * odpowiada na pytania sprawdzające stopień zrozumienia tekstu * uzupełnia tekst z lukami 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o tym, co sprawia, że film czy przedstawienie teatralne oddziałują na wyobraźnię widza 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje wypowiedź na temat filmu, spektaklu teatralnego, który wywarł na nim szczególne wrażenie, wykorzystuje zgromadzone słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli się wiedzą na temat filmu, teatru (sposobu realizacji, ulubionego aktora, gatunków filmowych)
Tematy 139 i 140. <i>Jak Zielony Kapturek uniknęła losu Czerwonego Kapturka?</i> s. 323	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada z pamięci bądź z wykorzystaniem przygotowanych ilustracji treść baśni o Czerwonym Kapturku, 	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść tekstu * wyjaśnia zachowanie bohaterów * określa ich cechy 	<ul style="list-style-type: none"> * odgrywa scenkę, zwracając uwagę na mimikę i gesty * ocenia prezentacje koleżanek i kolegów 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy scenkę inspirowaną losami Zielonego oraz Czerwonego Kapturka * ocenia sposób przedstawienia alternatywnej historii Zielonego Kapturka 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy nową wersję znanej baśni (opowiadanie, scenka) i prezentuje na forum klasy
Temat 141. <i>O różnych typach wypowiedzeń – poznajemy zdanie i równoważnik zdania.</i> s. 325	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje czasownik w tekście, zna pytania, na które odpowiada ta część mowy * rozpoznaje orzeczenie wyrażone czasownikiem w formie osobowej 	<ul style="list-style-type: none"> * posługuje się terminem „orzeczenie”, potrafi je wskazać w zdaniu * układa zdania z wybranym czasownikiem 	<ul style="list-style-type: none"> * sprawnie wskazuje różnicę między zdaniem a równoważnikiem zdania * uzupełnia tekst zdaniami i równoważnikami zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * zamienia zdania na równoważniki i odwrotnie * bezbłędnie posługuje się nowymi terminami 	
Temat 142. <i>Jaki utwór nazywamy baśnią?</i> s. 327	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść baśni * wskazuje elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala zdarzenia zgodne z treścią utworu * układa pytania do tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy baśni i odnosi je do poznanego utworu * wskazuje morał 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje w znanych baśniach elementy charakterystyczne dla tego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat znanych baśni i ich

			płynący z utworu i go interpretuje	* przedstawia treść morałów	autorów
Tematy 143 i 144. <i>Piszemy własną baśń.</i> s. 333	* opowiada o planszy zamieszczonej w podręczniku * przedstawia wybranych bohaterów	* analizując plansze, wymienia elementy fantastyczne i prawdopodobne * podaje pomysł dotyczący treści baśni	* analizując planszę, wymienia postaci pozytywne i negatywne * dzieli się znajomością treści wybranych baśni	* analizując planszę, wymienia baśniowych „pomocników” * tworzy własną baśń, uwzględniającą wszystkie elementy charakterystyczne dla tego gatunku	* wyraża ocenę na temat zaprezentowanych baśni, zgodnie z ustalonymi kryteriami
Temat 145. <i>Po co ludziom potrzebne są baśnie?</i> s. 337	* analizuje treść wiersza * próbuje udzielić odpowiedzi na pytanie, po co ludziom są potrzebne baśnie	* udziela odpowiedzi na pytania związane z treścią wiersza * umiejętnie posługuje się terminami: „wers”, „zwrotka” * podaje cechy baśni	* podaje przykłady baśniowych bohaterów, którzy odnieśli zwycięstwo * wymienia cechy, które pozwalają na odniesienie sukcesu * opowiada o ulubionych bohaterach baśniowych	* formułuje wniosek na podstawie dyskusji * wie, jaką rolę w życiu człowieka mogą pełnić baśnie * tworzy pracę literacką, porównując się do wybranego bohatera baśni	* przygotowuje konkurs dla rówieśników pt. <i>Zgadnij, kto to? Rozpoznajemy baśniowych bohaterów.</i>
Temat 146 i 147. <i>Przenosimy się w świat naszych ulubionych książek.</i> s. 338	* relacjonuje treść przeczytanego artykułu * podaje najważniejsze informacje dotyczące opisanego projektu	* wybiera zdjęcie, które pobudza wyobraźnię czytelnika i uzasadnia swoje zdanie * opowiada o ulubionej książce	* opowiada / opisuje świat książki, do której chciałby się przenieść, podaje odpowiednie argumenty; wykazuje znajomość lektury	* proponuje działania zachęcające do czytania książek * prezentuje efekty pracy indywidualnej, grupowej	* w formie prezentacji multimedialnej reklamuje ulubioną książkę * współorganizuje w szkole Światowy Dzień Książki
Temat 148. <i>Wyraży z „ó”, których pisownię trzeba zapamiętać.</i> s. 340	* opowiada treść baśni * wskazuje cechy charakterystyczne tego gatunku * zapamiętuje pisownię niektórych wyrazów	* ćwiczy pisownię wyrazów z „ó” niewymiennym * wyszukuje na ilustracji odpowiednie wyrazy i poprawnie je	* opowiada treść baśni zgodnie z kolejnością zdarzeń * pisze z pamięci wybrane przez nauczyciela wyrazy	* wymyśla treść dyktanda z wyrazami z „ó” niewymiennym	

	z „ó” niewymiennym	zapisuje	z „ó” niewymiennym		
Temat 149. <i>Chwile pełne emocji.</i> s. 343	* relacjonuje treść opowiadania * wskazuje elementy świata przedstawionego	* opowiada o wrażeniach czytelniczych * wskazuje fragment, który go najbardziej zainteresował	* opowiada o zachowaniach, reakcjach i przeżyciach bohaterów podczas konkretnych wydarzeń (w tym celu wnikliwie analizuje treść opowiadania)	* redaguje opis przeżyć bohatera, wykorzystując podane słownictwo	* porównuje doświadczenia bohatera literackiego z własnymi (pod kątem chęci zdobycia czegoś bądź osiągnięcia celu)
Temat 150 i 151. <i>Po co nam spójnik? Zdanie pojedyncze i zdanie złożone.</i> s. 346	* zna i posługuje się następującymi terminami: orzeczenie, zdanie, równoważnik zdania * potrafi wskazać czasowniki w formie osobowej, które w zdaniu pełnią funkcję orzeczenia	* rozpoznaje spójnik i wie, jaka jest jego funkcja w zdaniu * wie, czym się różni zdanie pojedyncze od złożonego	* dzieli zdania złożone na pojedyncze, ze zdań pojedynczych tworzy złożone * zna i stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą spójników	* tworzy wypowiedź z użyciem zdań złożonych, pojedynczych, stosując poznane zasady interpunkcyjne	
Temat 152. <i>Krzysztof Kolumb jako postać historyczna i bohater utworu Władysława Broniewskiego.</i> s. 349	* relacjonuje tekst literacki i informacyjny o Krzysztofie Kolumbie	* wskazuje funkcje tekstów literackich i informacyjnych * opisuje sytuację przedstawioną w wierszu * wypisuje informacje o wyprawach Krzysztofa Kolumba	* umiejętnie posługuje się następującymi terminami: „wers”, „strofa”, „rym” * wskazuje w wierszu poznane środki stylistyczne (epitety, przenośnie) * uczestniczy w dyskusji na temat przeżyć, odczuć odbiorcy podczas czytania tekstu poetyckiego	* recytuje wiersz z odpowiednią intonacją i modulacją * uczestniczy w rozmowie na temat wypraw Krzysztofa Kolumba i innych odkrywców	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Krzysztofa Kolumba
Temat 153 i 154.	* wyszukuje	* poprawnie zapisuje	* wskazuje wyrazy	* redaguje dłuższe	

<i>Czy potrafię pisać poprawnie? Test. s. 351</i>	na ilustracji wyrazy z trudnością ortograficzną	wyrazy z „ó-u”, „rz-ż”, „ch-h”	pasujące do wspólnej zasady ortograficznej	opowiadanie z wykorzystaniem wyrazów przedstawionych na ilustracji	
Temat 155 i 156. Sprawdź się! s. 355	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść wiersza * wyodrębnia obrazy poetyckie i dobiera je do podanych ilustracji * wskazuje osobę mówiącą w tekście * właściwie dzieli wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sen bohatera wiersza (psa) * sprawnie posługuje się następującymi terminami: fantastyczny, realistyczny, prawdopodobny * rozpoznaje środki stylistyczne * wskazuje zdanie pojedyncze, zdanie złożone, równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * wybiera z tekstu nieodmienne części mowy i je nazywa * podaje zasadę ortograficzną pasującą do wybranych słów * redaguje takie formy wypowiedzi, jak przepis kulinarny, krótkie opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie na zadany temat, stosując poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną 	
LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY CZWARTEJ					
Janusz Christa, <i>Kajko i Kokosz. Szkoła latania</i>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne elementy 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach, rozumie ich wzajemną zależność * wskazuje bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych * charakteryzuje bohaterów * rozróżnia elementy fantastyczne i prawdopodobne 	<ul style="list-style-type: none"> * zauważa różnicę między komiksem a opowiadaniem * określa tematykę utworu * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach * odnosi problematykę tekstu do swoich doświadczeń * tworzy komiks przedstawiający kolejne przygody bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację dotyczącą kolejnych części komiksu
Jan Brzechwa, <i>Akademia pana Kleksa</i>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność 	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli się wrażeniami na temat przeczytanego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje zajęcia organizowane dla uczniów (wycieczki 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów, dostrzegając reprezentowane przez 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje utwór z jego filmową ekranizacją

	<p>zdarzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora, elementy fantastyczne i prawdopodobne * wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu książki 	<ul style="list-style-type: none"> * w wypowiedziach na temat bohaterów używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej * opisuje akademię i jej właściciela * wskazuje bohaterów pozytywnych i negatywnych * opowiada o zajęciach prowadzonych w szkole 	<p>itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> * tworzy krótką rymowaną do wykonanego kleksa * relacjonuje historię szpaka Mateusza, umieszczając wydarzenia na osi czasu * redaguje przepis na wymyśloną potrawę z użyciem niezwykłych składników 	<p>nich wartości</p> <ul style="list-style-type: none"> * rozróżnia synonimy i stosuje je we własnych wypowiedziach * tworzy makietę akademii * redaguje zaproszenie na spotkanie z bohaterami baśniowymi * tworzy krzyżówkę 	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli się informacjami dotyczącymi kolejnych części utworu Jana Brzechwy
<p>Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * rozpoznaje elementy fantastyczne i prawdopodobne * dzieli bohaterów na pozytywnych i negatywnych 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * rozpoznaje fikcję literacką, rozróżnia elementy realistyczne w utworach * opowiada o wydarzeniach fabuły i rozumie ich wzajemną zależność * opisuje bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia wydarzenia w świecie realnym i te, które występują w Narnii; wskazuje różnice między oboma światami * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych związanych z wyobraźnią i wykorzystuje je w wypowiedzi * dokonuje charakterystyki porównawczej Aslana i Białej Czarownicy 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje twórcze opowiadanie o dalszych przygodach bohaterów * relacjonuje przebieg bitwy, wymienia zastosowane w tym celu środki wyrazu, porównując wyobrażenie literackie z filmowym * wyraża własne zdanie na określony temat 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje utwór z jego filmową ekranizacją * dzieli się informacjami dotyczącymi kolejnych części utworu Clive'a Staplesa Lewisa
<p>Ewa Chotomska, <i>Pamiętnik Felka Parerasa</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje Parerasa, wykorzystując zgromadzone słownictwo; rysuje jego 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia rolę zwierząt w życiu człowieka * dzieli się swoimi 	<ul style="list-style-type: none"> * projektuje plakat pt. <i>Dbajmy o zwierzęta</i> * redaguje pocztówkę z podróży po kraju 	<ul style="list-style-type: none"> * określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi

	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * dopasowuje ilustrację do cytatu z tekstu 	<p>portret</p> <ul style="list-style-type: none"> * objaśnia imię bohatera, wskazując elementy wspólne z różnymi rasami zwierząt * opowiada o podróżach bohatera 	<p>doświadczeniami w tej kwestii</p> <ul style="list-style-type: none"> * wymienia obowiązki właściciela zwierząt * opisuje miejsca, które odwiedził bohater * redaguje krótką wiadomość wysłaną przez psa z odwiedzanych miejsc, wykorzystując słownictwo typowe dla danego regionu kraju 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy krzyżówkę sprawdzającą treść lektury * tworzy <i>Słowniczek Parerasa</i> * wymyśla kolejną wyprawę bohatera i o niej opowiada 	
<p>Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo. Olbrzym</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * wykazuje znajomość zasady ortograficznej dotyczącej pisowni „rz” po spółgłoskach * odmienia rzeczownik przez przypadki 	<ul style="list-style-type: none"> * posługuje się synonimami * tworzy plan ramowy * opisuje wybranego bohatera * rozpoznaje emocje pozytywne i negatywne * wymienia podobieństwa i różnice między światem dziecka a światem osoby dorosłej * dostrzega rolę przyjaźni między bohaterami powieści 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy plan szczegółowy * ocenia zachowanie bohatera w trudnej sytuacji * nazywa słownictwo wyrażające emocje * opisuje wygląd potworów i zastosowane sposoby na ich poskromienie * pisze list prywatny na określony temat 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie twórcze o przygodzie wspólnie przeżytej z bohaterami utworu * tworzy przepis na poskromienie złości * przedstawia fragment powieści w postaci komiksu * porównuje świat gier do otaczającej rzeczywistości * wykonuje makietę wybranego miejsca akcji 	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli się informacjami dotyczącymi kolejnych części utworu Andrzeja Maleszki * dzieli się spostrzeżeniami na temat pozytywnych i negatywnych wartości świata wirtualnego
<p>Carlo Collodi, <i>Pinokio</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje, ocenia bohaterów, uwzględniając elementy charakterystyki * opowiada o najciekawszej 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia występy koleżanek i kolegów prezentujących opowiadania * wymienia sytuacje, które ułatwiały 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia stosunek bohatera do porad przekazywanych mu przez najbliższe osoby * redaguje opowiadanie twórcze o przygodzie 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje utwór z jego filmową ekranizacją (animowaną, fabularną)

	<ul style="list-style-type: none"> * odmienia rzeczownik przez przypadki * wskazuje elementy prawdopodobne i fantastyczne 	przygodzie bohatera	<ul style="list-style-type: none"> /utrudniały pajacykowi zostanie chłopcem * używa w wypowiedzi związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> przeżytej z bohaterem * redaguje tekst zachęcający do przeczytania lektury 	
Dorota Terakowska, <i>Dzień i noc</i> <i>Czarownicy</i>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * wykonuje ilustrację przedstawiającą miejsce akcji 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje miejsce akcji według podanego schematu * charakteryzuje postać, uzupełnia tekst z lukami (wchodzi w rolę) * opowiada o znajomości bohaterek 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje cechy baśni w przeczytanym utworze * opowiada o konsekwencjach nieprzeżytych życzeń * wymienia korzyści wynikające ze spotkania bohaterek 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy metaplan, mapę mentalną dotyczącą listy życzeń, ich konsekwencji i nauki płynącej z przygody czarownicy * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli się wrażeniami na temat wymowy zakończenia utworu

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 5 wraz z lekturami

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Między nami* dla klasy 5 szkoły podstawowej. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji / strona w podręczniku	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, o na ocenę bardzo dobrą, oraz:
DZIWNY TEN ŚWIAT					
Temat 1. <i>Chcemy wiedzieć więcej.</i> s. 8	* analizuje sytuację ukazaną na planszy * podaje temat zajęć prowadzonych przez naukowca	* podaje cel spotkania * na podstawie gestów, mimiki i zachowań bohaterów przedstawia sytuację ukazaną na planszy	* tworzy listę zasad obowiązujących podczas zajęć * tworzy pytania do naukowca	* wymienia sytuacje ułatwiające i utrudnia- jące komunikację interpersonalną	* opowiada o swoich zainteresowaniach związanych z omawianym tematem
Temat 2. <i>Na dobry początek – Jan Lechoń „Preludium”.</i> s. 10	* relacjonuje treść wiersza * opowiada o swoim nastroju, nazywa uczucia	* określa nastrój wypowiedzi poetyckiej, wykorzystując podane słownictwo * gromadzi informacje na temat sytuacji, w której się znalazła osoba mówiąca	* nazywa przeżycia osoby mówiącej i odwołuje się do odpowiedniego fragmentu * zna zasady tworzenia apostrofy i wskazuje ją w wierszu	* w imieniu osoby mówiącej kończy wypowiedź * wyraża swoje zdanie na określony temat	* tworzy krótki utwór poetycki opisujący nastój w określonej sytuacji
Temat 3. <i>Jakie tajemnice kosmosu czekają na odkrycie?</i> s. 12	* opisuje zdjęcia, wykorzystując zgromadzone słownictwo	* udziela odpowiedzi na pytania związane z zainteresowaniem wszechświatem	* wypowiada się na temat sytuacji przed- stawionej w komiksie * tworzy listę pytań dotyczących cieka- wo- stek związanych z kosmosem	* wyraża swoje zdanie, używając odpowied- nich argumentów	* tworzy prezentację multimedialną na temat ciekawostek związanych z kosmosem

<p>Temat 4. <i>Doskonalimy czytanie.</i> s. 14</p>	<p>* czyta tekst i wskazuje w nim odpowiednie informacje</p>	<p>* wskazuje ilustrację przedstawiającą wyobrażenie wszechświata</p>	<p>* uczestniczy w przygotowaniu programu telewizyjnego i oryginalnie czyta przydzielony mu tekst</p>	<p>* ocenia efekty pracy grupy * wypowiada się na temat najłatwiejszych i najtrudniejszych zadań do wykonania; uzasadnia swoją ocenę * dzieli się wiedzą na temat różnych programów telewizyjnych poświęconych astronomii</p>	<p>* wyszukuje i prezentuje informacje o najnowszych odkryciach z dziedziny astronomii</p>
<p>Temat 5. <i>Utrwalamy pisownię wyrazów z „ó”, „rz”, „ż”, „ch” wymiennym.</i> s. 16</p>	<p>* zna regułę pisowni „ó”, „rz”, „ż”, „ch” wymiennego</p>	<p>* wyjaśnia pisownię wyszukanych wyrazów</p>	<p>* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje w praktyce reguły pisowni</p>	<p>* układa tekst dyktanda z wyrazami z „ó”, „rz”, „ż”, „ch” wymiennym</p>	
<p>Temat 6. <i>Kim jest podmiot liryczny w wierszu Antoniego Wica „Noc”.</i> s. 18</p>	<p>* relacjonuje treść wiersza</p>	<p>* wskazuje osobę mówiącą w wierszu, podaje informacje dotyczące jej wyglądu i zachowania</p>	<p>* odróżnia podmiot liryczny (nadawcę komunikatu lirycznego) od autora wiersza i uzupełnia schemat</p>	<p>* w imieniu podmiotu lirycznego tworzy dłuższy ciąg wypowiedzi pasujący do treści omawianego utworu * tworzy tekst rymowany</p>	<p>* rozpoznaje osobę mówiącą w dowolnym tekście poetyckim</p>
<p>Tematy 7 i 8. <i>To się zdarzyło niedaleko Rzeszowa... Pisownia wyrazów z „rz” niewymiennym.</i> s. 20</p>	<p>* rozumie regułę pisowni „rz” niewymiennego * zapamiętuje pisownię niektórych wyrazów</p>	<p>* wskazuje na ilustracjach wyrazy z „rz” niewymiennym, układa z nimi zdania</p>	<p>* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni</p>	<p>* układa tekst dyktanda z wyrazami z „rz” niewymiennym</p>	
<p>Temat 9. <i>Wszyscy jesteśmy</i></p>	<p>* relacjonuje przeczytany tekst</p>	<p>* uczestniczy w zabawie polegającej</p>	<p>* wyjaśnia stwierdzenie, odwołując się do</p>	<p>* redaguje opowiadania twórcze z dialogiem,</p>	<p>* przygotowuje informację na temat</p>

<p><i>dziećmi gwiazd. (Lucy i Stephen Hawking „Jerzy i tajny klucz do Wszechświata”).</i> s. 23</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wrażeniach czytelnicy 	<p>na przedstawieniu relacji z rówieśnikami w formie „mapy nieba”</p> <ul style="list-style-type: none"> * zapisuje etapy powstawania gwiazd 	<p>fragmentów tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> * wchodzi w rolę i opowiada o przeżyciach towarzyszących określonej sytuacji (obserwacja gwiazd) 	<p>opisem pt. <i>Moja przygoda w kosmosie</i></p>	<p>tego, czego się można dowiedzieć podczas pobytu w planetarium</p>
<p>Tematy 10 i 11. <i>Wyobrażenie świata w wierszu Czesława Miłosza „Przypowieść o maku”.</i> s. 26</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść wiersza * tworzy ilustrację do dowolnego obrazu poetyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie wypowiedzi wskazuje cechy przypowieści * analizując treść wiersza, posługuje się terminami: „strofa”, „wers”, „rym” 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje symboliczne znaczenie słów w wierszu * wskazuje poznane środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża opinię dotyczącą prac rówieśników * współpracuje przy zorganizowaniu wystawy prac 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy artykuł do szkolnej gazetki będący relacją z wystawy
<p>Tematy 12 i 13. <i>Dziwne spotkanie. O komiksie.</i> s. 28</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w komiksie * wskazuje cechy charakterystyczne komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa przeżycia bohaterów * redaguje wypowiedź przybysza z innej planety, w której opisuje miejsce zamieszkania 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy dalszy ciąg komiksu * prezentuje swoją pracę koleżankom i kolegom 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o różnych sposobach wyrażania uczuć i emocji podczas korzystania z internetu czy telefonu 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje konkurs dla rówieśników pt. <i>Zgadnij, co czuję, myślę...</i> * prezentuje informacje na temat przybyszów z innej planety
<p>Temat 14. <i>Jak starożytni Grecy wyobrażali sobie świat?</i> s. 31</p>	<ul style="list-style-type: none"> * układa pytania do zdjęcia * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wyobrażeniu świata w wierzeniach starożytnych Greków * uzupełnia schemat * wskazuje cechy charakterystyczne mitu 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje różne wyobrażenia świata * uczestniczy w zabawie w głuchy telefon jako osoba wymyślająca wiadomość do przekazania 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat powstania świata według mitologii Indian/Azteków/Majów lub Hindusów 	<ul style="list-style-type: none"> * wykorzystując wiadomości zgromadzone na lekcji, przygotowuje plakat poświęcony stworzeniu świata (może być według mitu Jana Parandowskiego)
<p>Temat 15. <i>Jak Bóg stworzył świat?</i> s. 34</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje kolejne etapy stwarzania świata * tworzy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * starannie czyta tekst * zna oznaczenia zastosowane w Biblii (werset, rozdział) 	<ul style="list-style-type: none"> * wchodzi w rolę pierwszych ludzi, opisuje stworzony świat i opowiada o emocjach, 	<ul style="list-style-type: none"> * przewodniczy grupie uczniów, których zadaniem jest nagranie fragmentu Księgi 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną/konkurs z ilustracjami pt.

			które im towarzyszą * wykonuje ilustrację przedstawiającą wybrany etap stwarzania świata	Rodzaju (przydziela zadania i ustala zasady pracy)	Zgadnij, z jakiej mitologii pochodzi takie stworzenie świata?
Temat 16. <i>O stworzeniu człowieka w tekście biblijnym i na XIV-wiecznej ilustracji.</i> s. 36	* opowiada o wydarzeniach przeczytanych w tekście	* wyszukuje odpowiednie cytaty odnoszące się do ilustracji * rozpoznaje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i stosuje je w opisie	* gromadzi słownictwo potrzebne do opisu * opisuje ilustrację, zwracając uwagę na trójdzielną budowę	* porównuje tekst biblijny z XIV-wieczną ilustracją * wyraża swoją ocenę o obu formach przekazu	* przygotowuje prezentację multimedialną poświęconą dziełom przedstawiającym sceny biblijne
Tematy 17 i 18. <i>Jak rozumiem wiersz Jana Twardowskiego „Który stwarzasz jagody”?</i> s. 39	* opowiada o najpiękniejszym miejscu / najwspanialszym zjawisku przyrodniczym * uzasadnia wybór	* relacjonuje treść wiersza * podaje informacje o adresacie utworu	* podczas interpretacji wiersza posługuje się pojęciami terminami dotyczącymi poezji * wyjaśnia przenośne znaczenie wiersza	* redaguje opowiadanie, nawiązując do treści utworu	* prezentuje wybrany wiersz, zgodny z kryteriami polecenia
Tematy 19 i 20. <i>Mityczna historia Demeter i Kory w utworze przeznaczonym do wystawienia na scenie.</i> <i>Mit o Demeter i Korze w sztuce teatralnej.</i> s. 40	* podaje naukową przyczynę zmian pór roku * czyta tekst z podziałem na role * opowiada o wydarzeniach	* określa czas i miejsce akcji, wymienia bohaterów * rozumie podział tekstu na akty, sceny * wskazuje tekst główny i poboczny * odróżnia dialog od monologu	* wymyśla niezwykłą przyczynę zmian pór roku * wyjaśnia, jakie informacje zawiera tekst główny, a jakie – poboczny * uzupełnia plan szczegółowy	* potrafi ułożyć plan szczegółowy do dowolnego tekstu * przewodniczy grupie podczas przygotowania inscenizacji historii Demeter i Kory	* dzieli się wrażeniami na temat przygotowania inscenizacji, stosując słownictwo charakterystyczne dla teatru * opowiada o obejrzonej w telewizji/teatrze sztuce teatralnej przygotowanej na podstawie mitu
Temat 21. <i>Bogowie kontra ludzie w micie o Prometeuszu.</i>	* opowiada treść mitu, posługując się ilustracjami zamieszczonymi	* redaguje plan wydarzeń w formie równoważników zdań * ocenia postępowanie	* redaguje tekst w dowolnej formie (mający na celu obronę, bądź oskarżenie tytana)	* wchodzi w rolę i jako obrońca lub oskarżyciel podaje konkretne argumenty	* prezentuje dalszą historię Prometeusza (mit o puszcze Pandory)

s. 45	w podręczniku	bohatera, wskazując pozytywne i negatywne strony jego postępowania			
Tematy 22 i 23. <i>Co wiemy o rzeczowniku?</i> <i>Rzeczowniki własne i pospolite, konkretne i abstrakcyjne.</i> s. 50	* rozpoznaje rzeczownik * podaje przykład tej części mowy na określoną literę * wskazuje w tekście rzeczowniki pasujące do definicji	* wskazuje rzeczowniki własne i pospolite (zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni wielką/małą literą) * odróżnia rzeczowniki konkretne od abstrakcyjnych; podaje swoje przykłady * odmienia rzeczownik przez przypadki i liczby	* stosuje poprawne formy rzeczowników w zdaniach * bezbłędnie rozpoznaje kategorie rzeczowników	* przygotowuje dla koleżanek i kolegów konkurs pt. <i>Rozpoznaj, jaki to rzeczownik?</i>	
Tematy 24 i 25. <i>Jak wygląda pałac władcy mórz?</i> <i>Piszemy list w imieniu Amfitryty.</i> s. 53	* opisuje zdjęcia przedstawiające florę i faunę morską * opowiada o przeczytanym tekście	* określa elementy świata przedstawionego w micie * gromadzi informacje o bohaterce * wyszukuje fragmenty opisujące pałac Posejdona i uzupełnia schemat * redaguje zaproszenie na ucztę	* redaguje opis pałacu władcy mórz, korzystając ze zgromadzonego słownictwa * pisze list w imieniu bohaterki, uwzględniając wszystkie konieczne elementy	* wykonuje makietę pałacu Posejdona	* przygotowuje prezentację o faunie i florze morskiej, która zostanie wykorzystana podczas zajęć (w części wstępnej)
Temat 26. <i>Pracujemy ze słownikiem wyrazów bliskoznacznych.</i> s. 56	* relacjonuje treść komiksu * wyszukuje informacje na określony temat	* stosuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w wypowiedziach * wie, jak korzystać ze	* omawia budowę haseł słownikowych * wie, kiedy należy korzystać ze słownika	* sprawnie zamienia wyrazy na ich synonimy i w razie wątpliwości (dotyczących formy czy zapisu)	

		słownika		korzysta ze słownika * dba o konstruowanie poprawnych wypowiedzi ustnych i pisemnych	
Tematy 27 i 28. <i>Tworzymy komiksową wersję mitu o Heliosie i Faetonie.</i> s. 58	* zapisuje pytanie dotyczące ciekawostek przyrodniczych * opowiada o przeczytanym tekście	* układa szczegółowy plan wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * do fragmentu mitu wykonuje komiks, nadaje mu tytuł	* tworzy reklamę narysowanego komiksu	* wyszukuje w różnych źródłach informacje na temat bóstw solarnych w różnych mitologiach * prezentuje efekty swojej pracy	* tworzy komiks na podstawie innego mitu
Tematy 29, 30 i 31. <i>Przypomnienie wiadomości o odmianie rzeczownika. Temat i końcówka fleksyjna rzeczownika. Pisownia „nie” z rzeczownikami.</i> s. 60	* rozpoznaje rzeczownik * odmienia rzeczownik przez przypadki * określa rodzaj rzeczownika * tworzy podstawową formę rzeczownika * rozumie podział na temat i końcówkę * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” z rzeczownikami	* dostrzega różnicę między formami rzeczownika * zauważa temat i końcówkę * w łatwiejszych przykładach dokonuje podziału na temat i końcówkę * stara się dostrzec oboczności * uzupełnia tekst poprawnymi formami rzeczownika	* oddziela temat od końcówki * wypisuje oboczności	* wypisuje oboczności, dostrzegając związek wymiany głosek z ortografią i fonetyką (ó-o, rz-r) * tworzy tekst dyktanda, wykorzystując znajomość pisowni „nie” z rzeczownikami	
Tematy 32 i 33. <i>„Kto z kim przestaje, takim się staje” – poetycka charakterystyka bohaterów wiersza Juliana</i>	* analizuje treść wiersza * podaje pary wyrazów przeciwstawnych	* omawia obrazy poetyckie * wskazuje bohaterów wiersza, dostrzega ich odmienne zachowanie * recytuje tekst	* analizuje zachowanie bohaterów wiersza, odnosząc się do właściwych fragmentów tekstu * redaguje notatkę	* wzorowo wygłasza tekst z pamięci * doбира odpowiednie przysłowie do zachowania bohaterów wiersza	* konfrontuje sytuację przedstawioną w wierszu z własnym doświadczeniem

<i>Tuwima „Dwa wiatry”. Nagrywamy swoje recytacje. Konkurs. s. 64</i>					
Temat 34 i 35. <i>W studiu telewizyjnym.</i> s. 67	* opowiada o obejrzanej prognozie pogody	* przedstawia kolejne czynności wykonywane przez prezenterów pogody * analizuje treść przekazywanego przez nich komunikatu * przygotowuje krótką prognozę pogody	* opracowuje prognozę pogody na wybranej planecie * wciela się w rolę prezentera pogody	* ocenia efekty pracy koleżanek i kolegów * wykonuje mapę pogodową dla wybranego regionu kraju na kilka dni	
Tematy 36 i 37. <i>Przypomnienie wiadomości o przy- miotniku.</i> s. 69	* rozpoznaje przymiotnik * odmienia przymiotnik przez przypadki, określa rodzaj	* dostrzega zgodność form rzeczownika z przymiotnikiem * dobiera odpowiednią formę przymiotnika do rzeczownika	* określa formy wybranych związków zgody	* redaguje zaproszenie (ogłoszenie, list oficjalny) na Bal z Przymiotnikiem, wykorzystując w swoim tekście wiadomości na temat tej części mowy	
Temat 38. <i>O dwóch słońcach w wierszu Józefa Ratajczaka.</i> s. 72	* tworzy rodzinę wyrazu „słońce” * relacjonuje treść wiersza, opisując zachowanie bohaterów	* analizuje obrazy poetyckie w wierszu * układa rozmowę słońca ze słoneczni- kiem	* analizuje znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu	* wymyśla sytuację, która u autora wiersza mogła wywołać opisaną sytuację	* tworzy krótki tekst, w którym stosuje poetycką zabawę słowem
Temat 39. <i>Opisujemy obraz Vincenta van Gogha pt. „Słoneczniki”.</i> s. 74	* opisuje obraz w kilku zdaniach, wskazuje najważniejsze elementy * używa terminów opisujących barwy (ciepłe/zimne)	* omawia kompozycję obrazu, nazywa rodzaj dzieła (odpowiedź: martwa natura) * podaje przyczynę takiej tematyki dzieła	* wypowiada się na temat specyfiki obrazu, nastroju, kolorystyki * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	* formułuje dłuższą wypowiedź, w której uwzględni stosunki przestrzenne * wyraża własny sąd o obrazie, stosując	* prezentuje informacje na temat Vincenta van Gogha, jego dzieł i miejsc ich przechowywania

				właściwe słownictwo * dostrzega związek między tematyką twórczości a biografią artysty	
Tematy 40 i 41. <i>Czego pragnie i o czym marzy deszcz?</i> <i>Rozpoznajemy uosobienie.</i> s. 76	* relacjonuje treść wiersza * przedstawia bohatera * dostrzega nietypowe zachowania deszczu	* opisuje zachowanie deszczu za pomocą epitetów i porównań * rozumie zasadę tworzenia uosobienia * redaguje tekst o marzeniach i pragnieniach deszczu	* zapisuje dialog między kroplami deszczu * ustala, jakie cechy ludzkie nadano we fragmentach wiersza zwierzętom, zjawiskom przyrody i przedmiotom	* metodą dramy prezentuje wiersz, wcielając się w krople deszczu * tworzy oryginalne uosobienia	* tworzy wiersz o innym zjawisku atmosferycznym
Tematy 42 i 43. <i>Na czym polega stopniowanie przymiotników? Niewygodna i nie najbezpieczniejsza podróż. Pisownia „nie” z przymiotnikami.</i> s. 78	* analizuje sytuację językową przedstawioną na ilustracji * tworzy formy przymiotników w różnych stopniach	* rozpoznaje formy przymiotnika w różnych stopniach * stosuje różne stopnie przymiotnika w odpowiednich sytuacjach językowych * nazywa rodzaj stopniowania przymiotnika * zna zasadę dotyczącą pisowni „nie” z przymiotnikami	* podaje przykłady przymiotników w różnych stopniach * wie, które przymiotniki się nie stopniują * stosuje w praktyce zasadę dotyczącą pisowni „nie” z przymiotnikami	* zna wyjątki od zasady dotyczącej łącznej/rozłącznej pisowni „nie” z przymiotnikami * tworzy tekst opisujący ilustrację, stosując przymiotniki o różnym stopniu natężenia	
Temat 44. <i>Redagujemy tekst do gazety codziennej.</i> s. 81	* opowiada o wydarzeniach * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wyszukuje w tekście informacje o przebiegu burzy * gromadzi słownictwo opisujące burzę	* wyciąga wnioski na temat przeżyć bohaterów, korzystając z informacji zawartych w tekście * analizuje budowę	* redaguje tekst do gazety codziennej, uwzględniając wszystkie elementy charakterystyczne dla artykułu	* przygotowuje jeden egzemplarz gazetki szkolnej

			artykułu prasowego na podstawie wycinków z gazet		
Tematy 45 i 46. <i>Pisownia „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „ch” w zakończeniach wyrazów.</i> s. 85	* rozumie regułę pisowni „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „ch” w zakończeniach wyrazów	* wskazuje w tekstach, na ilustracjach wyrazy dotyczące omawianej zasady i układa z nimi zdania	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni	* układa tekst dyktanda z wyrazami mającymi omawiane zakończenia	
Tematy 47 i 48. <i>Jak została opisana burza we fragmencie „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza?</i> s. 87	* opowiada o sytuacji przedstawionej we fragmencie „Pana Tadeusza”	* porządkuje plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada o przebiegu zdarzeń	* odczytuje obrazy poetyckie odnoszące się do wybranych zmysłów i podaje odpowiednie fragmenty wiersza	* recytuje fragment epepei * bezbłędnie rozpoznaje poznane środki stylistyczne	* wypowiada się na temat możliwości przedstawienia omawianego fragmentu w postaci filmu, słuchowiska radiowego bądź przedstawienia baletowego
Tematy 49 i 50. <i>Sprawdź się!</i> s. 89	* relacjonuje sytuację przedstawioną w wierszu * wskazuje bohatera, osobę mówiącą i autora	* wskazuje odpowiedzi zgodne z tekstem * podaje synonimy rzeczownika „niepogoda” * poprawia tekst, używając synonimów	* odczytuje dosłowne i przenośne znaczenie słów * podaje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” z rzeczownikami * uzupełnia tekst dyktanda z lukami	* pisze opowiadanie fantastyczne o powstaniu wybranego zjawiska atmosferycznego	
GDZIE STOPY NASZE					
Temat 51. <i>Jak precyzyjnie udzielać informacji?</i> s. 92	* analizuje sytuację przedstawioną na planszy	* przygotowuje wypowiedź wybranego bohatera z planszy * wskazuje zasady bezpiecznego porusza-	* wskazuje elementy pomagające w skutecznej komunikacji oraz takie, które ją zaburzają	* rozpoznaje i wyjaśnia elementy graficzne odnoszące się do oznaczenia górskich szlaków	* porównuje sytuację przedstawioną na planszy z własnymi doświadczeniami (wędrówki szlakami

		nia się po szlakach			turystycznymi)
Temat 52. <i>Mamy wspólne cele...</i> s. 94	* za pomocą symbolicznych rysunków przedstawia swoje zainteresowania * opowiada o tym, jak rozwija swoje hobby, podaje odpowiednie przykłady * analizuje ilustracje koleżanek i kolegów	* analizuje treść wiersza, wymieniając czasowniki wskazujące na osobę mówiącą * wyjaśnia cel zastosowania w nich części „my”	* wskazuje elementy łączące bohaterów * objaśnia obrazy poetyckie, formułuje wnioski * rozpoznaje podmiot zbiorowy w wierszu * pisze wypowiedź o swoich planach związanych z hobby (np. w imieniu grupy, którą łączą podobne zainteresowania)	* redaguje tekst w imieniu pasjonatów przygód, opowiadający o wyprawie w nieznane	* porównuje doświadczenia bohaterów wiersza z własnymi
Tematy 53, 54 i 55. <i>Ile? Który z kolei? Używamy liczebników. Nietrudna sztuka pisowni „nie” z liczebnikiem.</i> s. 97	* wskazuje w tekście wyrazy oznaczające liczbę i kolejność * zna pytania, na które odpowiada liczebnik * z pomocą nauczyciela rozpoznaje liczebniki główne i porządkowe	* rozpoznaje w wypowiedziach liczebniki główne i porządkowe * wskazuje części mowy określane przez liczebniki * zna zasadę dotyczącą pisowni „nie” z liczebnikami	* odmienia liczebniki i stosuje w wypowiedziach ich poprawne formy * przekształca liczebniki główne na porządkowe i odwrotnie * przeprowadza krótki wywiad z nietypowym rozmówcą – Przeczeniem NIE	* bezbłędnie określa formy liczebnika * poprawnie pisze „nie” z liczebnikami, zna wyjątki od zasady * wykorzystując pomysł bohatera komiksu (hieroglify jako oznaczenia liczebników i rzeczowników), przygotowuje konkurs dla rówieśników	
Tematy 56 i 57. <i>Początek niezwyklej podróży Fileasa Fogga. Jak Fileas Fogg wyruszył w podróż dookoła świata?</i>	* analizuje treść notatki i odpowiada na pytania dotyczące bohatera * na podstawie wysłuchanego fragmentu utworu określa elementy świata	* na podstawie analizowanego tekstu podaje najważniejsze informacje na temat bohatera i przyczyn podjęcia decyzji o podróży dookoła świata	* ocenia zachowanie Obieżyświata i jego reakcję na decyzję pana Fogga * wskazuje uczucia, które towarzyszyły bohaterom	* wypowiada się na temat podróży dookoła świata (miejsc, które warto zobaczyć, i różnych możliwości dotarcia do nich)	* porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi * wypowiada się na temat całej powieści bądź obejrzanego filmu

s. 100	przedstawionego	* wskazuje miejsca akcji, bohaterów biorących udział w wydarzeniach, a także wymienia przedmioty, które Fileas Fogg zabrał ze sobą w podróż	* układa plan wydarzeń do fragmentu powieści * redaguje fragment dziennika wybranego bohatera		
Temat 58. <i>Pracujemy ze słownikiem poprawnej polszczyzny.</i> s. 107	* analizuje sytuację przedstawioną na rysunkach * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem	* zna zasady korzystania ze słownika poprawnej polszczyzny * korzysta ze słownika w celu znalezienia poprawnej formy wyrazu	* omawia budowę hasła słownikowego * tworzy tekst, wykorzystując słownik poprawnej polszczyzny	* stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów	
Temat 59. <i>Co w swoim pamiętniku napisałby Robert?</i> s. 109	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * wskazuje elementy świata przedstawionego	* ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność * nazywa uczucia bohatera w odniesieniu do sytuacji, w której uczestniczy	* redaguje fragment pamiętnika dotyczącego przeżyć Roberta podczas nocnej wyprawy	* redaguje kartkę z dziennika/pamiętnika na temat przygody przeżytej w czasie wakacji	* dzieli się wrażeniami na temat dalszych przygód Roberta (na podstawie całej książki pt. <i>Na przykład Małgośka</i>)
Tematy 60 i 61. <i>Co wiemy o czasowniku? O „nie”, które zawsze trzymano na dystans, i o trzech zdrajcach. Pisownia cząstki „nie” z czasownikami.</i> s. 114	* rozpoznaje czasownik i wyszukuje go w tekście * odmienia czasownik * stosuje w zdaniach jego poprawne formy * zauważa rozdzielną pisownię „nie” z czasownikami	* określa formy czasownika * dostrzega różnicę między formą osobową a nieosobową (potrafi je zamieniać) * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” z czasownikami	* od czasowników tworzy formy zakończone na „no”, „to” * zmienia fragment tekstu tak, aby było wiadomo, kto jest wykonawcą czynności * stosuje w praktyce zasadę pisowni „nie” z czasownikami	* podaje sytuacje (formy wypowiedzi), w których stosuje się nieosobowe formy czasownika („no”, „to”) * tworzy tekst dyktanda sprawdzającego pisownię „nie” z czasownikami	
Temat 62.	* opowiada	* ustala kolejność	* określa funkcję	* tworzy tekst	* dzieli się wrażeniami

<p><i>Kto opowiada o porwaniu Stasia i Nel?</i> s. 117</p>	<p>o wydarzeniach przedstawionych we fragmencie powieści * określa elementy świata przedstawionego</p>	<p>zdarzeń * na podstawie analizy wypowiedzi narratora gromadzi informacje o bohaterze * opowiada o wrażeniach czytelnicy</p>	<p>narratora w tekście * rozpoznaje narrację trzecioosobową * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterów, z uwzględnieniem reakcji ojców na porwanie dzieci</p>	<p>dotyczący podjęcia przez bohatera jakiejś ważnej decyzji; wykorzystuje narrację trzecioosobową</p>	<p>na temat fragmentów lektury lub ekranizacji powieści Henryka Sienkiewicza</p>
<p>Tematy 63 i 64. Poznajemy mit o Heraklesie. Dlaczego Herakles to heros? s. 122</p>	<p>* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w micie * na podstawie tekstu i ilustracji opowiada o pracach wykonanych przez herosa</p>	<p>* wyjaśnia znaczenie słowa „heros” i opowiada o przeszłości bohatera * gromadzi słownictwo charakteryzujące postać * wartościuje proponowane cechy</p>	<p>* ustala kolejność wykonywanych prac Heraklesa * krótko opisuje wybrane prace * stara się je zhierarchizować pod względem trudności * pisze tekst z uzasadnieniem w imieniu greckich bogów na temat nagrodzenia Heraklesa wiecznym życiem na Olimpie</p>	<p>* pisze ze świadomością celu wypowiedzi (opowiadanie, artykuł) dotyczący Heraklesa</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Heraklesa i dwunastu wykonanych przez niego prac</p>
<p>Tematy 65 i 66. Informujemy, nakłaniamy, wyrażamy wątpliwości – tryby czasownika. Pisownia ruchomych części trybu przypuszczającego. s. 131</p>	<p>* rozpoznaje różne formy czasownika * grupuje wyrazy zgodnie z określonymi kryteriami (rozkaz, prośba, informacja) * tworzy dialog z czasownikami w różnych trybach</p>	<p>* odróżnia formę osobową od nieosobowej * nazywa tryby czasownika * używa w zdaniach różnych form * określa formy czasownika, uwzględniając tryb</p>	<p>* tworzy wybrany tryb czasownika i używa go w wypowiedziach * zna zasadę pisowni części „by” z czasownikami</p>	<p>* ma świadomość, że niektóre czasowniki nie mogą występować we wszystkich trybach * dla koleżanek i kolegów z klasy organizuje konkurs pt. <i>Co by było, gdyby?</i>, podczas którego będą oni ćwiczyć umiejętność rozpoznawania</p>	

				trybu czasownika	
Temat 67. <i>Pokonać własne słabości – Marek Kamiński „Razem na bieguny”.</i> s. 134	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu	* dokonuje oceny bohaterów i wyprawy * uzupełnia treść zapisków z wyprawy * opisuje zdjęcia z wyprawy	* wypowiada się na temat cech charakteru, które pomagają lub utrudniają osiągnięcie wyznaczonego sobie celu * redaguje fragment dziennika uczestnika prawdziwej lub wymyślonej wyprawy	* wyraża własną opinię na temat wyprawy na biegun * w swojej wypowiedzi odnosi się do słów autorytetów w tej dziedzinie (himalaista)	* przygotowuje prezentację na temat Marka Kamińskiego, Jasia Meli i Fundacji „Poza Horyzonty” * dzieli się wrażeniami na temat filmu pt. <i>Mój biegun</i>
Temat 68. <i>Życie podróżami – Zofia Beszczyńska „podróże”.</i> s. 138	* relacjonuje treść wiersza * opowiada o wymarzonej podróży, uwzględniając przyczynę wybrania tego miejsca i atrakcje, które chce tam zobaczyć	* ustala temat wypowiedzi i opisuje osobę mówiącą, cytując fragmenty wiersza * opowiada o tym, co bohater robi w poszczególne dni tygodnia	* analizuje wiersz, sprawnie posługując się terminami: „wers”, „strofa” (długość strofy), „rymy”, „rytm” * w dowolnej formie przygotowuje prezentację na temat jednej z wypraw bohatera wiersza	* wymyśla kolejny (weekendowy) cel wyprawy bohatera i go opisuje	* wyszukuje informacje na temat zdobywania najwyższych szczytów, odległych, nieznanymi zakątków świata, egzotycznych wypraw, mieszkańców, następnie prezentuje je koleżankom i kolegom
Temat 69. <i>Wędrówka na szczyt w wierszu Ludmiły Marjańskiej „Słońce – gorąca gwiazda”.</i> s. 140	* opisuje fotografię, wcielając się w rolę osób wchodzących na szczyt góry * przedstawia myśli i uczucia towarzyszące tej sytuacji * relacjonuje treść	* określa temat wiersza * opisuje przedstawione obrazy poetyckie	* ocenia zachowanie bohaterów podczas kolejnych etapów wspinaczki na szczyt * wyjaśnia znaczenie ostatniej zwrotki wiersza	* odczytuje znaczenie tytułu w kontekście treści wiersza * opowiada o chęci udziału w podobnej wyprawie	* dzieli się swoimi doświadczeniami, przeżyciami dotyczącymi górskich wspinaczek
Temat 70. <i>Opowieść o człowieku, który uwierzył mitom –</i>	* opowiada o przeczytanym tekście i informacjach	* wypowiada się na temat bohatera tekstu * uzupełnia notatkę	* analizuje sposób zapisu notatki biograficznej, zwracając	* dzieli się wiedzą na temat wojny trojańskiej * wyraża własną ocenę	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat

C.W. Ceram „Bajka o biednym chłopcu, który znalazł skarb”. s. 143	zawartych w przypisach	biograficzną w postaci osi czasu	uwagę na skróty * redaguje tekstową notatkę biograficzną, która mogłaby się znaleźć w słowniku sławnych archeologów	(odwołuje się do opinii innych osób) na temat marzeń Schliemanna i jego uporu w dążeniu do celu	skarbu króla Priama
Tematy 71 i 72. Gdyby nie gniew Posejdona... – opowiadamy mit o tulaczce Odyseusza. s. 148	* opowiada o wybranych wydarzeniach przedstawionych w micie * wskazuje przyczynę tułaczki bohatera	* korzystając z tekstu i mapy przedstawia miejsca, w których przebywał Odyseusz * układa je w kolejności chronologicznej; dostrzega następstwo czasowe	* analizuje tekst pod względem przyczynowo-skutkowym * rozumie pojęcia: „akcja”, „wątek” i posługuje się nimi * charakteryzuje postać	* samodzielnie pisze list w imieniu Odyseusza do Penelopy, uwzględniając informacje z tekstu	* w postaci prezentacji multimedialnej przedstawia przygody Odyseusza (uwzględniając udział w wojnie trojańskiej)
Temat 73. O czynnościach zakończonych i niezakończonych. Poznajemy czasowniki dokonane i niedokonane. s. 158	* rozpoznaje czasownik jako odmienną część mowy * odmienia czasownik	* wskazuje czasowniki wyrażające czynności zakończone i niezakończony	* ma świadomość, że czasownik ma aspekt (a nie odmienia się przez aspekt) * tworzy czasowniki dokonane i niedokonane	* tworzy pary czasowników i redaguje z nimi zdania	
Temat 74. Wyruszyć w podróż marzeń – Olaf Fritsche „Skarb Troi”. s. 160	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* określa elementy świata przedstawionego * wskazuje elementy fantastyczne	* redaguje opowiadanie twórcze o kolejnych przygodach przeżytych przez bohaterów w starożytnej Troi	* redaguje opowiadanie twórcze o przeniesieniu się w czasie do starożytnej Troi (tworzy plan wydarzeń do swojej pracy)	* przedstawia historię wojny trojańskiej
Tematy 75 i 76. Wspólnie opracujemy ofertę biura podróży. s. 166	* analizuje informacje zamieszczone w ofertach turystycznych zamieszczonych	* gromadzi informacje potrzebne do przygotowania oferty biura turystycznego (zabytki, muzea,	* opracowuje trasę wycieczki, wyprawy, korzystając z dostępnych źródeł * współpracuje	* tworzy hasła reklamowe i mapki przedstawiające trasę podróży * opowiada o metodach	* przygotowuje katalog wymyślonego biura podróży z ofertami wyjazdów w różne części świata

	w podręczniku	wystawy, pomniki przyrody)	w grupie * inscenizuje rozmowę klienta z pracownikiem biura podróży	perswazji stosowanych w podobnych sytuacjach	
Tematy 77 i 78. <i>Jak, gdzie, kiedy, czyli co słyszeć u Wiktora.</i> s. 167	* wyszukuje w tekście przysłówki * zna pytania, na które odpowiada przysłówek * ma świadomość, że przysłówek jest nieodmienną częścią mowy	* tworzy związek czasownika z przysłówkiem * stopniuje przysłówek * zna zasadę dotyczącą pisowni „nie” z przysłówkami	* używa różnych stopni przysłówka w celu opisanie ilustracji * wie, które przysłówki się nie odmieniają * stosuje w praktyce zasadę dotyczącą pisowni „nie” z przysłówkami	* bezbłędnie stopniuje przysłówek, nazywa rodzaj stopniowania * tworzy poprawne formy przysłówka od przymiotnika	
Temat 79. <i>O drodze, co nie ma końca – interpretujemy wiersz Joanny Kulmowej.</i> s. 169	* relacjonuje treść wiersza * określa temat	* wyszukuje informacje na temat osoby mówiącej * uzasadnia użycie rozkazującej formy czasowników	* analizuje i interpretuje wiersz, posługując się terminologią liryczną * nazywa typ podmiotu lirycznego	* redaguje opis drogi przedstawionej w utworze	* odnosi treść wiersza do własnego doświadczenia
Temat 80. <i>W trosce o naturę.</i> s. 171	* analizuje wypowiedzi młodych ekologów * wskazuje elementy łączące wypowiedzi	* wyszukuje informacje na temat działań chroniących środowisko * tworzy ekologiczny znak graficzny	* rozpoznaje symbole związane z ochroną środowiska (znaki graficzne towarzystw i instytucji) * tworzy <i>Dekalog ekologa</i>	* wypowiada się na temat działań ekologicznych w najbliższym regionie * wykonuje plakat zachęcający do ochrony środowiska	* dzieli się wiedzą i doświadczeniem związanym z ochroną środowiska * współorganizuje szkolną akcję ekologiczną
Temat 81. <i>Zaimek, czyli ten, który lubi zastępować.</i> s. 174	* dostrzega zaimek w tekście	* rozpoznaje zaimek * dostrzega funkcję zaimków w zdaniu	* układa wypowiedzenie według określonego schematu (części mowy) * wie, w jakim celu	* rozpoznaje rodzaje zaimków * wie, które zaimki są odmienne * stosuje w tekście	

			stosuje się zaimek, i umiejętnie wykorzystuje tę wiedzę w praktyce	poprawne formy zaimków	
Temat 82. <i>Jaki kolor ma nastrój?</i> <i>Kazimierz Śladewski</i> <i>„Zieleń”.</i> s. 176	* określa swój nastrój i doбира do niego odpowiedni kolor * analizuje treść wiersza * opowiada o wrażeniach czytelniczych	* wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych (ze słowem „zielony”) i układa z nimi zdania * rozpoznaje porównanie	* opisuje przedstawione obrazy poetyckie * analizuje dosłowne i przenośne znaczenia słów * zna symbolikę zielonego koloru	* opowiada o etapach tworzenia filmu (efektach potęgujących nastrój) nakręconego na podstawie wiersza * rozpoznaje i tworzy własne porównania	* przygotowuje „muzyczną ilustrację” do wiersza
Temat 83. <i>Odmieniamy zaimki.</i> s. 179	* rozpoznaje zaimek w tekście * wyszukuje przykłady odpowiadające na konkretne pytania	* dostrzega różnicę między odmiennymi i nieodmiennymi formami zaimków	* określa formy zaimków odmiennych * zna zasady stosowania dłuższych i krótszych form zaimków	* rozpoznaje zaimki rzeczowne i stosuje ich poprawne formy w zdaniach	
Temat 84. <i>Jak napisać list oficjalny?</i> s. 181	* określa nadawcę, adresata, temat i cel listu oficjalnego	* analizuje graficzne rozmieszczenie tekstu * wymienia sytuacje, w których można napisać list oficjalny	* redaguje list oficjalny na wybrany temat	* porównuje list oficjalny z prywatnym	
Temat 85. <i>Przyimek – mały zarządca.</i> s. 183	* rozpoznaje przyimek i rzeczownik * odmienia rzeczownik przez przypadki	* zna zasadę tworzenia wyrażenia przyimkowego * ma świadomość, że o formie rzeczownika decydują przyimki	* tworzy wyrażenia przyimkowe w dowolnym przypadku * opisuje położenie obiektu, stosując wyrażenia przyimkowe	* wymyśla krzyżówkę z trudniejszymi przyimkami	
Temat 86. <i>W trosce o wspólne dobro.</i> s. 186	* opisuje plakat przedstawiający Ziemię, zwracając uwagę na kontrastujące elementy	* rozumie i odczytuje przenośne znaczenie przedstawionych na plakacie elementów graficznych	* wyraża swoją opinię o plakacie * opisuje uczucia towarzyszące odbiorcom plakatu	* dzieli się swoimi spostrzeżeniami i odczuciami na temat ochrony środowiska w najbliższej okolicy	* przygotowuje program „Dnia Ochrony Środowiska” w szkole

Temat 87. <i>O częściach mowy, które nie zmieniają swoich form.</i> s. 188	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje i nazywa poznane części mowy: wykrzykniki i partykuły * ma świadomość, że niektóre części mowy zmieniają swoje formy, a inne części mowy są nieodmienne 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje wykrzyknik i partykułę * analizuje ilustrację i podaje sytuacje, które pozwalają na użycie poznanych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy wypowiedzi, używając wykrzykników i partykuł 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega zmianę znaczenia zdań po dodaniu wyróżnionych części mowy 	
Tematy 88 i 89. <i>Sprawdzamy nasze umiejętności.</i> s. 190	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach przedstawionych we fragmencie tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozróżnia poznane części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje plan szczegółowy * tworzy poprawne formy liczebników głównych i porządkowych * rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje informacje zawarte w definicji słownikowej * określa formy gramatyczne odmiennych części mowy * poprawnie zapisuje przeczenie „nie” z różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> * samodzielnie redaguje kartkę z pamiętnika dotyczącą podróży jednego z bohaterów, uwzględniając uczucia i przeżycia bohaterów 	
ŚWIAT LUDZKICH SPRAW					
Temat 90. <i>Jak się zachować?</i> s. 194	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje sytuacje przedstawione na planszy * opowiada o wydarzeniach, w których uczestniczą bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa uczucia, opisuje przeżycia bohaterów * podaje przykłady sytuacji związanych z określonymi przeżyciami 	<ul style="list-style-type: none"> * bierze udział w dyskusji na temat pozytywnych i negatywnych zachowań wobec osób przeżywających trudne lub radosne chwile * opisuje uczucia jednego z bohaterów z planszy 	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje wnioski z dyskusji * redaguje opis swoich przeżyć w określonej sytuacji * wskazuje niewłaściwe zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami
Tematy 91 i 92. <i>Zdarzenie, wątek, akcja, fabuła.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * podaje skojarzenia ze słowem „szczęście” * opowiada 	<ul style="list-style-type: none"> * korzysta ze słownika w celu znalezienia przerośnego 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje tytuł i znaczenia przerośne w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wie, jakie elementy tworzą fabułę, i odnosi to do odpowiednich 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy dalszy ciąg przygód bohatera

<p><i>Dlaczego „Loteria”?</i> s. 196</p>	<p>o wydarzeniach przedstawionych w tekście</p>	<p>i dosłownego znaczenia słowa * uzupełnia schemat przedstawiający wydarzenia należące do utworu</p>	<p>* opowiada o zdarzeniach sprzed akcji utworu * ocenia zachowanie bohatera i jego ostateczną decyzję</p>	<p>fragmentów tekstu * redaguje wypowiedź na temat szczęścia</p>	
<p>Tematy 93 i 94. <i>Co przyniosło szczęście dwóm wampirom? Wyrazy naśladowcze dźwięki.</i> s. 201</p>	<p>* analizuje treść komiksu * wyjaśnia znaczenie zwrotu „pieniądze szczęścia nie dają” i podaje sytuacje, w których można te słowa zastosować * dostrzega wyrazy naśladowcze różnego typu dźwięki</p>	<p>* dzieli się wrażeniami czytelnickimi * porównuje typowe zachowania wampira utrwalone w kulturze z zachowaniami bohaterów tekstu * rozpoznaje wyrazy dźwiękonaśladowcze w komiksie</p>	<p>* wskazuje w tekście przykłady komizmu * podaje przykłady komizmu w znanych tekstach literackich, filmowych * porównuje zachowanie i wygląd bohaterów * do wybranych fragmentów komiksu podaje własne przykłady wyrazów dźwiękonaśladowczych</p>	<p>* wyjaśnia związek tytułu z treścią komiksu * rozpoznaje wyrazy dźwiękonaśladowcze w tekstach i podaje własne przykłady</p>	<p>* przygotowuje konkurs pt. <i>Zgadnij, co to za dźwięk?</i> (nagrywa różne dźwięki z otoczenia)</p>
<p>Temat 95. <i>Powtórzenie wiadomości o wypowiedzeniu.</i> s. 207</p>	<p>* relacjonuje treść tekstu * dostrzega różne rodzaje wypowiedzeń</p>	<p>* nazywa wypowiedzenia * tworzy zdania pojedyncze, złożone i równoważniki zdania</p>	<p>* przekształca różne rodzaje wypowiedzeń * pamięta o poprawnej interpunkcji</p>	<p>* rysuje komiks, używając w wypowiedziach bohaterów różnych rodzajów wypowiedzeń</p>	<p>* przygotowuje gazetkę ścienną na temat mody (stosuje różne rodzaje wypowiedzeń)</p>
<p>Tematy 96 i 97. <i>Różnie rozumiane szczęście. Co tworzy rytm utworu?</i> s. 210</p>	<p>* relacjonuje treść ballady * wyróżnia: wers, strofę, rym</p>	<p>* przedstawia bohaterów i ich wyobrażenia o szczęściu</p>	<p>* interpretuje zachowanie człowieka * analizuje budowę utworu * wie, jak sprawdzić, czy wiersz jest rytmiczny</p>	<p>* układa melodię do tekstu i prezentuje na forum klasy wyniki pracy * dostrzega znaczącą rolę rytmu w tańcu i piosence</p>	<p>* „Co by było, gdyby człowiek zgodził się z definicją szczęścia zaprezentowaną przez wybranego bohatera?” – uczeń wypowiada swoje zdanie na ten temat i je argumentuje</p>

<p>Tematy 98 i 99. <i>Rozmawiamy i opisujemy wyjątkowe dla nas miejsca.</i> s. 212</p>	<p>* opowiada o miejscu, w którym lubi spędzać czas * relacjonuje treść fragmentu powieści</p>	<p>* wyszukuje informacje na temat Placu Broni</p>	<p>* analizuje sposób mówienia narratora i zwraca uwagę na zastosowane środki językowe * rozróżnia rodzaje narracji</p>	<p>* opowiada o wyjątkowym miejscu, opisując przestrzeń i uczucia, jakie wywołuje to miejsce</p>	<p>* dzieli się wrażeniami z przeczytanej lektury bądź obejrzanej ekranizacji</p>
<p>Temat 100. <i>Dla tych, którzy poszukują piękna... – Leopold Staff „Czucie niewinne”.</i> s. 216</p>	<p>* wchodzi w rolę, opisuje, co widzi, myśli, czuje, słyszy * relacjonuje treść wiersza</p>	<p>* nazywa podmiot liryczny i opowiada o sytuacji, w której się znalazł * nazywa uczucia podmiotu lirycznego i wskazuje elementy, które mają na nie wpływ</p>	<p>* zapisuje wskazówki dla ludzi poszukujących piękna * redaguje opis wyjątkowego miejsca</p>	<p>* redaguje opowiadanie zgodnie z wyznaczonymi kryteriami</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną pt. <i>Cuda natury</i></p>
<p>Tematy 101 i 102. <i>O źródle, z którego im więcej się weźmie wody, tym więcej jej napływa.</i> s. 218</p>	<p>* opowiada treść utworu H. Sienkiewicza * określa elementy świata przedstawionego</p>	<p>* wskazuje podobieństwa i różnice między utworami * wymienia dary wróżek * redaguje życzenia dla bliskiej osoby, nawiązując do słów królowej wróżek</p>	<p>* opowiada treść baśni pt. <i>Śpiąca królewna</i>; wskazuje w niej cechy gatunkowe * ocenia, który dar wróżek był najcenniejszy * podaje cechy człowieka kierującego się dobrocią serca</p>	<p>* formułuje przesłanie baśni * wymienia cechy gatunkowe w tym utworze * opowiada o tym, co jest najcenniejsze w życiu człowieka</p>	<p>* wyszukuje złote myśli (sentencje) na temat dobra, przedstawia je na forum klasy i wyjaśnia ich znaczenie (może być w formie gazetki ściennej / plakatu)</p>
<p>Tematy 103 i 104. <i>„Pechowo” schwytni skarżą się królowi Salomonowi. Pisownia wyrazów z „rz”, „ż”, „ch”, „h”.</i> s. 221</p>	<p>* rozumie inne niż dotychczas poznane reguły pisowni „rz”, „ż”, „ch”, „h”</p>	<p>* wskazuje w tekstach, na ilustracjach wyrazy dotyczące omawianej zasady i układa z nimi zdania</p>	<p>* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni</p>	<p>* układa tekst dyktanda z wyrazami dotyczącymi omawianej zasady</p>	

<p>Tematy 105 i 106. <i>Jaki utwór nazywamy bajką?</i> <i>Czas na bajkę.</i> s. 223</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść bajek * zauważa uosobienie * uczestniczy w dramie (wchodzi w rolę rośliny/zwierzęcia) 	<ul style="list-style-type: none"> * przypisuje cechy, z którymi najczęściej są kojarzone zwierzęta * wskazuje elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje morał i wyjaśnia jego znaczenie * podaje cechy gatunkowe bajki i wskazuje je w przeczytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> * recytuje wybraną bajkę * redaguje tekst bajki zgodnie z podanymi wskazówkami 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat ponadczasowego i uniwersalnego charakteru bajek
<p>Tematy 107 i 108. <i>Czym się różni zdanie pojedyncze rozwinięte od zdania nierozwiniętego?</i> s. 227</p>	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje sytuację przedstawioną w scenie komiksowej * wskazuje zdania (z pomocą nauczyciela) pojedyncze i złożone 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w zdaniu orzeczenie * nazywa rodzaj zdania * wskazuje słowa będące nazwą wykonawcy czynności 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje i nazywa podmiot i orzeczenie * dostrzega funkcję określeń w zdaniu * odróżnia zdanie pojedyncze rozwinięte od nierozwiniętego * tworzy/zamienia zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie posługuje się pojęciami na lekcji terminami * ma świadomość, że skrótowość informacji może prowadzić do nieporozumień 	
<p>Temat 109. <i>Czego oczekuje i o czym marzy niepełnosprawna Ola?</i> s. 229</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia zachowanie Oli, wskazuje powód, dla którego nie chce zmieniać miejsca zamieszkania 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia zachowanie i postawę bohaterów wobec Oli * opisuje myśli i przeżycia bohaterki przed i po przeprowadzce 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wydarzeń z życia, podczas których zmieniło się spojrzenie na ludzi i otoczenie 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów z sytuacjami ze swojego życia
<p>Temat 110. <i>Kto, dla kogo i o czym śpiewa kołysankę?</i> s. 236</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o sytuacjach, w których śpiewa się kołysanki * odnosi się do doświadczeń z dzieciństwa 	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść piosenki * opowiada o nadawcy, odbiorcy tekstu, łączących ich relacjach * dostrzega w tekście zdrobienie 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa uczucia ujawniające się w wypowiedzi osoby mówiącej * wypisuje z tekstu zdrobienia * opowiada o tempie melodii i obrazach pojawiających się w kołysankach 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy dalszy ciąg opowiadania, używając zdrobnień 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy własną kołysankę
<p>Temat 111.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje związki 	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> * wybiera z tekstu 	

<p><i>Jak wyrazy łączą się ze sobą? Poznajemy związki wyrazowe.</i> s. 238</p>	<p>tekstu * układa krótkie zdanie z rozsypanki wyrazowej</p>	<p>wyrazowe * wskazuje wyrazy podrzędne i nadrzędne (zadaje odpowiednie pytania)</p>	<p>określające od określanych * stosuje właściwe połączenia współrzędne (szeregi)</p>	<p>współrzędne i podrzędne połączenia wyrazowe i je nazywa * wskazuje w wypowiedzeniach szeregi</p>	
<p>Temat 112. <i>O tradycjach i zwyczajach, tych dawnych i tych całkiem nowych.</i> s. 241</p>	<p>* relacjonuje fragment tekstu * wymienia obyczaje pojawiające się we fragmencie epopei</p>	<p>* opisuje obyczaje pojawiające się w tekście</p>	<p>* w wypowiedzi na temat tekstu umiejętnie posługuje się terminami: „wers”, „strofa”, „rym”, „rytm” * wyszukuje poznane środki stylistyczne</p>	<p>* opowiada o zwyczajach i tradycjach kulturowych w domu rodzinnym * opracowuje fragment książeczki (plakat, gazetka ścienna) na temat wybranego zwyczaju</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat polskich/regionalnych tradycji i zwyczajów</p>
<p>Tematy 113 i 114. <i>Jak zbudować Kupścia? Instrukcja.</i> s. 244</p>	<p>* opowiada o wydarzeniach ukazanych w tekście * układa kilka pytań z nim związanych</p>	<p>* zna zasady tworzenia instrukcji * ma świadomość, że ta forma wypowiedzi może mieć formę tekstu, rysunkową albo połączoną</p>	<p>* tworzy tekst o charakterze instrukcji * określa funkcję wyrazów zapisanych wielką literą * wymyśla zastosowanie urządzeń opisanych w tekście</p>	<p>* dostrzega związek między mottem a treścią utworu * podaje informacje dotyczące instrukcji jako tekstu użytkowego</p>	<p>* opowiada o instrukcjach (formach zapisu / łatwości / trudności z odczytaniem), z którymi miał okazję się zetknąć</p>
<p>Tematy 115 i 116. <i>O materializowaniu się myśli – czytamy fragment książki Doroty Kassjanowicz „30 znikających trampolin”. Piszemy fragment scenariusza filmowego.</i> s. 250</p>	<p>* relacjonuje treść tekstu * czyta z podziałem na role * pracuje w grupie nad wykonaniem zadania</p>	<p>* dzieli się wrażeniami czytelniczymi * wyjaśnia, na czym polegało „zmaterializowanie się” poszczególnych przedmiotów</p>	<p>* inscenizuje sytuację, w której przewycięża jakąś trudność lub osiąga cel</p>	<p>* podczas wykonywania zadania wykorzystuje wiedzę o czasownikach dokonanych i niedokonanych</p>	<p>* pełni rolę reżysera podczas nakręcenia (zagrania na żywo) wymyślonej scenki</p>

Temat 117. <i>Związki wyrazowe w zdaniu. O grupie podmiotu i orzeczenia.</i> s. 255	* relacjonuje treść tekstu * wskazuje podmiot i orzeczenie w zdaniach	* wie, jakie części zdania tworzą związek główny * wskazuje związki poboczne	* wskazuje grupę podmiotu i orzeczenia * oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia	* dopasowuje schemat do zdania * układa zdanie do schematu	
Tematy 118 i 119. <i>Kilka słów o zdrowym odżywianiu. Jak walczyć z przyzwyczajeniami? Zdrowe przepisy na małe desery.</i> s. 257	* opowiada o przeczytanym tekście * odpowiada na pytania związane z tekstem	* analizuje piramidę przedstawiającą zasady zdrowego odżywiania młodzieży w wieku szkolnym * porównuje odżywianie się chłopca z w/w zasadami	* wyjaśnia znaczenie przysłowia * wypowiada się na temat konieczności ograniczenia spożycia niektórych potraw * redaguje przepis na zdrową potrawę	* wypowiada się na temat zachowania chłopca, jego reakcji na zastosowane przez mamę ograniczenia * tworzy dalszy ciąg opowiadania	* tworzy kilka stron książki kucharskiej z przepisami na zdrowe potrawy dla dzieci i młodzieży
Temat 120. <i>Uczymy się rysować wykres zdania pojedynczego.</i> s. 259	* rozpoznaje podmiot, orzeczenie i określenia * rozumie zasady przedstawiania zdania za pomocą wykresu	* rysuje wykres krótkiego zdania pojedynczego * dzieli zdanie na grupę podmiotu i orzeczenia	* dostrzega związki wyrazowe (główny, poboczne) * samodzielnie rysuje wykres zdania	* układa zdania do wykresów	
Tematy 121 i 122. <i>Minimum słów, maksimum treści, czyli jak streszczać tekst.</i> s. 262	* zastępuje treść szczegółowymi wyrazami * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* dobiera definicję do znaczeń słów * układa jedno zdanie dotyczące treści opowiadania * zna zasady pisania streszczenia	* ustala najważniejszą informację w przeczytanym tekście * tworzy plan wydarzeń do fragmentu tekstu * pisze streszczenie	* ocenia zachowanie chłopca * wyjaśnia, na czym polegał komizm	* podaje przykłady sytuacji z życia, filmu lub książki, w której niezrozumienie czyis słów/intencji miało niespodziewane konsekwencje
Temat 123. <i>W roli dziennikarzy.</i> s. 266	* wie, czym się zajmuje dziennikarz	* omawia zasady, którymi powinien się kierować dziennikarz * podaje cechy, umiejętności dobrego dziennikarza	* podaje nazwiska znanych dziennikarzy (informacje na temat spraw, tematów, którymi się zajmują) * odróżnia fakt od opinii	* pisze tekst łączący informację z komentarzem (artykuł do gazetki szkolnej) * dostrzega w komentarzach cechy reklamy	* dzieli się wiedzą na temat pracy dziennikarza (paparazzi)

			* redaguje tekst zawierający informację lub opinię	* włącza się do dyskusji o etyce dziennikarskiej	
Tematy 124, 125, 126. <i>Wiadomości z Koryntu. Sąd nad Syzyfem.</i> s. 268	* relacjonuje treść mitu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia kilka cech bohatera	* wskazuje związek miejsc i bohaterów z treścią mitu * wyjaśnia znaczenie zwrotu: „syzyfowa praca” * wybrane zajęcia z codziennego życia określa tym zwrotem, uzasadniając wybór	* redaguje artykuł prasowy/ tekst do programu telewizyjnego na określony temat * charakteryzuje Syzyfa, uzasadniając cechy sytuacjami z mitu	* ocenia postępowanie postaci * wchodzi w rolę sędziego, obrońcy, oskarżyciela	* wchodzi w rolę dziennikarza i pisze relację z przebiegu rozprawy
Temat 127. <i>Przydawka, czyli określenie rzeczownika w zdaniu.</i> s. 272	* podaje kilka określeń do zaproponowanego rzeczownika * rozpoznaje rzeczownik i przymiotnik	* rozpoznaje przydawkę, zna pytania, na które odpowiada i jaką częścią mowy najczęściej jest wyrażona	* rysuje wykres zdania pojedynczego, nazywając poznane części zdania * redaguje opis z określoną liczbą przydawek	* tworzy zdania z kilkoma przydawkami * dobiera wykres do zdania	
Temat 128. <i>Komu i dlaczego – według starożytnych Greków – udało się sprowadzić nieszczęścia i śmierć na ludzi?</i> s. 274	* relacjonuje treść mitu * wskazuje zdania zgodne z treścią mitu * na podstawie ilustracji zamieszczonej w podręczniku opisuje zawartość puszeki Pandory	* określa elementy świata przedstawionego * uzupełnia wypowiedź Zeusa informacjami o planie zemsty na Prometeuszu	* przypomina treść mitu o Prometeuszu i wskazuje źródło konfliktu między tytanem a Zeusem * ocenia bohaterów * wyjaśnia znaczenie związku „prometejski czyn”	* wartościuje wymiar kary wymierzonej Prometeuszowi * tworzy nową wersję mitu o Pandorze (szczęśliwe zakończenie / rola Nadziei)	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z sytuacjami ze swojego życia
Temat 129. <i>Jeśli zdarzenia ułożą się inaczej, niż</i>	* relacjonuje treść tekstu * dzieli się wrażeniami	* rozpoznaje gatunek literacki * omawia zachowanie	* wyjaśnia znaczenie zwrotu „życie stanęło na głowie”	* zapisuje wypowiedzi, które pasują do przedstawionych sytuacji	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z sytuacjami

zakładaliśmy... s. 277	czytelniczymi	chłopca i sytuację, w której się znalazł	* wskazuje uczucia, które są ważne w zaistniałej sytuacji	* wypowiada się na temat potrzeb ludzi w trudnych chwilach	ze swojego życia * dzieli się wrażeniami z obejrzanego filmu
Temat 130. <i>Czego pragnie Juniper Berry? Rozmawiamy o samotności.</i> s. 281	* relacjonuje treść tekstu * dzieli się wrażeniami czytelniczymi	* określa elementy świata przedstawionego * przedstawia bohaterkę opowiadania i sytuację, w której się znalazła	* charakteryzuje postać bohaterki * nazywa uczucia bohaterki * opisuje obecne i wcześniejsze zachowanie rodziców dziewczynki * dostosowuje kolorystykę do uczuć	* w imieniu bohaterki redaguje list do rodzi- ców, uwzględniając uczucia, pragnienia i nadzieje * zauważa różny sposób zapisu (tekst należący do fabuły i akcji)	* dzieli się sposobami na temat samotności i pomocy ludziom, którzy znaleźli się w takiej sytuacji
Temat 131. <i>Co się zdarzyło na ulicy Pachnących Bzów?</i> s. 285	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * określa elementy świata przedstawionego	* objaśnia znaczenia związków wyrazowych ze słowem „bajka” * omawia elementy świata przedstawionego	* analizuje przeżycia bohaterów * rozpoznaje funkcję metafory w tekście * opowiada tekst, zwracając uwagę na przyczynę i skutki wydarzeń	* interpretuje sformu- łowanie „to nie była bajka” * wypowiada się na temat reakcji przedmio- tów-bohaterów * redaguje szczęśliwe zakończenie historii	* redaguje opowiadanie twórcze inspirowane przedstawionymi wydarzeniami, które można by zatytułować: <i>To nie była bajka</i>
Tematy 132 i 133. <i>Świat wirtualny a rzeczywistość. Tekst literacki a tekst informacyjny.</i> s. 287	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekstach * określa elementy świata przedstawionego w utworze literackim	* wskazuje zagrożenia wynikające z uzależnienia od komputera i wirtualnego świata	* porównuje przeczy- tane teksty pod kątem zawartych w nich treści * rozpoznaje cechy charakterystyczne tekstów użytkowych i literackich	* podaje fragmenty utworu, które w sposób przenośny przedsta- wiają sytuację bohatera * tworzy plakat pt. <i>Bezpiecznie z komputerem</i>	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat zasad korzystania z komputera i internetu
Tematy 134 i 135. <i>Okolicznik i dopełnienie, czyli określenia czasownika w zdaniu.</i>	* odpowiada na pytania zamieszczone w ankiecie * rozpoznaje czasownik * podaje kilka określeń	* rozpoznaje dopełnienie oraz okolicznik * zna pytania, na które odpowiadają i wie, jaką	* rysuje wykres zdania pojedynczego * nazywa poznane części zdania * tworzy związki wyra-	* tworzy zdania, dłuższe teksty z okolicznikami i dopełnieniami * doбира wykres do	

s. 291	do zaproponowanego czasownika	częścią mowy najczęściej są wyrażone	zowe z poznanymi dotąd częściami zdania * tworzy instrukcję korzystanie z komputera zawierającą okoliczniki i dopełnienia	zdania	
Temat 136. <i>Co może działać wykreślenie jednego słowa? Rozmawiamy o plakacie społecznym.</i> s. 294	* opowiada o elementach graficznych przedstawionych na plakacie	* podaje skojarzenia ze słowem „dom” i wyrażeniem „dom dziecka”	* podaje propozycje zmian na świecie, które sprawiłyby szczęście wszystkim dzieciom * wypowiada się na temat celowości wykreślenia jednego słowa	* redaguje wypowiedź na temat działań, do których zachęca autor plakatu * przewiduje, co by się mogło stać, gdyby tę myśl wprowadzono w życie (pracuje przy wykonaniu mapy mentalnej)	* wyszukuje plakat podejmujący jakąś ważną tematykę społeczną i wypowiada się na temat myśli, jaką wyraża
Tematy 137 i 138. <i>Jak uniknąć piekła na ziemi?</i> s. 295	* podaje skojarzenia ze słowami: „niebo”, „piekło” * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych i układa z nimi zdania * wymienia elementy świata przedstawionego	* prezentuje pomysły bohaterów, podając właściwe cytaty z tekstu * interpretuje zachowanie bohaterów	* ocenia pomysły bohaterów, wskazuje bardziej niebezpieczny dla ludzkości	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi
Temat 139. <i>Czym jest tolerancja?</i> s. 300	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * próbuje podać definicję słowa „tolerancja”	* podaje przykłady zachowań ludzi nietolerancyjnych * zapisuje dialog, w którym przekonuje, że warto być tolerancyjnym	* wchodzi w rolę osoby będącej w obcym kraju i opowiada o swoich uczuciach * porównuje ww. opis z sytuacją, w jakiej się znalazł bohater	* wybiera sformułowania najlepiej wyrażające ideę tolerancji	* na podstawie własnych obserwacji podaje przykłady nietolerancji we współczesnym świecie i ich możliwe skutki
Tematy 140 i 141.	* relacjonuje treść	* przedstawia	* na podstawie	* wskazuje w utworze	* tworzy scenariusz

<p><i>Poznajemy nowelę – Bolesław Prus „Katarzynka”. s. 303</i></p>	<p>przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego * ustala temat utworu</p>	<p>bohaterów występujących w tekście * tworzy plan wydarzeń * wskazuje i ocenia istotę najważniejszego przedmiotu w tekście</p>	<p>fragmentów tekstu podaje uczucia pana Tomasza i przyczyny takiego zachowania * ustala punkt kulminacyjny w utworze * zna cechy noweli</p>	<p>elementy charakterystyczne dla poznanego gatunku * wypowiada się na temat problemów współczesnego świata</p>	<p>filmu na podstawie poznanej noweli; uczestniczy w podziale ról dla grupy</p>
<p>Temat 142. <i>Kiedy spotkam poszkodowanego... Rozmawiamy na temat sensu „Przypowieści o miłosiernym Samarytaninie”. s. 316</i></p>	<p>* przedstawia wydarzenia z przypowieści * wypowiada się na temat tego, jaka nauka płynie z przypowieści</p>	<p>* analizuje zachowanie podróżnych * wskazuje różnicę między zachowaniem bohaterów * zauważa specyfikę odmiany rzeczownika „Samarytanin”</p>	<p>* wskazuje w utworze cechy gatunkowe przypowieści * wymienia sposoby pomagania potrzebującym * tworzy definicje słów: „bliźni”, „miłosierdzie”</p>	<p>* interpretuje myśli łączące się z ideą miłosierdzia * wskazuje uniwersalny charakter utworu</p>	<p>* przedstawia w dowolnej formie inne biblijne przypowieści</p>
<p>Temat 143. <i>Zwrócić uwagę innych – dlaczego plakaty społeczne są potrzebne. s. 318</i></p>	<p>* przedstawia treść plakatów, wskazuje elementy graficzne</p>	<p>* określa cel i adresata plakatów * wypowiada się na temat dostrzegania potrzeb innych osób</p>	<p>* wypowiada się na temat celowości tworzenia plakatów społecznych i poruszanej w nich tematyki</p>	<p>* tworzy plakat o tematyce społecznej * wypowiada się na temat dbania o swoje potrzeby podczas pomagania innym</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną z wybranymi plakatami (kampaniami) społecznymi przeznaczonymi dla dzieci i młodzieży</p>
<p>Temat 144. <i>Na wystawie. s. 319</i></p>	<p>* rozpoznaje rodzaje rzeźby; dopasowuje dzieło do odpowiednich pojęć * wyraża ocenę o jednej z nich</p>	<p>* przypomina informacje na temat Prometeusza * wybiera z notatek biograficznych dotyczących autorów informacje potrzebne do opisu rzeźby</p>	<p>* wymyśla i rysuje znak graficzny wiążący się z dobroczynnością tytana wobec ludzi * redaguje opis wybranej rzeźby</p>	<p>* wypowiada się na temat przedstawionych na multimedialnej wystawie rzeźb Prometeusza * pisze relację z wirtualnej wystawy do gazetki szkolnej</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną z rzeźbami greckich bogów i herosów</p>

Tematy 145 i 146. <i>Jesteśmy ekspertami od mitów greckich.</i> s. 321	<ul style="list-style-type: none"> * pracuje w grupie * wykazuje znajomość kilku mitów * analizuje planszę 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa greckich bogów i bohaterów * tworzy dialog bohaterów na temat wybranego wątku mitologicznego 	<ul style="list-style-type: none"> * krótko relacjonuje treść wybranych mitów * dopasowuje cechy do bohaterów mitologicznych * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych i układa z nimi zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * poprawia tekst zawierający nieprawdziwe informacje * wskazuje cechy mitu * podaje przykłady mitów, w których zostały poruszone określone tematy 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje dla koleżanek i kolegów konkurs mitologiczny
Tematy 147 i 148. <i>Sprawdź się!</i> s. 325	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o przeczytany tekście * omawia elementy świata przedstawionego * uzupełnia wyrazy, podaje zasadę ortograficzną i wskazuje wyjątki 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje fragment tekstu opisujący dawne Ateny * wybiera punkty planu, które nie dotyczą akcji * rozpoznaje fakt i opinię, tekst literacki i informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy instrukcję rysowania okręgu * łączy zdania pojedyncze w złożone, stosując zasady interpunkcji * rozwija zdania nierozwinięte * samodzielnie rysuje wykresy zdań pojedynczych i nazywa części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * wypisuje z hasła encyklopedycznego informacje, które zostały zawarte w micie * wykazuje znajomość całego mitu o Dedalu i Ikarze 	
TWÓRCA I DZIEŁO					
Temat 149. <i>Z wizytą w teatrze, kinie, muzeum...</i> s. 328	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o miejscach, sytuacjach przedstawionych na planszy 	<ul style="list-style-type: none"> * bierze udział w dyskusji na temat zasad zachowania obowiązujących w miejscach związanych z kulturą 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy listę zasad obowiązujących w teatrze, kinie, muzeum... 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy wypowiedź na temat wydarzenia kulturalnego przedstawionego na planszy 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o sposobach wyrażania szacunku i uznania dla twórców sztuki
Temat 150. <i>Co podpowiada wyobraźnia? (Zbigniew Herbert „Pudełko zwane wyobraźnią”)</i> s. 330	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje wybraną fotografię oraz obrazy powstałe w wyobraźni * relacjonuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje obrazy poetyckie i porównuje je z własnymi wyobrażeniami 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia tytuł wiersza * opisuje swoje „pudełko zwane wyobraźnią” 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli wyobraźni w życiu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> * wzorowo recytuje treść wiersza (może wykorzystać prezentację multimedialną przedstawiającą obrazy poetyckie)

Tematy 151 i 152. <i>Nagrywamy słuchowisko na podstawie fragmentu „Baje przez telefon” Gianniego Rodariego.</i> s. 332	* opisuje, w jaki sposób można przedstawić wybrane dźwięki * pracuje w grupie	* relacjonuje treść tekstu * czyta z podziałem na role	* różnicuje głos, tempo podczas czytania słuchowiska * wskazuje elementy charakterystyczne dla słuchowiska	* odgrywa rolę reżysera (dokonuje podziału ról, zadań w grupie), nadzoruje nagranie	* nagrywa zagadki dźwiękowe dla koleżanek i kolegów
Tematy 153 i 154. <i>Jak napisać scenariusz przedstawienia?</i> s. 336	* analizuje sytuacje przedstawione na ilustracji * wskazuje element, który je łączy * współpracuje przy tworzeniu planu wydarzeń	* układa historyjkę na podstawie sytuacji ukazanych na fotografiach * redaguje zaproszenie na przedstawienie	* planuje pozostałe elementy świata przedstawionego i liczbę scen w przedstawieniu	* analizuje sposób zapisu tekstu przedstawienia * razem z grupą tworzy tekst scenariusza	* ocenia pracę koleżanek i kolegów, uzasadniając wybór najlepszego przedstawienia
Temat 155. <i>O różnych rodzajach głosek.</i> s. 339	* rozróżnia głoski, litery, spółgłoski, samogłoski	* obserwuje i ocenia problem językowy na przykładzie scenek rysunkowych * dostrzega różnicę między sposobem artykulacji głosek	* rozpoznaje głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe, twarde, miękkie	* tworzy pary głosek * bezbłędnie uzupełnia tekst dyktanda	
Temat 156. <i>Z wizytą w teatrze.</i> s. 342	* opowiada o przedmiotach przedstawionych na planszy związanej z teatrem	* na podstawie planszy, doświadczeń wypowiada się na temat pracy nad przedstawieniem teatralnym	* analizuje informacje zawarte na afiszu teatralnym * układa pytania do zamieszczonych tam informacji	* wyszukuje i prezentuje informacje na temat aktualnego repertuaru teatralnego	* przygotowuje prezentację na temat teatru (ulubionego przedstawienia teatralnego / historii teatru / rodzajów przedstawień teatralnych)
Temat 157. <i>Jak mówić, by być dobrze zrozumianym?</i>	* poprawnie czyta wyrazy zamieszczone na ilustracji	* dostrzega różnicę między staranną a potoczną wymową	* dostrzega różnicę między zapisem a wymową głosek	* wskazuje cechy języka mówionego i pisanego	* wyszukuje i prezentuje rówieśnikom łamańce

s. 345		wyrazów * sprawdza w słowniku poprawnej polszczyzny sposób wymawiania wyrazów	* zna zasady wymawiania polskich głosek * omawia zasady akcentowania wyrazów w języku polskim	* stosuje w praktyce reguły akcentowania wyrazów	językowe (może to być forma konkursu)
Temat 158. <i>Jak powstaje film?</i> s. 349	* opowiada o przeczytanym tekście * wypowiada się na temat ulubionego aktora/aktorki	* tworzy słowniczek pojęć związanych z filmem * objaśnia wyrazy i układa je w porządku alfabetycznym	* zapisuje etapy powstawania filmu * rozpoznaje podstawowe (znane dzieciom) gatunki filmowe * opisuje swój ulubiony film	* redaguje dłuższą wypowiedź na jeden z podanych tematów * dzieli się spostrzeżeniami na temat kulis powstawania filmu (informacje czerpie z doświadczeń lub oglądanych kulis nakręcania seriali)	* przygotowuje prezentację na temat etapów powstawania filmu (rodzaju planów filmowych, ulubionego filmu, aktora itp.)
Temat 159. <i>Wywiad – sztuka zadawania pytań.</i> s. 352	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje cechy wywiadu w przeczytanym tekście	* analizuje budowę i sposób zapisu * formułuje kilka pytań na potrzeby wywiadu	* inscenizuje wywiad z reżyserem * redaguje wywiad na podstawie informacji z tekstu	* przygotowuje pytania, na podstawie których można odgadnąć, kto jest rozmówcą * przeprowadza i prezentuje rówieśnikom wywiad ze znaną osobą	* wypowiada się na temat etyki pracy dziennikarza (zadawanie kłopotliwych pytań, autoryzacja), wcześniejszego przygotowania się do rozmowy (poznanie faktów z życia aktora, informacji o zagranich rolach)
Temat 160. <i>Poetycka opowieść o muzyce.</i> s. 357	* relacjonuje treść wierszy * wybrany utwór przedstawia w formie opowiadania	* korzystając ze słownika języka polskiego, wyjaśnia znaczenie terminów muzycznych * słuchając wariacji i nokturnów, zapisuje określenia pasujące do	* analizuje treść utworu, wskazując bohaterów, czynności, czasowniki odnoszące się do istot żywych * rozpoznaje ożywienie * rozpoznaje poznane środki stylistyczne	* wypowiada się na temat korzyści wynikających z posługiwania się słowem * układa na ww. temat wypowiedź, korzystając z dostępnego	* opowiada o ulubionych wykonawcach, rodzaju muzyki, wyjątkowym koncercie, w którym brał udział

		tych utworów * wybrany utwór przedstawia w dowolnej formie literackiej		słownictwa	
Temat 161 i 162. <i>Co należy umieścić w ogłoszeniu?</i> s. 360	* po przeczytaniu komiksu podaje powód napisania ogłoszenia * wie, jakie elementy muszą się znaleźć w ogłoszeniu	* redaguje tekst ogłoszenia na dowolny temat	* wskazuje w ogłoszeniu brakujące informacje i uzupełnia treść tekstu	* redaguje ogłoszenia z dwoma argumentami zachęcającymi do skorzystania z oferty	
Temat 163. <i>Zapraszamy do świata sztuki.</i> s. 362	* analizuje treść wypowiedzi i ustala wspólny temat	* wymienia dziedziny sztuki, o których mówią bohaterowie * mówi, która dziedzina sztuki najbardziej go interesuje	* pisze tekst o tym, co lubi oglądać, czytać, czego słuchać; opowiada o towarzyszących emocjach i uzasadnia wybór	* prezentuje swoje zainteresowania w dowolnej formie graficznej	* tworzy tekst o charakterze reklamowym, zachęcający rówieśników do zainteresowania się jakąś dziedziną sztuki
Temat 164 i 165. <i>Poznajemy neologizmy, czyli o tworzeniu nowych słów.</i> s. 363	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* informuje o umiejętnościach bohatera i jego roli w życiu dziewczynki	* interpretuje słowa bohatera („słowawalizki”) * wyjaśnia stworzone przez bohatera wyrazy * rozumie, czym jest neologizm	* wymyśla własne neologizmy * wyjaśnia znaczenia neologizmów użytych w wierszu * analizuje i interpretuje wiersz Joanny Kulmowej	* tworzy dalszy ciąg utworu Joanny Kulmowej, wykorzystując neologizmy
Temat 166. <i>Na koncercie Fryderyka Chopina.</i> s. 367	* wykonuje ilustrację podczas słuchania utworu muzycznego * relacjonuje treść tekstu i przypisów	* zapisuje na osi czasu fakty z życia Fryderyka Chopina * opowiada o tym, jak muzyk rozwijał swój talent	* opowiada o reakcjach publiczności podczas koncertów Fryderyka Chopina * wyraża swoje zdanie na temat twórczości	* redaguje list oficjalny do muzyka na temat jego twórczości	* przygotowuje prezentację o życiu i twórczości Fryderyka Chopina (wskazane fragmenty utworów muzycznych)
Temat 167. <i>Jak zacytować czyjaś</i>	* relacjonuje treść komiksu	* poprawnie odmienia rzeczownik	* uzupełnia tekst, stosując zasady	* tworzy tekst na temat dowolnego wydarzenia	

wypowiedź? s. 370	* zauważa różne sposoby zapisu	„cudzysłów” * posługuje się pojęciem „cytowanie” i potrafi cytować	obowiązujące podczas cytowania	kulturalnego, w którym poprawnie stosuje zasady cytowania	
Temat 168. <i>Ekspozyty i ekspozycje, czyli co wiemy o muzeach.</i> s. 372	* opisuje fotografie przedstawiające różne rodzaje ekspozycji muzealnych * podaje korzyści wynikające ze zwiedzania muzeum	* wyjaśnia znaczenia wyrazów związanych z muzeum: „ekspozycja”, „skansen”, „kustosz”, „eksponat”; w razie wątpliwości korzysta ze słownika języka polskiego * zauważa nietypową odmianę rzeczownika „muzeum”	* wyszukuje informacje na temat różnych muzeów i redaguje tekst, w którym uzasadnia chęć odwiedzenia jednego z nich	* przygotowuje dokumentację do kapsuły czasu na jeden z podanych tematów	* dzieli się wrażeniami z pobytu w muzeum, podaje wady i zalety odwiedzania takich miejsc
Tematy 169, 170 i 171. <i>„Burmistrz i ogród rzeźb” – przygotowujemy adaptację utworu.</i> s. 374	* opowiada o przeczytanim tekście * pracuje w grupie i wykonuje przydzielone zadania * bierze udział w inscenizacji	* wymienia bohaterów opowiadania * tworzy plan wydarzeń	* wyjaśnia pojęcie: „adaptacja” * zna zasady tworzenia scenariusza przedstawienia teatralnego * współpracuje przy tworzeniu tekstu	* przydziela zadania i role w grupie * nadzoruje pracę koleżanek i kolegów	* przygotowuje kryteria oceny prezentacji koleżanek i kolegów
Temat 172. <i>Zrozumieć artystę i jego dzieło.</i> s. 376	* wskazuje najważniejsze informacje zamieszczone w notatce biograficznej * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w przeczytanim komiksie * dostrzega elementy łączące postać malarza i treść komiksu	* opisuje reprodukcję obrazu * wskazuje zdania zgodne z tekstem * wyróżnia elementy realistyczne i fantastyczne	* przeprowadza wywiad z Rembrandtem na temat jego prac	* opowiada o innych przygodach bohaterów komiksu * zachęca koleżanki i kolegów do przeczytania kolejnych części przygód	* wykorzystując pomysł z lekcji, tworzy komiks, w którym znani (wymyśleni) bohaterowie przenoszą się do świata przedstawionego na obrazie słynnego twórcy

<p>Temat 173. <i>O twórcach codziennego piękna – „Architektki Warszawy”.</i> s. 380</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje zdjęcia przedstawiające budowle (wskazuje ich cechy charakterystyczne, określa ich przeznaczenie) * określa elementy łączące pracę architektów z pracą artystów * ocenia budowle 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o przeczytanym tekście * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * wskazuje źródła informacji na temat artystów i ich dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje założenia towarzyszące architektom przy projektowaniu domów * posługując się fragmentami tekstu, wypowiada się na temat efektów ich pracy i oceny wyrażanej przez społeczeństwo 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje wyjątkową budowlę znajdującą się w okolicy * przedstawia znanego architekta i jego dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat: <i>Najdziwniejsze budowle na świecie</i>
<p>Tematy 174 i 175. <i>To już wiemy i potrafimy!</i> s. 383</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść opowiadania * wskazuje zdania zgodne z treścią tekstu * z pomocą nauczyciela (podręcznika) nazywa części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy wypowiedź bohatera, stosując wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące * zna zasady cytowania * wyjaśnia pisownię trudności ortograficznych * zna części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat komizmu * wchodzi w rolę jednego z bohaterów anegdoty i po latach wspomina spotkanie * zna zasady ortograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> * układa zdania z przeczeniem „nie” * wskazuje w tekście różne rodzaje wypowiedzeń * zna zawartość słowników * uzasadnia użycie przecinka w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia kilka anegdot o znanych osobach
<p>Tematy 176 i 177. <i>Sprawdź się!</i> s. 386</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść tekstu * odmienia rzeczownik przez przypadki * uzupełnia dyktando z lukami (w razie trudności, korzysta ze słownika ortograficznego) 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje narratora, podając odpowiednie czasowniki * wskazuje przysłowia i związki frazeologiczne; próbuje wyjaśnić ich znaczenie * określa rodzaje wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, czym jest argument i podaje przykłady z tekstu * wyjaśnia znaczenie słów jednego z bohaterów * stosuje w praktyce zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” * rozpoznaje części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia budowę hasła słownikowego * redaguje dalszy ciąg opowiadania * rysuje wykres dowolnego zdania pojedynczego i nazywa części zdania 	
<p>LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY PIĄTEJ</p>					

<p>Mull Brandon, <i>Baśniobór</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * wyjaśnia znaczenie tytułu i wskazuje cechy gatunkowe powieści <i>fantasy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o przygodach postaci * tworzy plan ramowy * opisuje bohaterów, miejsce akcji * redaguje regulamin rezerwatu * wykonuje plakat zachęcający do ochrony zagrożonych gatunków zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> * rozwija plan ramowy o szczegółowe informacje * wypowiada się na temat praw, konieczności ich przestrzegania oraz celu stworzenia Baśnioboru * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterów; zmienia zakończenie utworu * tworzy projekt okładki książki 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * wskazuje wartość dydaktyczną utworu * redaguje opowiadanie twórcze * tworzy mapę mentalną prezentującą informacje dotyczące elementów świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * układa krzyżówkę na podstawie utworu * wypowiada się na temat konsekwencji łamania praw * pomaga w organizacji wystawy prac okładek książki * dzieli się wrażeniami na temat ekranizacji utworu
<p>Juliusz Verne, W 80 dni dookoła świata</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * pokazuje na mapie miejsca akcji * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * wyjaśnia pojęcie: „powieść podróżniczo-przygodowa” 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy konturową mapę przedstawiającą trasę podróży bohatera * charakteryzuje bohaterów * wskazuje rodzaj narracji, wątek główny, poboczny * nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie * korzystając ze słowników, wyjaśnia słownictwo pojawiające się w lekturze 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu * wskazuje wartości ważne dla bohaterów * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * przedstawia zgromadzone na lekcji informacje w formie projektu * redaguje list na określony temat * zapisuje notatki z podróży bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * konfrontuje problematykę poruszoną w powieści z własnymi doświadczeniami * tworzy reklamę książki 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Juliusza Verne’a lub rozwoju technologii komunikacyjnej (transportowej), która w dzisiejszych czasach skróciłaby podróż Fileasa Fogga dookoła świata * wypowiada się na temat ekranizacji powieści
<p>Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat autora lektury * relacjonuje jej treść * pokazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje wątek główny i poboczny * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu; wskazuje w nim cechy powieści przygodowej 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * konfrontuje proble- 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia tło historyczne powieści * wskazuje elementy zgodne i niezgodne

	<p>miejsca akcji</p> <ul style="list-style-type: none"> * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * wyjaśnia pojęcie: „powieść podróżniczo-przygodowa” 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje rodzaj narracji * nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie * gromadzi informacje na temat Afryki 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * wskazuje wartości ważne dla bohaterów * tworzy numer gazetki poświęconej przygodom dzieci 	<p>matykę poruszoną w powieści do własnych doświadczeń</p>	<p>z prawdą historyczną</p> <ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat Henryka Sienkiewicza * wypowiada się na temat ekranizacji powieści
<p>Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów * wskazuje rodzaj narracji * nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu * nazywa wrażenia po lekturze tekstu * wskazuje wartości ważne dla bohaterów i opowiada o swoich wartościach 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów * konfrontuje problematykę poruszoną w powieści do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat miejsca, w którym toczy się akcja lektury * wypowiada się na temat ekranizacji powieści
<p>Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * wyjaśnia pojęcie: „powieść obyczajowa” 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, na czym polega tajemniczość powieści * charakteryzuje bohaterów * wskazuje rodzaj narracji, wątek główny, poboczny * nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie * wykonuje projekt okładki książki 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu; wypowiada się na temat relacji rodzinnych w powieści * redaguje opis miejsca akcji * wskazuje sytuacje wpływające na przemianę bohaterów * wskazuje ważne dla nich wartości * nazywa wrażenia po lekturze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * konfrontuje problematykę poruszoną w powieści z własnymi doświadczeniami * tworzy reklamę książki 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy grę planszową na podstawie powieści * wypowiada się na temat ekranizacji utworu
<p>Dorota Kassjanowicz, <i>Cześć, wilki!</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla własną zabawę słowami * tworzy pary bohaterów fantastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu * wypowiada się na temat sposobu przed- 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o dwóch wersjach zdarzeń (historii Filipa i jego rodziny oraz 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tworzonej przez pisarza fikcji literackiej i stylizacji językowej

	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego w obu częściach utworu * rozwiązuje krzyżówkę, test sprawdzający znajomość lektury * zapisuje wyrazy rozpoczynające się sylabami: „kra”, „kar” 	<ul style="list-style-type: none"> i prawdopodobnych * wskazuje fragmenty lektury informujące o wyglądzie i zachowaniu bohaterów * wyjaśnia znaczenie słowa: „autobiografia” * wykazuje znajomość zasad interpunkcyjnych, w tym również dotyczących pisowni tytułów książek 	<ul style="list-style-type: none"> stawienia wydarzeń * uczestniczy w rozmowie poświęconej pisaniu autobiografii * podaje tytuły utworów, w których pojawiają się znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> napisanej przez niego opowieści) * wymyśla przygody bohatera, wykorzystując pomysł zastosowany w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> autorów książek
--	---	---	---	---	---

Wymagania edukacyjne z języka polskiego na poszczególne oceny dla klasy 6 wraz z lekturami

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Między nami* do klasy 6. Wymagania dostosowano do sześcioletniej skali ocen.

Numer i temat lekcji/ strona w podręczniku	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
MIĘDZY DZIECIŃSTWEM A DOROSŁOŚCIĄ					
Temat 1. <i>Słowa potrafią zmieniać świat.</i> s. 8	* analizuje sytuację przedstawioną na planszy * wypowiada się na temat wpływu słów na rozmówców	* podaje zasady kultu- ralnej rozmowy * uzupełnia dialog zgodnie z tymi zasadami	* odczytuje dosłowne i przenośne znaczenie zilustrowanej sytuacji * zapisuje rozmowę bohaterów w wybranej sytuacji	* planuje w klasie akcję „Tajemnicza niespo- dzianka” i ją organizuje * tworzy „Bank słów poprawiających nastroj”	* dzieli się własnymi doświadczeniami zwią- zanymi z omawianym zagadnieniem
Temat 2 i 3. <i>Uwaga! Entuzjazm może być zaraźliwy.</i> s. 10	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * bierze czynny udział w pracy grupowej	* redaguje streszczenie tekstu składające się ze zdań pojedynczych * wyszukuje odpowied- nie fragmenty tekstu	* analizuje przemówie- nie bohatera opowiada- nia, zwracając uwagę na reakcje słuchaczy * wciela się w postać i opowiada o swoich emocjach * podaje propozycje zmian, które można by wprowadzić w szkole * formułuje wypowiedź	* wymienia sposoby zwracania uwagi słu- chaczy podczas prze- mówień i cechy dobre- go mówcy * w imieniu grupy prezentuje przygoto- waną pracę – propozy- cje zmian w szkole	* tworzy przemówienie na wybrany temat i prezentuje je w klasie * określa swoją posta- wę wobec zmian proponowanych przez kolegów
Tematy 4 i 5. <i>Powtórzenie wiadomości</i>	* wymienia odmienne i nieodmienne części mowy	* analizuje sytuację ukazaną w komiksie * podaje przykłady	* tworzy odpowiednie formy wybranych części mowy	* układa zdania według podanych schematów	

<i>o odmiennych i nieodmiennych częściach mowy.</i> s. 14	* potrafi podać odpowiednie przykłady	wskazanych części mowy, które można wykorzystać do opisu sytuacji przedstawionej w komiksie			
Tematy 6 i 7. <i>Poznać i zrozumieć nastolatka.</i> s. 17	* analizuje treść przeczytanego tekstu * uzupełnia schemat (zawartość kapelusza) zgodnie z przeczytaną instrukcją	* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie tekstu * wypowiada się na temat problemów nastolatków	* określa adresata tekstu; podaje fragmenty, które to potwierdzają * redaguje list do osób dorosłych na określony temat	* wypowiada się na temat tego, jak dorośli postrzegają świat nastolatka; ocenia zachowanie dorosłych i wskazuje granicę, której nie należy przekraczać	*wypowiada się na temat relacji między dorosłymi i nastolatkami * podaje przyczyny niewłaściwych zachowań
Temat 8. <i>Warto być sobą.</i> s. 19	* analizuje treść przeczytanego tekstu, zwracając uwagę na poszczególne akapity	* omawia budowę tekstu * wskazuje funkcję powtórzeń * uzupełnia zdanie: „Jest we mnie trochę z....., ponieważ....” (podaje zawód i odpowiednie uzasadnienie)	* charakteryzuje osobę mówiącą * redaguje krótką wypowiedź pisemną na podany temat * wyjaśnia znaczenie zwrotu: „być sobą”	* tworzy autocharakterystykę, w której przedstawi wartościowe umiejętności i cechy	* odnosi treść tekstu do własnego doświadczenia
Temat 9. <i>Pracujemy ze słownikami języka polskiego i wyrazów obcych.</i> s. 21	* analizuje sytuację przedstawioną w komiksie * wie, jak korzystać ze słowników * wyszukuje znaczenia podanych wyrazów	* rozpoznaje zapożyczenia i wie, w jakim słowniku można znaleźć ich znaczenie	* omawia budowę hasła słownikowego * poprawnie omawia zastosowane skróty	* tworzy listę popularnych zapożyczeń * zastępuje zapożyczenia rodzimymi wyrazami	* redaguje list do poradni językowej z prośbą o wyjaśnienie problemu językowego * przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii zapożyczeń językowych
Tematy 10 i 11. <i>Jak sobie radzić z negatywnymi</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu	* wyszukuje informacje na temat głównej bohaterki	* na podstawie tekstu definiuje pojęcia: tik i natręctwo nerwowe	* tworzy reklamę książki przeznaczonej dla nastolatków	

<i>emocjami?</i> s. 24	* podaje sposoby na radzenie sobie z negatywnymi emocjami i sytuacje, które wywołują w nim pozytywne uczucia	* wymienia zachowania i ich przyczyny	* podaje przyczyny różnych natręctw u młodych ludzi	* w dowolnej formie literackiej redaguje tekst na temat skutecznego radzenia sobie ze stresem	
Tematy 12 i 13. <i>Wiemy wszystko o odmianie czasownika. O czym informuje strona czasownika?</i> s. 27	* rozpoznaje czasownik * wie, że jego forma ulega zmianie * odmienia czasownik przez: osoby, liczby, czasy, rodzaje	* tworzy podane formy od bezokoliczników * tworzy nieosobowe formy czasownika zakończone na: „no, to” oraz strony czasownika * rozpoznaje tryby czasownika	* rozpoznaje czasowniki przechodnie i nieprzechodnie * poprawnie tworzy stronę bierną i czynną * bezbłędnie zapisuje cząstkę „by” z osobowymi i nieosobowymi formami czasowników	* redaguje opowiadanie z wykorzystaniem przygotowanego materiału	
Temat 14. <i>Czytamy wiersze naszych rówieśników.</i> s. 33	* relacjonuje treść wierszy * określa tematykę utworu	* analizuje i interpretuje wybrane teksty	* redaguje kilka zdań uzasadniających wybór najlepszego tekstu	* wyraża swoje zdanie na temat problemów poruszanych przez młodych ludzi w poezji	* prezentuje swoją twórczość poetycką
Temat 15. <i>Pamiętnik pisany po latach.</i> s. 35	* wypowiada się na temat oczekiwań wobec najbliższych osób * relacjonuje treść tekstu * rozpoznaje rodzaj narracji zastosowany w pamiętniku	* podaje przyczynę zachowania bohaterki * analizuje wypowiedzi mamy skierowane do córki * rozumie pojęcia: subiektywny i obiektywny	* redaguje fragment pamiętnika pisanego z dystansu czasowego przez jednego z bohaterów	* redaguje pamiętnik inspirowany wydarzeniami przedstawionymi w tekście	* odnosi treść tekstu do własnego doświadczenia
Temat 16. <i>Dyskusja na temat postaw bohaterów powieści Rafała Kosika „Felix, Net i Nika oraz</i>	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* przedstawia sytuację bohaterów, ich działania, cele, ocenia postawy	* redaguje dalszy ciąg opowiadania * formułuje argumenty uzasadniające działanie bohaterów	* wypowiada się na temat wynalazków, które mogłyby pomóc uczniom w zdobywaniu wiedzy	* dzieli się wrażeniami z przeczytanej lektury

Gang Niewidzialnych Ludzi”. s. 38		* bierze udział w dyskusji			
Temat 17. Osobliwości w odmianie rzeczownika. s. 42	* rozpoznaje rzeczownik * odmienia przez przypadki, określa rodzaj * w łatwiejszych przykładach wskazuje temat i końcówkę * gra w „państwa miasta”	* odmienia rzeczownik przez przypadki, oddziela temat od końcówki, wypisuje oboczności	* analizuje nietypową odmianę rzeczowników, stosuje poprawne formy w zdaniach	* tworzy krzyżówkę (rozwiązanie: <i>DEKLINACJA</i>) z trudniejszymi formami rzeczowników * redaguje zabawną historyjkę z użyciem nieodmiennych rzeczowników	
Temat 18. Poznajemy tajemnicę klasy VI b. s. 46	* wypowiada się o roli tajemnicy w życiu nastolatka * relacjonuje treść przeczytanego tekstu	* tworzy notatkę na temat bohaterów i działań utworzonego klubu	* ocenia zachowanie bohaterów * wskazuje inne sposoby rozwiązania problemu	* redaguje opis przeżyć bohaterów w określonej sytuacji * tworzy tekst argumentacyjny na temat swoich marzeń	* wyraża opinię na temat utrzymywania pewnych informacji w tajemnicy przed dorosłymi
Tematy 19 i 20. Pozostać sobą czy dostosować się do grupy? s. 52	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * wykonuje plakat podejmujący problem odrzucenia nastolatka przez grupę rówieśników	* gromadzi informacje na temat bohaterów i wzajemnych relacji * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterek	* wyjaśnia przyczyny bojkotowania bohaterki tekstu * ocenia zachowanie postaci * wypowiada się na temat roli przyjaciela i sposobów rozwiązywania konfliktów w takich relacjach	* wypowiada się na temat pozytywnych i negatywnych stron „bycia sobą” i konieczności dostosowania się do grupy * tworzy argument, uzasadnia swoje zdanie i podaje przykład	* wyraża zdanie na następujące tematy: odpowiedzialność za słowa, szczególnie w anonimowej komunikacji internetowej; brak wiary w siebie; potrzeba akceptacji
Temat 21. Odpowiedzialna decyzja bohatera książki „Benny	* wypowiada się na temat zainteresowań, pasji, wykorzystując podane słownictwo	* wyszukuje w tekście informacje dotyczące bohaterów * określa stopień ich	* samodzielnie tworzy notatkę na temat przebiegu rodzinnego spotkania	* podaje przykłady bohaterów literackich, którzy w swoich działaniach wykazali	* wypowiada się na temat własnych doświadczeń w kontekście omawianej

<i>i Omar</i> ”. s. 59	* relacjonuje treść tekstu	pokrewieństwa	* wyjaśnia znaczenie słów w odniesieniu do sytuacji przedstawionej w tekście * wskazuje motywy postępowania bohaterów, opisuje ich postawy za pomocą podanego słownictwa	się odpowiedzialnością * na podstawie podanych przykładów wysuwa wnioski dotyczące odpowiedzialności współczesnych nastolatków	sytuacji * tworzy dalszy ciąg opowiadania
Temat 22. <i>Myśl pozytywnie!</i> s. 63	* analizuje treść przeczytanego artykułu * określa temat i adresata tekstu	* uczestniczy w swobodnej dyskusji na temat tekstu * wykonuje plakat lub inną pracę graficzną na wybrany temat	* tworzy listę postulatów (rad), zachęcających do pozytywnego myślenia	* redaguje artykuł na temat problemów dotyczących nastolatków	* współorganizuje szkolną akcję „Myśl pozytywnie!”
Tematy 23 i 24. <i>Czego dziadek nauczył Ethana? Omawiamy fragment książki Anny Onichimowskiej.</i> s. 65	* wypowiada się na temat tego, co sprawia, że w domu czujemy się dobrze i bezpiecznie * relacjonuje treść przeczytanego tekstu	* wyjaśnia tytuł opowiadania * wyszukuje w teście fragmenty opisujące dom rodziców i dziadka * opowiada o zmianie zachowania chłopca pod wpływem dziadka	* analizuje, porównuje (zgodnie ze schematem zamieszczonym w podręczniku) sytuację, w jakiej znalazł się chłopiec * ocenia postępowanie i rolę dziadka w opisanym sytuacji	* tworzy dalszy ciąg historii chłopca, uwzględniając zmiany, jakie zaszły w jego życiu pod wpływem pobytu u dziadka	* wypowiada się na temat problemów współczesnych nastolatków w kontekście przeczytanego tekstu
Temat 25. <i>Odmieniamy i stopniujemy przymiotniki.</i> s. 73	* rozpoznaje przymiotnik * odmienia przez przypadki * stopniuje przymiotniki	* określa formy przymiotnika * tworzy poprawne związki zgody * wie, które przymiotniki nie podlegają stopniowaniu	* stosuje w praktyce zasady ortograficzne dotyczące pisowni przymiotników: w stopniu wyższym, najwyższym, odcieni i połączenia różnych kolorów * używa poprawnych form, opisując zdjęcie	* przygotowuje hasła do zabawy „Zgadnij, co to za kolor?”	

<p>Temat 26. <i>Jak zmiana ubioru wpłynęła na bohatera tekstu?</i> s. 76</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść przeczytanego tekstu * analizuje zachowanie bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat autorytetów i wskazuje cechy takich osób * redaguje notatkę na temat problemów rodzinnych bohatera i przyczyn zachowania się w opisanej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa odczucia i emocje bohatera; uzupełnia schemat swoimi spostrzeżeniami * bierze udział w dyskusji na temat przemiany bohatera i przyczyn takiego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat osób, ich postaw, sytuacji mających wpływ na nasze postrzeganie świata * redaguje tekst o tym, co poprawia samopoczucie i dodaje odwagi 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje powody, dla których znane osoby reklamują pewne produkty * wskazuje, jaki wpływ na odbiorców reklam mają pojawiające się tam autorytety
<p>Temat 27. <i>Za co dziękuje osoba mówiąca w wierszu Natalii Pliszki?</i> s. 79</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia osoby, którym chciałby podziękować, i podaje powód * analizuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia budowę tekstu, posługując się odpowiednimi terminami poetyckimi * uzupełnia schemat dotyczący podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje notatkę na temat postawy osoby mówiącej w wierszu, wykorzystując przygotowane zwroty * wypowiada się na temat sposobów okazania wdzięczności 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje scenkę, w której należy zachować się odpowiednio do sytuacji * ocenia przykłady niewłaściwych reakcji (propozycje w zadaniach dodatkowych) 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze tekst poetycki inspirowany omawianym tematem
<p>Tematy 28 i 29. <i>Dlaczego Ikar nie posłuchał ojca?</i> s. 81</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść mitu * zna kilka cech charakterystycznych dla tego gatunku literackiego * wie, czym jest mitologia 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy świata przedstawionego * układa plan wydarzeń * wskazuje elementy łączące obraz z mitem 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje zachowanie bohaterów pod kątem doświadczenia, wartości oraz cech charakteru * redaguje opis obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego „ikarowe loty” * formułuje wskazówki dla ludzi, chcących poznawać świat i przekraczać granice (odwołuje się do mitu) 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje wiedzę na temat przekraczania granic dostępnych człowiekowi * przygotowuje prezentację multimedialną na temat obrazów ukazujących historię Ikara
<p>Temat 30. <i>Podział i odmiana liczebników.</i> s. 84</p>	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje liczebnik * rozróżnia rodzaje liczebników 	<ul style="list-style-type: none"> * określa funkcje liczebnika w tekście * tworzy zdanie o sobie, w którym użyje jak najwięcej liczebników 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy różne rodzaje liczebników i rozpoznaje ich nazwy * poprawnie odmienia liczebniki przez przypadki i rodzaje * wie, kiedy używa się liczebników zbiorowych 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie określa formy liczebników i stosuje poprawny zapis 	

<p>Temat 31 i 32. <i>Jakie prawdy życiowe są ukryte w biblijnej historii o talentach?</i> s. 89</p>	<ul style="list-style-type: none"> * podaje skojarzenia do słowa: talent * opowiada o swoim talencie * relacjonuje treść tekstów biblijnych 	<ul style="list-style-type: none"> * przypisuje cechy bohaterom biblijnej historii * wskazuje cechy gatunkowe przypowieści * wie, w którym utworze jest ich najwięcej 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat ponadczasowego charakteru przypowieści * wskazuje sytuacje życiowe, w których można wykorzystać talent * redaguje tekst przedstawiający utalentowaną osobę i sposób, w jaki rozwija swoje zainteresowania 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje podobieństwa w obu tekstach przypowieści * formułuje wniosek wynikający z postępowania bohaterki i podaje przykład sytuacji życiowych odpowiadających opisanej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą znanych osób, które „nie zakopały swojego talentu”
<p>Temat 33. <i>Kiedy Jozzko gra...</i> s. 92</p>	<ul style="list-style-type: none"> * uczestniczy w zabawie: „Koncert na oryginalnym instrumencie” * wypowiada się na temat wysłuchanej piosenki * wskazuje temat utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje wrażenia towarzyszące utworowi * wskazuje cechy charakterystyczne dla piosenki * wyszukuje w tekście informacje na temat bohatera utworu i jego umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje odbiorcę tekstu i formułuje przekazane rady * wyjaśnia przenośne znaczenie podanych fragmentów piosenki * poprawnie odmienia nazwę własną 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje elementy rytmizujące tekst * wskazuje środki poetyckie, określa ich rolę * wybiera fragment piosenki, która może być cenną radą, wskazówką dla młodych ludzi, którzy chcą rozwijać talent 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat Jozzka Brody i oryginalnych instrumentów ludowych, na których gra artysta
<p>Tematy 34 i 35. <i>Bieg ku marzeniom w opowiadaniu Ashley Hodgeson.</i> s. 94</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść przeczytanego tekstu * wypowiada się na temat swoich marzeń, które chciałby zrealizować w najbliższym czasie 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje treść tekstu pod kątem osoby opowiadającej o zdarzeniach i perspektywy, z jakiej o nich opowiada * wymienia cechy gatunkowe opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa uczucia towarzyszące wydarzeniom * tworzy wypowiedź bohaterki, rozwijając zacytowane zdanie i objaśniając jego sens * opowiada o człowieku, którego podziwia za upór w dążeniu do celu i pokonywanie trudności 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje ilustrację pod kątem nawiązania do sytuacji przedstawionej w opowiadaniu * wypowiada się na temat zachowań, cech charakteru, pomagających w osiągnięciu marzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * wchodzi w rolę bohaterki i opowiada o wydarzeniach, stosując narrację pierwszoosobową

<p>Temat 36. <i>Umiem uzasadnić własne zdanie.</i> s. 97</p>	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje wypowiedzi zamieszczone na forum * określa temat wymiany zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje argumenty zgodne z tekstem i na określony temat * tworzy komentarz, przedstawiając swoje stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady tworzenia tekstu argumentacyjnego i stosuje je w praktyce * tworzy argumenty na każdy temat 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje list do osoby dorosłej, przekonując ją do serdecznej rozmowy 	<ul style="list-style-type: none"> * odnosi tematykę poruszoną na forum internetowym do własnych doświadczeń
<p>Temat 37. <i>Pochwała dzieciństwa w utworze Jeremiego Przybory pt. „Nie będę dorosły”.</i> s. 100</p>	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje treść utworu * wskazuje elementy rytmizujące tekst * dostrzega cechy utworu muzycznego 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje osobę mówiącą w tekście * wskazuje nurtujący ją problem 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje świat dzieci i dorosłych, wykorzystując podane słownictwo i przedstawiając swoje propozycje * opowiada o „Szkatułce pełnej wspomnień”, w której znajdują się najcenniejsze przedmioty i wspomnienia z dzieciństwa 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy pochwałę dzieciństwa inspirowaną utworem Jeremiego Przybory 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat „Kabaretu Starszych Panów” * głosowo interpretuje tekst, zmieniając modulację głosową (oburzenie/ zdziwienie)
<p>Temat 38. <i>Opisujemy sytuację przedstawioną na plakacie.</i> s. 102</p>	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje sytuację przedstawioną na plakacie 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje adresata przekazu * redaguje opis plakatu 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje intencje autora plakatu * analizuje użytą kolorystykę i próbuje odnieść jej znaczenie do przedstawionej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat zachowania bohatera plakatu * ocenia decyzję podjętą przez postać * podaje inne sposoby rozwiązania podobnej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną pokazującą plakaty (kampanie społeczne) poruszające tematykę związaną z problemami nastolatków
<p>Temat 39. <i>O miłości z rymem i bez rymów.</i> s. 103</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację przedstawioną na zdjęciu * relacjonuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje jego zachowanie * redaguje opis świata widziany oczyma bohatera; opisuje go, odwołując się do kolorystyki 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy krótki rymowany tekst pasujący do sytuacji przedstawionej na zdjęciu * analizuje budowę wiersza * wskazuje cechy wiersza białego 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady związków frazeologicznych kojarzących się z ilustracją * redaguje tekst na temat świata widzianego oczyma zakochanej osoby 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady tekstów literackich i filmów, które w zabawny sposób podejmują temat szkolnych miłości

<p>Tematy 40 i 41. <i>Ariadna i Tezeusz razem rozwiązują problemy.</i> s. 105</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść mitu * wskazuje elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * projektuje logo instytucji o nazwie „Nić Ariadny” 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli Ariadny w pokonaniu Minotaura * wyjaśnia znaczenia związku frazeologicznego „nić Ariadny” i układa z nim zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * zna związki frazeologiczne pochodzące z greckiej mitologii i swobodnie się nimi posługuje 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy nową wersję mitu o Tezeuszu i Ariadnie ze szczęśliwym zakończeniem
<p>Tematy 42, 43 i 44. <i>Gromadzimy informacje do charakterystyki Tezeusza. Redagujemy plan i charakterystykę postaci.</i> s. 113</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady redagowania charakterystyki * gromadzi wybrane słownictwo, pracując w grupie 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje wybrane zdarzenia z tekstu, wypowiedzi bohatera * wraz z kolegami z grupy wymienia cechy i wartości 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy bohatera, sposób ich ujawnienia i popiera je przykładami z życia * tworzy plan i redaguje charakterystykę postaci 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia postać pod kątem autorytetu, wzoru dla innych ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy galerię postaci rzeczywistych, fikcyjnych, które można określić mianem: „To prawdziwy bohater, który zasługuje na uznanie i szacunek”
<p>Tematy 45 i 46. <i>Prawdy o człowieku i życiu przekazane w micie o Orfeuszu i Eurydyce.</i> s. 117</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść mitu * określa elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy ramowy plan wydarzeń * wyszukuje w tekście informacje o muzyce bohatera i wrażeniach, jakie wywoływała w mieszkańcach Hadesu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia powód nieudanej próby uwolnienia Eurydyki * wyjaśnia znaczenie cytatów, odwołując się do uczucia łączącego bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis przeżyć wewnętrznych * porównuje treść mitu z obrazem zamieszczonym w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady z życia, w których muzyka łączy się z emocjami człowieka (w myśl słów L. Tołstoj: „Muzyka jest scenografią uczuć”) * przygotowuje prezentację na jeden z wybranych tematów: „Ciekawe instrumenty starożytnej Grecji” lub „10 mitologicznych stworzeń, których nie chciałbyś spotkać”
<p>Tematy 47 i 48. <i>Czytam i analizuję tekst „Ojciec i syn” Macieja Wojtylski.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść przeczytanego tekstu * określa elementy 	<ul style="list-style-type: none"> * układa ramowy plan wydarzeń * wskazuje bohaterów niebiorących udziału 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, czym jest slang młodzieżowy i zastępuje wybrane zwroty poprawną 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje charakterystykę osoby, którą uważa za swój autorytet * wyraża własny sąd 	

s. 120	świata przedstawione- go	w wydarzeniu * nazywa części mowy; określa ich formy gramatyczne	polszczyzną * redaguje kartkę z pamiętnika * poprawnie przekształca zdania w stronie czynnej na bierną	o postaciach i zdarzeniach	
NASZE KORZENIE					
Temat 49. <i>Język się zmienia!</i> s. 124	* analizuje sytuacje przedstawione na planszy i ilustracji * zauważa różnice językowe	* omawia zasady skutecznej komunikacji międzypokoleniowej * podaje przykłady z własnego doświadczenia	* wyjaśnia, co wpływa na zmiany zachodzące w języku i jaki jest ich cel	* tworzy słowniczek współczesnych nastolatków przeznaczony dla starszych osób	* przygotowuje notatkę (prezentację) dla kolegów dotyczącą obejrzanego wykładu pt. „Polszczyzna najmłodszych pokoleń”
Temat 50. <i>Mówię, więc jestem?</i> s. 126	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu	* opisuje ilustrację, wyjaśnia, czym jest sieć i dlaczego ma „za duże oczka”	* na podstawie tekstu redaguje definicję słowa: OSOBA * wskazuje różnicę między wspólnym a prywatnym językiem	* wymienia trudności i korzyści związane z posługiwaniem się językiem * podaje sposoby na doskonalenie języka	* określa doświadczenia bohaterów literackich i odnosi je do własnych
Temat 51. <i>Odkrywamy przerośnięty sens przypowieści o siewcy.</i> s. 130	* uczestniczy w przygotowaniu scenki * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w przypowieści	* odczytuje dosłowne i przerośnięte znaczenie przygotowanej scenki * tworzy definicje słów: siewca, ziarno, żyzna ziemia, plon	* objaśnia przerośnięte znaczenie elementów zastosowanych w przypowieści * przedstawia treść przypowieści za pomocą piktogramów	* wyjaśnia metaforyczny sens nakazu zapisanego w tekście biblijnym * redaguje wypowiedź argumentacyjną, odwołując się do własnych przykładów	* przedstawia treść tej bądź innej przypowieści za pomocą piktogramów
Temat 52. <i>Oko w oko z łowcą. Interpretacja wiersza Juliana Tuwima.</i> s. 131	* relacjonuje treść wiersza * formułuje wypowiedź dotyczącą własnej osoby: „Jestem	* wyszukuje odpowiednie fragmenty tekstu dotyczące osoby mówiącej; wskazuje wykonywane czynności	* wymyśla inne tytuły utworu * tworzy pytania, które mógłby zadać osobie mówiącej	* wypowiada się na temat osób, które można by określić mianem: łowcy; opowiada o tym, czym	

	tylko łowcą...” * uczestniczy w zabawie dotyczącej tworzenia słów z podanych liter	i towarzyszące im przeżycia	* wykonuje przekład intersemiotyczny do wiersza	się taka osoba na co dzień zajmuje * redaguje ogłoszenie z ofertą pracy dla „łowcy słów”	
Tematy 53 i 54. Zadbaj o poprawną polszczyznę. s. 132	* wypowiada się na temat tekstu i wykładu J. Miodka; określa temat * pracuje w grupie przy przygotowaniu projektu pt. „Uratujmy słowa”	* podaje przykłady „modnych wyrazów” * z użyciem słowników wyjaśnia znaczenie popularnych słów; układa zdania z tymi wyrazami	* wymienia przykłady błędów językowych, na które zwróciła uwagę bohaterka * podaje przyczynę powstawania błędów językowych i nadużywania zapożyczeń	* wymienia grupy zawodowe, które w szczególności powinny dbać o poprawność językową, i podaje rzeczowe argumenty	* wypowiada się na temat spotów reklamowych związanych z ochroną języka polskiego * tworzy „Słownik uratowanych słów”
Tematy 55 i 56. Spotkanie z mistrzem słowa – Janem Kochanowskim. s. 137	* analizuje informacje zamieszczone w biografii * przygotowuje krótki życiorys poety * wypowiada się na temat wybranej fraszki	* relacjonuje treść fraszek zamieszczonych w podręczniku oraz tych, które przygotował nauczyciel * recytuje fraszkę „Na zdrowie”	* analizuje utwory Kochanowskiego * wypowiada się na temat: tytułów, budowy wierszy, środków stylistycznych * wypowiada się na temat ponadczasowego charakteru fraszek	* podaje propozycję dotyczącą sposobu realizacji filmowej wersji wybranej fraszki; prezentuje wyniki pracy indywidualnej bądź grupowej * tworzy fraszkę na dowolny temat	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego
Temat 57. Jak korzystać ze słownika frazeologicznego? s. 140	* zna zasady korzystania ze słowników * wyjaśnia znane powszechnie frazeologizmy * pracuje w grupie	* podaje przykłady sytuacji do wybranych frazeologizmów * łączy związki z właściwymi ilustracjami	* omawia budowę hasła słownikowego * wymyśla przysłowia, które wraz z grupą przedstawi innym drużynom w postaci KALAMBURÓW	* przygotowuje z kolegami krótki skecz będący ilustracją wybranego przysłowia lub powiedzenia (dozwolona zmiana frazeologizmu lub jego znaczenia; źródło – zadanie dodatkowe s. 141)	* w formie dowolnej (np. kartki do losowania, prezentacja multimedialna) przygotowuje konkurs polegający na uzupełnianiu różnych frazeologizmów

Temat 58. <i>Powtórzenie wiadomości na temat przysłówka.</i> s. 142	* rozpoznaje przysłówek * układa zdania z wybranymi przysłówkami	* stopniuje przysłówek, nazywa rodzaj stopniowania	* tworzy przysłówki od przymiotników	* redaguje zasady zachowania się w miejscach publicznych z użyciem przysłówek	
Temat 59. <i>Jak powstają legendy? Poznajemy opowieść Wandy Chotomskiej o Lechu, Czechu i Rusie.</i> s. 143	* relacjonuje treść przeczytanej legendy * określa elementy świata przedstawionego	* opowiada o roli narratora w legendzie * analizuje sposób przedstawienia w utworze wydarzenia historycznego ważnego dla kraju	* objaśnia symboliczne znaczenie elementów świata przedstawionego w legendzie * wyjaśnia pochodzenie nazwy pierwszej stolicy Polski	* wskazuje różnicę między widowiskiem edukacyjnym „Lech, Czech i Rus” a legendą w podręczniku * redaguje opowieść o legendarnych początkach jakiejś miejscowości	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat miejsc związanych z legendą; uwzględnia inne teorie związane z pochodzeniem nazwy miasta
Tematy 60 i 61. <i>Opowieść o legendarnej władczyni Wandzie.</i> s. 148	* odtwarza treść dwóch wersji opowieści * wskazuje podobieństwa i różnice * bierze udział w zabawie w głuchy telefon	* wymienia cechy gatunkowe legendy * tworzy charakterystykę bohaterki	* tworzy argumenty do wypowiedzi odtwórczyni roli Wandy * wyjaśnia przyczynę powstawania różnych wersji legend (po analizie zabawy)	* wymyśla dalszy ciąg legendy, uwzględniając elementy fantastyczne * przygotowuje listę zabawnych nazw polskich miejscowości	* prezentuje treść innych krakowskich legend
Temat 62. <i>Ćwiczymy poprawne użycie zaimków w zdaniu.</i> s. 154	* wskazuje w zdaniach zaimki i zauważa ich różne formy	* odmienia zaimki przez przypadki * stosuje poprawne formy zaimków * eliminuje powtórzenia, stosując zaimki	* zna i stosuje zasady dotyczące użycia dłuższych i krótszych form zaimków	* tworzy dialog, używając zaimków * rozpoznaje rodzaje zaimków	
Temat 63. <i>Legenda – skarbnica pamiątek przeszłości.</i> s. 157	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane	* wymienia elementy historyczne, prawdopodobne i fantastyczne	* odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej i podaje przykłady	* wskazuje na mapie Polski miejsca, z którymi wiążą się jakieś legendy; opowiada jedną z nich	* przygotowuje grę planszową „Śladami polskich legend”

	* wykonuje plakat pt. „Legenda – skarbnica pamiątek przeszłości”		* wybiera najważniejsze informacje z notki biograficznej	* wypowiada się na temat znaczenia legend dla narodu	
Temat 64. <i>Przymyki – nieodmienne części mowy.</i> s. 159	* określa za pomocą przymków położenie przedmiotu * rozpoznaje przyimek	* tworzy poprawne formy wyrażen przyimkowych, opisując sytuację przedstawioną na ilustracji	* zna i stosuje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni przymków złożonych * określa formę rzeczownika wchodzącego w skład wyrażenia przymkowego	* wskazuje poprawne formy wyrażen przymkowych	
Tematy 65, 66 i 67. <i>Zjazd gnieźnieński na kartach kroniki i powieści. Redagujemy fragment powieści historycznej.</i> s. 161	* po przeczytaniu tekstu wymienia najważniejsze wydarzenia, postaci historyczne * odróżnia dialog od monologu * charakteryzuje bohaterów * rozróżnia rodzaj narracji	* określa elementy świata przedstawionego w obu tekstach * ustala kolejność zdarzeń * wyjaśnia cel napisania kroniki * wypowiada się na temat narratora i zdarzeń tworzących wątek główny	* wymienia cechy gatunkowe powieści historycznej/ kroniki i wyjaśnia, jaki jest cel ich pisania * wypowiada się na temat wiedzy autora tworzącego utwory z tłem historycznym odnośnie do opisywanych czasów	* wymienia znanych polskich kronikarzy i wyjaśnia, jaką rolę w historii spełniły ich zapisy * wypowiada się na temat oceny zapisu zdarzeń z perspektywy czasu * redaguje fragment powieści historycznej	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat zjazdu gnieźnieńskiego
Temat 68. <i>Jakie funkcje pełni w zdaniu spójniki?</i> s. 174	* rozpoznaje spójnik i wie, jaka jest jego funkcja w zdaniu * wymienia najczęściej używane spójniki	* zna zasady interpunkcyjne dotyczące stawiania przecinków przed spójnikami	* uzupełnia tekst właściwymi spójnikami * układa zdania opisujące ilustrację, używając spójników	* redaguje krótką rymowaną dotyczącą spójników i zasad interpunkcyjnych z nimi związanych	
Temat 69. <i>Uczymy się korzystać ze słownika terminów literackich.</i> s. 176	* wie, czym jest termin literacki * zna zastosowanie słownika terminów literackich i sprawnie	* klasyfikuje bohaterów tekstu zgodnie z podanym hasłem słownikowym (bohater pozytywny/ negatywny)	* omawia budowę hasła słownikowego, wyjaśnia znaczenie skrótów	* opowiada o sposobach wykorzystania słownika do nauki języka polskiego	

	<p>się nim posługuje</p> <ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść tekstu 				
<p>Temat 70 i 71. <i>Poetyckie wspomnienie z dzieciństwa w wierszu Juliusza Słowackiego „W pamiętniku Zofii Bobrówny”.</i> s. 182 [utwór usunięty z podstawy programowej]</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść przeczytanego tekstu * wypowiada się na temat wiersza * wykonuje ilustrację przedstawiającą ojczyznę opisaną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie tekstu, w dowolnej formie, redaguje notatkę na temat Juliusza Słowackiego * opisuje obrazy poetyckie ukazane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje krótki wpis do pamiętnika * analizuje budowę wiersza, rozpoznaje środki stylistyczne * konfrontuje życiorys Juliusza Słowackiego z opisem ojczyzny w wierszu (emigracja) 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje plan wycieczki do Krzemieńca z opisem znajdujących się tam zabytków, w tym miejsc związanych z Juliuszem Słowackim 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Juliusza Słowackiego
<p>Temat 72. <i>Wykrzyknik i partykuła. Powtórzenie.</i> s. 185</p>	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje w tekście wykrzyknik i partykułę * uzupełnia zdania w/w częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje funkcję wykrzyknika i partykuły w zdaniu * zapisuje wykrzykniki wyrażające w komiksie dźwięki lub emocje 	<ul style="list-style-type: none"> * zna i stosuje zasadę dotyczącą pisowni partykuły z czasownikiem lub inną partykułą 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy komiks pt. „Wykrzyknik i partykuła na wyprawie w nieznane” 	
<p>Tematy 73 i 74. <i>Warto czerpać z tradycji.</i> s. 188</p>	<ul style="list-style-type: none"> * podaje skojarzenia ze słowem: „tradycja” * opisuje ilustrację * opowiada o przedmiocie, który kojarzy mu się z tym słowem 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy definicję słowa: „tradycja” * wymienia przykłady tradycji; uzupełnia schemat 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tradycji kulturowych w domu, rodzinie, okolicy i ich znaczeniu dla ludzi, narodu * opisuje ulubiony zwyczaj 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie o człowieku, który zerwał z tradycją * przygotowuje folder reklamujący ciekawe święto, zwyczaj, tradycję w regionie 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat zwyczajów np. świątecznych związanych z jakimś krajem
<p>Temat 75. <i>Jakie obawy przed spotkaniem z bliskimi ma Ela-Sanela?</i> s. 190</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala kolejność zdarzeń * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje odpowiednie fragmenty tekstu i na ich podstawie formułuje argumenty * redaguje tekst ze 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tradycji, kultury innych narodów i konieczności ich poznania 	<ul style="list-style-type: none"> * bierze udział w dyskusji na temat tolerancji we współczesnym świecie i różnorodności kulturowej

			świadomością celu (rada na obawy bohaterki przed spotkaniem z bliskimi)		
Temat 76. <i>Pracujemy nad spójnością tekstu.</i> s. 193	* określa temat tekstu * nadaje tytuły poszczególnym częściom	* redaguje spójny tekst z podanych wypowiedzeń	* analizuje tekst pod kątem spójności * porządkuje wypowiedź, zwracając uwagę na spójność	* dokonuje korekty tekstu kolegów * wypowiada się na temat sposobów tworzenia spójnej wypowiedzi	
Tematy 77, 78 i 79. <i>Adam Mickiewicz – poeta zapatrzony w tradycję. Śladami obyczajów szlacheckich – polowanie na niedźwiedzia.</i> s. 196	* wypowiada się na temat wysłuchanych fragmentów tekstu * analizując planszę dotyczącą A. Mickiewicza, zapisuje krótką notkę biograficzną	* wyszukuje informacje na temat wydarzeń i bohaterów * redaguje streszczenie * opisuje plakaty	* analizuje utwór, wskazuje środki stylistyczne i elementy tworzące jego rytm * tworzy tekst reklamy zachęcającej do ochrony przyrody i zagrożonych gatunków zwierząt	* przygotowuje pytania do wywiadu z Mickiewiczem * wypowiada się na temat sposobów ochrony przyrody i praw zwierząt * ocenia komiksowe przedstawienie wydarzeń, porównuje je z własnym plastycznym wyobrażeniem przedstawionych scen	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości A. Mickiewicza
Temat 80. <i>Polowanie z obiektywem – redagujemy opis przeżyć.</i> s. 202	* redaguje opis wybranej fotografii * nazywa emocje, które wzbudza w nim zdjęcie	* wykorzystując wybrane zdjęcie, redaguje opis sytuacji, w której udało się ją zrobić	* redaguje opis przeżyć wewnętrznych w chwili spotkania z wybranym zwierzęciem z fotografii	* redaguje opowiadanie z opisem sytuacji i przeżyć wewnętrznych	* tworzy prezentację multimedialną pt. „Zachwycająca przyroda Polski”
Temat 81 i 82. <i>Niezwykły koncert Wojskiego –</i>	* dzieli się wrażeniami na temat wysłuchanej gry na rogu	* określa temat wysłuchanego fragmentu epepei; dzieli się	* redaguje wywiad z Wojskim * formułuje argumenty	* projektuje plakat promujący trasę koncertową	* wypowiada się na temat pracy dziennika-

<i>omawiamy fragment „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza. s. 204</i>	* selekcjonuje najważniejsze informacje z tekstu	wrażeniami * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadania	* analizuje wiersz; wskazuje środki stylistyczne	* pełni funkcję redaktora naczelnego gazety	rza prasowego, wykorzystując posiadaną na ten temat wiedzę
Temat 83. <i>Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy. s. 208</i>	* wyszukuje w tekście wyrazy z przeczeniem „nie” * rozpoznaje niektóre części mowy	* zna zasadę dotyczącą pisowni „nie” z różnymi częściami mowy * uzasadnia pisownię łatwiejszych przykładów	* sprawnie posługuje się zasadą ortograficzną * wyjaśnia zasadę pisowni „nie” z dowolną częścią mowy	* tworzy tekst dyktanda z wykorzystaniem poznanej zasady	
Tematy 84 i 85. <i>Uczymy się pisać sprawozdanie. s. 210</i>	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu, wskazując autora, wydarzenia, odczucia * pisze krótkie sprawozdanie	* wymienia elementy charakterystyczne dla sprawozdania * ustnie relacjonuje przebieg wybranego wydarzenia szkolnego	* redaguje sprawozdanie według podanego schematu * tworzy bank słów określających następstwo czasowe	* wypowiada się na temat przygotowanych prac kolegów; wskazuje ewentualne elementy brakujące w pracy	* wciela się w rolę sprawozdawcy, np. sportowego, relacjonującego przebieg meczu, skoków narciarskich itp.
Temat 86. <i>Świąteczne tradycje zawarte w przepisach. s. 212</i>	* czytając instrukcję, wykonuje ozdobę choinkową * wypowiada się na temat przeczytanych przepisów	* wymienia przykłady instrukcji, omawia ich budowę i wskazuje zastosowanie * zapisuje przepis na ulubioną potrawę świąteczną	* porównuje sposób zapisu instrukcji i przepisu (elementy językowe i graficzne)	* redaguje opowiadanie twórcze o tematyce świątecznej/ przepis na udane święta/ pamiątnik-relację itp.	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat polskich zwyczajów świątecznych
Temat 87. <i>Piszemy życzenia z różnych okazji. s. 215</i>	* wymienia okazje, w których przesyłamy komuś życzenia	* wskazuje różnicę między treścią życzeń a okazjami, z których się je przesyła; między życzeniami prywatnymi i oficjalnymi	* redaguje treść życzeń z dowolnej okazji i dla dowolnego adresata (prywatne i oficjalne)	* wypowiada swoje zdanie na temat współczesnego sposobu składania życzeń (przesyłanie śmiesznych eśemesów, e-maili)	* przygotowuje „Koncert słowno-muzycznych życzeń dla koleżanek i kolegów z klasy”
Temat 88 i 89. <i>W redakcji primaaprilisowej</i>	* opowiada o zwyczajach primaaprilisowych * relacjonuje treść	* uczestniczy w zabawie polegającej na odgadywaniu związków	* tworzy notatkę na temat pochodzenia zwyczaju opisanego	* pełni rolę redaktora naczelnego gazetki	* tworzy numer gazetki szkolnej, w której znajdują się artykuły

<i>gazetki szkolnej.</i> s. 217	przeczytanego tekstu * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadania	frazeologicznych związanych ze słowem „żart”; wyjaśnia znaczenia niektórych z nich * rozpoznaje rodzaj tekstu * układa pytania	w tekście * wyszukuje informacje na temat prymaprilisowych żartów charakterystycznych dla Polski	poświęconej prymaprilisowym żartom	związane z polskimi tradycjami
Tematy 90 i 91. <i>Rycerski tatuś – czytamy fragment książki Małgorzaty Musierowicz.</i> s. 220	* opowiada treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* na podstawie fragmentów tekstu określa cechy ojca i nazywa przeżycia bohaterki * stosuje synonimy * wskazuje zaimki * na podstawie komiksu redaguje sprawozdanie	* określa rolę narratora * analizuje hasło słownikowe i ustala, w jakim znaczeniu użyty został jeden z wyrazów * redaguje notatkę * pisze tekst życzeń oficjalnych * rozwija wypowiedź bohaterów, dodając wybrane części mowy	* redaguje opis przeżyć wewnętrznych bohaterki tekstu	
ZANURZENI W HISTORII					
Temat 92. Słowa są twoją wizytówką. s. 224	* omawia sytuację przedstawioną na planszy * na podstawie zachowań bohaterów wnioskują o sytuacji	* wskazuje niekulturalne wypowiedzi * uczestniczy w scenkach dramatycznych przedstawiających przykłady różnych zachowań	* tworzy zasady kulturalnej rozmowy * tworzy komiks pt. „Magia słów”	* używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej * wyraża zdanie na temat używania wulgaryzmów	* odnosi sytuację przedstawioną na planszy do własnego doświadczenia
Tematy 93 i 94. <i>Średniowieczni rycerze.</i> s. 226	* opowiada treść przeczytanego tekstu * rozpoznaje wywiad i zna sposób zapisu tej formy wypowiedzi * pracuje w grupie,	* na podstawie tekstu i wiadomości z lekcji opracowuje zakładkę strony internetowej poświęconą rycerstwu	* tworzy listę pytań, które chciałby zadać średniowiecznym rycerzom * podaje propozycje innych tematów, które mogłyby się znaleźć na	* przypomina wiadomości z lekcji historii na temat średniowiecza	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat średniowiecznego rycerstwa i znanych rycerzy

	wykonując przydzielone zadania		projektowanej stronie		
Temat 95. <i>Opisujemy witraż.</i> s. 231	* określa temat witraża, opisuje przedstawioną postać	* korzystając z zamieszczonych fragmentów słownika, wyjaśnia symboliczne znaczenie elementów przedstawionych na witrażu	* wchodzi w rolę i opisuje swoje wrażenia związane z witrażem	* wypowiada się na temat funkcji witraży w średniowieczu * wykonuje projekt witrażu związanego z omawianym utworem	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat tworzenia witraży; najslawniejszych dzieł tego typu w Polsce i za granicą
Tematy 96 i 97. <i>Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego.</i> s. 232	* rozpoznaje zdanie pojedyncze, orzeczenie i podmiot * rysuje wykres krótkiego zdania pojedynczego	* dostrzega zależność między formą orzeczenia i podmiotu * w prostych przykładach wskazuje wyraz nadrzędny i podrzędny * wykonuje wykres zdania pojedynczego * nazywa wszystkie części zdania	* wskazuje związki wyrazowe w zdaniu, grupę podmiotu i orzeczenia * wie, na czym polega swobodny szyk wyrazów w języku polskim	* wskazuje szeregi w zdaniu i tworzy przykłady zdań według podanych schematów, stosując znaną zasadę ortograficzną * tworzy zdanie do wykresu	
Tematy 98 i 99. <i>Zawisza Czarny – niezapomniany rycerz.</i> s. 237	* opowiada treść przeczytanego tekstu * podaje kilka informacji o tytułowym bohaterze	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście i rozumie ich wzajemną zależność * tworzy w dowolnej formie notatkę graficzną dotyczącą bohatera	* na podstawie fragmentów tekstu wskazuje cechy bohatera * samodzielnie redaguje charakterystykę postaci, pamiętając o planie wypowiedzi	* przygotowuje materiał do konferencji prasowej z Zawiszą Czarnym; pełni jedną z ról	* przygotowuje informacje na temat Zawiszy Czarnego (uwzględniając obraz Jana Matejki pt. „Bitwa pod Grunwaldem”)
Tematy 100 i 101. <i>Relacja z turnieju rycerskiego.</i> s. 243	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w komiksie * nadaje tytuły ilustracjom * pracuje w grupie	* wskazuje cechy charakterystyczne komiksu * ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność	* wymienia cechy dobrej relacji prasowej * wspólnie z kolegami tworzy tekst relacji z turnieju rycerskiego i wciela się w rolę sprawozdawcy	* przygotowuje relację z dowolnej imprezy sportowej i prezentuje ją kolegom * wyraża ocenę o prezentacjach kolegów	* przygotowuje w dowolnej formie informacje na temat turniejów rycerskich organizowanych w średniowieczu (bądź grup rekonstrukcyjnych)

Temat 102. <i>Rodzaje podmiotów w zdaniu.</i> s. 246	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje podmiot w zdaniu * dostrzega różnicę w sposobie wyrażania podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje część mowy, którą został wyrażony podmiot * rozpoznaje zdania bezpodmiotowe 	<ul style="list-style-type: none"> * określa rodzaj podmiotu w zdaniu * określa formy gramatyczne części mowy, która wyraża podmiot 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy zdania z różnymi rodzajami podmiotów oraz zdania bezpodmiotowe 	
Temat 103. <i>Każdy się czegoś boi – wiersz Joanny Kulmowej.</i> s. 249	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat sytuacji, w których odczuwa strach * określa temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje w tekście osobę mówiącą, adresata utworu * wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje związki frazeologiczne związane ze strachem (kalambury) * objaśnia dosłowne i przenośne znaczenia słów 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje główną myśl utworu * wyraża swoje zdanie na temat roli strachu, lęku, odwagi, brawury w życiu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje pracę interpretującą słowa Marka Twaina na temat odwagi, podając przykład bohatera literackiego lub filmowego, który zapanował nad swoim strachem
Tematy 104 i 105. <i>Co zrobić, by obudzić śpiących rycerzy?</i> s. 250	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze * wskazuje cechy gatunkowe legendy * pracuje w grupie 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje elementy świata przedstawionego * ustala kolejność zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat zagrożeń dla ludzkości w obecnych czasach * redaguje tekst zachęcający turystów do odwiedzenia miejsc związanych z legendą 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje wartości ważne dla bohatera tekstu * redaguje przesłanie zawarte w piosence Czesława Niemena „Dziwny jest ten świat” 	<ul style="list-style-type: none"> * opracowuje trasę wycieczki po Zakopanem pn. „Śladami tatrzańskich legend”
Temat 106. <i>Rodzaje orzeczeń w zdaniu.</i> s. 254	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje orzeczenie w zdaniu * dostrzega różnicę w sposobie wyrażania orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> * rysuje wykresy zdań pojedynczych 	<ul style="list-style-type: none"> * określa rodzaj orzeczenia w zdaniu * dopasowuje zdania do wykresów 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy zdania z różnymi rodzajami orzeczeń 	
Temat 107. <i>Jakimi zasadami powinien się kierować harcerz?</i> s. 257	<ul style="list-style-type: none"> * ustala, co jest treścią wypowiedzi osoby mówiącej w utworze * omawia wybrane prawo harcerza * posługuje się 	<ul style="list-style-type: none"> * określa bohatera zbiorowego * interpretuje tekst, wyjaśniając znaczenie obietnicy 	<ul style="list-style-type: none"> * w wypowiedzi dotyczącej postawy harcerza posługuje się odpowiednimi cytatami * wymienia cechy charakterystyczne hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje zachowanie harcerza i rycerza * opisuje wybrane prawo harcerskie, które chciałby wcielić w życie 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje w dowolnej formie krótką wypowiedź na temat harcerstwa: jego historii, roli w czasie II wojny światowej

	terminami: strofa, wers, rym		* wskazuje wspólne treści między prawem harcerskim a informacjami dotyczącymi symboli		i współczesnej działalności
Temat 108. <i>Rozmawiamy o Mikołaju Koperniku, który „zatrzymał Słońce i poruszył Ziemię”.</i> s. 259	* opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu * podaje kilka informacji o Mikołaju Koperniku	* opisuje obraz przedstawiający naukowca; wskazuje elementy wspólne z wierszem * wybiera cytat z wiersza, który mógłby być tytułem obrazu	* na podstawie wiersza podaje cechy Mikołaja Kopernika * zapisuje działania astronoma w różnych częściach dnia * wymyśla kilka pytań, które chciałby zadać Kopernikowi	* wypowiada się na temat cech naukowca, które pomagają mu w codziennej pracy * omawia znaczenie odkryć naukowych dla rozwoju ludzkości * opowiada o osiągnięciach naukowców	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i osiągnięć naukowych Mikołaja Kopernika
Temat 109. <i>Przydawka i sposoby jej wyrażania.</i> s. 261	* wskazuje określenia rzeczowników * rozpoznaje przydawkę i wie, jakimi częściami mowy może być wyrażona	* opisuje ilustrację, używając przydawek * wskazuje przydawki w tekście * rysuje wykres zdania pojedynczego	* dobiera właściwe przydawki do rzeczowników	* układa zdania do wykresów * tworzy zdania z przydawkami wyrażonymi różnymi częściami mowy	
Temat 110. <i>Jakie reakcje wzbudzają eksperymenty wielkiego naukowca?</i> s. 264	* opowiada treść przeczytanego tekstu * opisuje fotografie zamieszczone w podręczniku	* określa elementy świata przedstawionego * układa plan wydarzeń * tworzy tytuły do fotografii zamieszczonych w podręczniku	* wypowiada się na temat reakcji osób obserwujących eksperymentowanie naukowca * redaguje opis przeżyć wewnętrznych świadka eksperymentu Tesli * formułuje wniosek	* tworzy wypowiedź na temat: osiągnięć naukowca, którego uważa za najważniejszego odkrywcę w dziejach ludzkości/ wynalazku, który może zrewolucjonizować świat lub artykuł do lokalnej gazety na temat osiągnięć Tesli	* w dowolnej formie przygotowuje informacje o życiu i osiągnięciach naukowych Nikoli Tesli
Temat 111. <i>Życie Marii</i>	* opowiada treść przeczytanego tekstu	* wymienia pozytywne i negatywne skutki	* wyjaśnia motywy postępowania naukowców	* tworzy listę najbardziej wpływowych	* przygotowuje prezentację multimedialną na

<i>Skłodowskiej-Curie i Piotra Curie jako obraz poświęcenia się dla nauki.</i> s. 267	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy notatkę w formie graficznej * opisuje zdjęcia ukazane w podręczniku i odwołuje się do sytuacji w tekście 	<p>pracy naukowca</p> <ul style="list-style-type: none"> * tworzy projekt koszulki „Skłodowska-superbohaterka” 	<ul style="list-style-type: none"> * uczestniczy w dyskusji na temat finansowania naukowców i zagrożeń z wykorzystywania niebezpiecznych substancji 	<p>kobiet wszech czasów/ listę najważniejszych odkryć naukowych</p> <ul style="list-style-type: none"> * prezentuje pomysły na promocję wiedzy o wielkich naukowcach 	<p>temat osiągnięć naukowych Marii Skłodowskiej-Curie i jej męża Piotra</p>
Temat 112. <i>Rodzaje okoliczników.</i> s. 272	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje określenia czasownika w zdaniu * tworzy okoliczniki z pomocą pytań 	<ul style="list-style-type: none"> * dopisuje do czasownika kilka okoliczników * wskazuje okoliczniki w tekście * rysuje wykres zdania pojedynczego 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala rodzaj okolicznika * opisuje obraz, używając kilku różnych okoliczników 	<ul style="list-style-type: none"> * układa zdania do wykresów * tworzy zdania z różnymi rodzajami okoliczników 	
Temat 113. <i>Dosłowne i metaforyczne odczytanie wiersza Marcina Brykczyńskiego pt. „Matematyk”.</i> s. 275	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * wypowiada się na temat ulubionego przedmiotu i uzasadnia zdanie * opisuje ilustrację 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje osobę mówiącą w wierszu, jej zajęcia i plany * wie, czym jest wyraz wieloznaczny i podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje dosłowne i przenośne znaczenie * omawia pomysł wykorzystany do napisania utworu * analizuje budowę wiersza, środki poetyckie 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy opowiadanie związane z obrazem W. Kandinskiego „Kompozycja VIII” * wypowiada się na temat cech odkrywcy, pomagających mu osiągnąć sukces 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy wiersz o ulubionym przedmiocie, wykorzystując pomysł utworu poznanego na lekcji
Temat 114. <i>Części zdania – dopełnienie.</i> s. 277	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje określenia czasownika w zdaniu * odmienia rzeczownik przez przypadki 	<ul style="list-style-type: none"> * do czasownika dopisuje kilka dopełnień * wskazuje dopełnienia w tekście * rysuje wykres zdania pojedynczego 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala, czym jest wyrażone dopełnienie * rozpoznaje dopełnienie bliższe i dalsze 	<ul style="list-style-type: none"> * układa zdania do wykresów * tworzy zdania z dopełnieniami bliższymi i dalszymi 	
Temat 115. <i>Interpunkcja zdania pojedynczego.</i> s. 279	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia znaki interpunkcyjne * omawia zasadę dotyczącą użycia przecinków 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w tekście zdania, które pasują do omawianych zasad ortograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> * uzasadnia użycie przecinka w zdaniach * uzupełnia zdania powtórzonymi spójnikami i uzasadnia użycie bądź brak spójnika 	<ul style="list-style-type: none"> * układa zdania do podanych schematów; uzasadnia użycie spójnika 	

Temat 116. <i>Do boju z pieśnią na ustach.</i> s. 282	<ul style="list-style-type: none"> * określa tematykę utworu * dostrzega cechy piosenki (zwrotka, refren) 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w tekstach fragmenty dotyczące codzienności partyzantów, ich cech oraz przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje cel tworzenia pieśni patriotycznych i określa ich rolę w codziennym życiu żołnierzy 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje fragment pamiętnika partyzanta, wykorzystując obrazy poetyckie przedstawione w tekście lub przez siebie wymyślone 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację lub śpiewnik pieśni patriotycznych/ informację o działaniach partyzantów w czasie II wojny światowej
Tematy 117 i 118. <i>Bohaterstwo żołnierzy z Westerplatte w wierszu Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego.</i> s. 285	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia sytuację opisaną w wierszu * wskazuje bohatera tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o bohaterach i ich losach oraz sposobie przedstawienia żołnierzy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje cechy legendy w utworze * redaguje tekst legendy inspirowanej wydarzeniami przedstawionymi w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje notatkę zawierającą analizę i interpretację wiersza, a także odwołującą się do wydarzeń historycznych związanych z Westerplatte 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat obrony Westerplatte we wrześniu 1939 roku
Temat 119. <i>Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat.</i> s. 287	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o przeczytanim tekście * wymienia elementy świata przedstawionego * wykonuje pracę o charakterze antywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli się wrażeniami na temat przeczytanego tekstu * ustala kolejność zdażeń * określa nastrój bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia zachowania bohaterów * redaguje opis sytuacji * planuje film będący adaptacją fragmentu powieści * wypowiada się na temat skutków wojny dla ludzkości 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje cytat z Talmudu w odniesieniu do sytuacji bohaterów * rozważa postanowienie Stelli, uzupełniając drzewko decyzyjne 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat laureatów i kryterium przyznawania tytułu Sprawiedliwy wśród narodów świata/ informację o działalności Ireny Sendlerowej
Temat 120. <i>Poznajemy najmłodszą laureatkę Pokojowej Nagrody Nobla.</i> s. 292	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada treść tekstu * opisuje sytuacje przedstawione na zdjęciach 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje informacje o bohaterce tekstu, jej cechach, działaniach, i efektach decyzji * wykonuje plakat promujący powszechną edukację dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia zasady tworzenia bloga * redaguje pytania do bohaterki * wymyśla nagłówki prasowe o ważnych wydarzeniach z życia dziewczynki 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia skutki braku edukacji dzieci * redaguje tekst dotyczący powszechnej edukacji dzieci na świecie, nadający się na forum społecznościowe 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat Nagrody Nobla i polskich noblistów
Temat 121. <i>Korzystaj</i>	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady korzystania ze słowników 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje objaśnienia haseł 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje tekst informacyjno-naukowy 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla nieistniejące słowo i tworzy jego 	

ze słowników! s. 295	* wyszukuje hasła w słownikach * pracuje w grupie	* wyszukuje w hasłach wskazane informacje		definicję słownikową	
Tematy 122 i 123. <i>W walce o wolność.</i> s. 296	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* opowiada o wydarzeniach fabuły i ustala kolejność zdarzeń * charakteryzuje bohaterów utworu	* pisze relację z przebiegu manifestacji * ocenia zachowanie bohaterów i uzasadnia swoje zdanie	* opisuje zdjęcia stanowiące fotograficzny komentarz do artykułu	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat stanu wojennego i NSZZ Solidarność
Tematy 124 i 125. <i>O tym, jak w „Bajkach robotów” maszyna cyfrowa walczyła ze smokiem.</i> s. 302	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w opowiadaniu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wymienia cechy charakterystyczne utworów fantastycznonaukowych * wypowiada się na temat tytułu utworu * redaguje ramowy plan wydarzeń	* określa tematykę i problematykę utworu * opisuje świat przedstawiony w utworze * zapisuje wyrazy należące do języka naukowego, dzieląc je na istniejące i wymyślone * wybiera przysłowie pasujące do opowiadania i uzasadnia wybór	* wypowiada się na temat książek, filmów i gier komputerowych o tematyce fantastycznonaukowej i porównuje je z literaturą <i>fantasy</i> * redaguje dalszy ciąg opowieści o rządach króla Poleandra Partobona	* tworzy własną wersję opowiadania z elementami fantastycznymi
Temat 126. <i>Wyrazy poza związkami w zdaniu.</i> s. 308	* rozpoznaje w wypowiedziach części mowy * nazywa części zdania * rozpoznaje zdanie pojedyncze	* rysuje wykres zdania pojedynczego * wskazuje związki wyrazowe, wyraz nadrzędny i podrzędny * dostrzega wyrazy poza związkami w zdaniu	* wymienia części mowy należące do wyrazów poza związkami w zdaniu * uzupełnia zdania poprawnymi słowami * używa znaków interpunkcyjnych	* tworzy wypowiedź zawierającą wyrazy poza związkami w zdaniu i poprawnie posługuje się zasadą interpunkcyjną	
Temat 127. <i>Trudna droga do poznania siebie ukazana we</i>	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * określa elementy	* gromadzi słownictwo opisujące główną bohaterkę * przedstawia nazwisko	* analizuje na podstawie tekstu zachowanie bohaterki na poszczególnych	* wymienia korzyści, jakie daje wolontariat * opowiada o osobach,	* wypowiada się na temat całej powieści

<i>fragmenty „Córki Czarownic” Doroty Terakowskiej.</i> s. 310	świata przedstawionego * opisuje ilustrację zamieszczoną w podręczniku	aktorki, która mogłaby zagrać rolę Luella i uzasadnia wybór	etapach życia * określa rolę miejsca akcji	instytucjach bezinteresownie świadczących pomoc * wypowiada się na temat swoich doświadczeń związanych z omawianym tematem	
Tematy 128 i 129. <i>Nie bądź ludożercą!</i> s. 316	* definiuje słowo: ludożerca * opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu * recytuje wiersz * tworzy receptę na znieczulicę	* wyszukuje elementy łączące ilustrację z wierszem * dostrzega sposób zapisu tekstu * opisuje postępowanie „ludożerców” * wskazuje obrazy poetyckie odnoszące się do ich zachowania	* charakteryzuje podmiot liryczny * wypowiada się na temat uznania wiersza za protest przeciwko znieczulicy * przygotowuje scenkę dramową inspirowaną wierszem * analizuje zapis wiersza, wymienia środki stylistyczne	* redaguje list do współczesnych ludożerców * wypowiada się na temat „mowy nienawiści”	* przygotowuje prezentację osoby/instytucji, której działania mogą być odpowiedzią na apel zawarty w wierszu
Tematy 130 i 131. <i>Husaria – дума Rzeczypospolitej Obojga Narodów.</i> s. 318	* przedstawia treść artykułu * gromadzi informacje na temat husarii * redaguje opis rzeźby * redaguje krótki list oficjalny	* rozpoznaje rodzaj tekstu * redaguje notatkę na temat artykułu * wyszukuje argumenty mówiące o wartości bojowej husarii * rysuje wykres zdania pojedynczego; nazywa części zdania	* wyszukuje zdania pełniące funkcję opinii * rozpoznaje rodzaj podmiotu * wskazuje zdanie bezpodmiotowe * wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu	* redaguje list oficjalny do władz gminy z prośbą o honorowy patronat nad szkolną wystawą poświęconą husarii	
ZANURZENI W FANTAZJI					
Temat 132 i 133. <i>O czym powinien</i>	* analizuje sytuację ukazaną na planszy	* omawia wskazówki, którymi powinna się	* redaguje dłuższe przemówienie z okazji	* rozumie, na czym polega etykieta językowa	* wypowiada się na temat znanych osób,

<i>pamiętać każdy przemawiający?</i> s. 320	* opowiada o przedstawionej sytuacji, odwołując się do własnych doświadczeń	kierować osoba przemawiająca * redaguje krótkie przemówienie	zakończenia roku szkolnego i wygłasza tekst z odpowiednią intonacją	i stosuje jej zasady * wypowiada się na temat przemówień kolegów	które świetnie przemawiają, i takich, które mają z tym problem
Temat 134. <i>Piszemy dedykacje i podziękowania.</i> s. 322	* wskazuje nadawcę, adresata dedykacji i podziękowań oraz okazję, z jakiej zostały napisane * bierze czynny udział w klasowym „Święcie podziękowań”	* wskazuje teksty mające charakter oficjalny i nieoficjalny * omawia sposób redagowania tekstów	* redaguje podziękowanie i dedykację z różnych okazji, stosując odpowiedni styl komunikacyjny	* wyszukuje cytaty, które można wykorzystać podczas pisania tekstów z różnych okazji	* tworzy ilustrowaną księgę „złoty myśli”, która zawiera teksty służące do redagowania podziękowań i dedykacji
Temat 135. <i>Codziennosc tematem sztuki.</i> s. 324	* odpowiada na pytania związane z obrazem * omawia treść wiersza * wraz z kolegami przygotowuje scenkę dramową „Moje buty”	* wskazuje elementy łączące obraz z wierszem * wypowiada się na temat przedmiotu, który chciałby uwiecznić na swoim obrazie	* wyraża swoje zdanie na temat przedstawiania w dziełach sztuki przedmiotów codziennego użytku	* prezentuje przygotowane informacje o Vincencie van Goghu * tworzy opowiadanie związane z omawianym tematem * opowiada o znanych obrazach, na których przedstawiono zwykłe przedmioty	* wybiera obraz dowolnego malarza i pisze związany z nim wiersz * dzieli się wrażeniami z filmu „Twój Vincent”
Temat 136 i 137. <i>Dobra książka inspiruje.</i> s. 326	* czyta komiks z podziałem na role * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze * wykonuje ilustrację przedstawiającą bohatera literatury <i>fantasy</i>	* wskazuje bohaterów, miejsce i zdarzenia * układa plan wydarzeń * redaguje streszczenie tekstu	* podaje informacje o akcji i fabule fragmentu utworu * wymienia cechy literatury <i>fantasy</i> i wskazuje je w omawianym fragmencie	* wskazuje plusy, minusy książki i komiksu * tworzy ranking książek, filmów, gier komputerowych z gatunku <i>fantasy</i>	* przygotowuje dla kolegów quiz: „Co wiesz o literaturze <i>fantasy</i> ?” * porównuje adaptację filmową z komiksem i powieścią
Temat 138. <i>Magia teatru</i>	* opowiada o wydarzeniach	* wypisuje działania podjęte przez jedną	* tworzy „Bank teatralnych słówek”	* opowiada o sztuce teatralnej, którą uważa	* pisze fragment

<i>w Dębowym Lesie.</i> s. 333	przedstawionych w komiksie	z bohaterek * wyjaśnia, na czym polega magia teatru	* wypowiada się na temat pracy osób two- rzących przedstawienie teatralne	za godną polecenia kolegom * wypowiada się na temat roli wyobraźni w odbiorze przed- stawień teatralnych	przedstawienia teatral- nego na dowolny temat (np. „Jeden dzień z życia klasy VI”)
Temat 139 i 140. <i>Budowa zdania złożonego.</i> s. 338	* odróżnia zdanie poje- dyncze od złożonego * rozpoznaje równo- ważnik zdania * wskazuje orzeczenie	* rozpoznaje typy zdań złożonych * rysuje wykresy zdań złożonych * do zdań nadrzędnych dopisuje podrzędne, wykorzystując zapropo- nowany spójnik	* wyszukuje różne typy zdań złożonych * wymienia spójniki łączące poszczególne zdania	* układa zdania do wykresów * stosuje zasadę inter- punkcyjną dotyczącą zdań złożonych * redaguje wpis o zda- niach złożonych na vło- ga „Gramatyka na 6+”	
Temat 141 i 142. <i>Polscy poeci wyróżnieni Nagrodą Nobla.</i> s. 343	* wymienia najważ- niejsze fakty dotyczące życia i twórczości poetów wyróżnionych Nagrodą Nobla * układa pytania doty- czące faktów z życia autora * wypowiada się na temat wybranego wiersza	* redaguje krótką notkę biograficzną noblistów * przedstawia treść wierszy * układa rozmowę obu noblistów	* charakteryzuje pod- miot liryczny w czyta- nych utworach * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * rozpoznaje zastoso- wane środki poetyckie * przygotowuje ilustrowany kalendarz z cytatami zaczerpnię- tymi z twórczości wybranego noblisty	* redaguje opowiadanie inspirowane wybranym wierszem * prezentuje inną niż poetycka twórczość poetów * wypowiada się na temat interpretacji muzycznych wybra- nych wierszy	* redaguje rozmowę badaczy literatury * przygotowuje pre- zentację multimedialną na temat wybranego noblisty
Temat 143. <i>O pomysle, który przyszedł do głowy.</i> s. 348	* opisuje sytuację ukazaną w tekście * określa tematykę utworu	* opisuje bohatera lirycznego * omawia pomysł poetki na napisanie wiersza * wypowiada się na te- mat ilustracji i wskazuje	* omawia budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne * przedstawia wizeru- nek twórcy, posługując się fragmentami tekstu	* wypowiada się na te- mat ulubionego wiersza * redaguje dialog mię- dzy środkami poetyc- kimi * podaje pomysły	* redaguje przepis na wiersz * tworzy projekt mu- ralu, w którym wyko- rzysta fragmenty swojego ulubionego wiersza

		cechy wspólne		dotyczące zorganizowania w szkole Światowego Dnia Poezji	
Tematy 144 i 145. <i>Wizyta w Atramentowym Świecie.</i> s. 350	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach fabuły * określa temat utworu * pracuje w grupie nad przygotowaniem projektu scenografii filmowej do przeczytanego fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala kolejność zdarzeń * wypowiada się na temat obrazów * wykazuje znajomość przeczytanego tekstu, wskazując zdania prawdziwe i fałszywe 	<ul style="list-style-type: none"> * wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego * posługuje się właściwą terminologią * wymyśla dalszy ciąg historii bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla i opisuje kraję, do której mógłby się przenieść 	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli się informacjami na temat pracy przy realizacji przedstawienia teatralnego (prezentacja multimedialna dotycząca pracy nad przygotowaniem spektaklu)
Tematy 146 i 147. <i>O tym, jak Czerwony Kapturek niósł babci kilogram śledzi matjasów.</i> s. 356	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * wskazuje elementy charakterystyczne dla baśni * opisuje zachowania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada treść oryginalnej baśni * porównuje utwór z baśnią * dzieli się wrażeniami czytelniczymi * wskazuje zaskakujące lub zabawne fragmenty 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje język utworu * redaguje brakujące fragmenty baśni 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia środki językowe zastosowane we fragmentach utworu i określa ich funkcję * wskazuje przykłady utworów (reklam, filmów, tekstów kabaretowych), w których pojawiły się baśniowe wątki 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla własną (zabawną) wersję znanej baśni i prezentuje ją na forum klasy
Tematy 148 i 149. <i>Zdania złożone współrzędnie i podrzędnie.</i> s. 363	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego * rozpoznaje równoważnik zdania * wskazuje orzeczenie 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje typy zdań złożonych * rysuje wykresy zdań złożonych * do zdań nadrzędnych dopisuje podrzędne, wykorzystując zaproponowany spójnik 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje różne typy zdań złożonych * wymienia spójniki łączące poszczególne zdania * przekształca zdania pojedyncze w złożone i na odwrót 	<ul style="list-style-type: none"> * układa zdania do wykresów * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą zdań złożonych 	
Tematy 150 i 151. <i>W krainie epiki – powtórzenie wiadomości.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia ilustracje zamieszczone na planszy 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia gatunki należące do epiki * podaje tytuły utworów * redaguje użytkowe 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy charakterystyczne poszczególnych gatunków epickich 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy tekst łączący elementy świata przedstawionego z różnych utworów epickich 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje materiał do kalamburów (rozpoznawanie tytułów utworów epickich)

s. 365	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje kilka tytułów utworów i krótko opowiada ich treść 	<p>formy wypowiedzi związane z omawianym tematem</p> <ul style="list-style-type: none"> * wymienia różnicę między utworami fantastycznonaukowymi a historycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje różnicę między gatunkami * pisze list oficjalny do wybranego autora 	(może mieć zmienioną fabułę)	poznanych na lekcjach języka polskiego)
Temat 152. <i>Graficzne znaki spójności tekstu.</i> s. 370	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada treść przeczytanego tekstu * odpowiada na pytania do tekstu * wymienia znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia zapis tekstu; wskazuje tytuł i śródtytuły * wymienia i zna zasady użycia graficznych znaków spójności tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia najważniejsze zasady dotyczące stosowania znaków przestankowych * redaguje tekst do gazetki szkolnej na temat dowolnego filmu wyprodukowanego przez wytwórnię braci Warner 	* wypowiada się na temat celowości używania graficznych znaków spójności w tekstach czytanych w internecie	* przygotowuje prezentację na temat pierwszych pokazów filmowych
Tematy 153 i 154. <i>Jak zdobyć czarodziejską piszczalkę?</i> s. 374	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o sytuacji przedstawionej w utworze * określa elementy świata przedstawionego * wykonuje ilustrację do tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów * określa nastrój towarzyszący zdarzeniom * uzupełnia tytuł tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wchodzi w rolę uczestnika wydarzeń i redaguje opis przeżyć wewnętrznych podczas walki * tworzy chronologiczny plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy projekt gry planszowej wykorzystującej elementy świata przedstawionego przeczytanego tekstu * wypowiada się na temat cech i działań bohaterów literackich, którzy podjęli walkę, aby udaremnić złe zamiary przeciwnika 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy projekt gry planszowej inspirowanej przeczytanym tekstem * wypowiada się na temat całego utworu
Tematy 155 i 156. <i>Jak pokonać Czarny Młyn?</i> s. 377	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wymienia elementy 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy baśni * charakteryzuje bohaterów utworu, posługując się cytatami z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega baśniowe elementy w tekście * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterów, stosując narrację 	* wypowiada się na temat współczesnych zagrożeń (używek, pracoholizmu, uzależnień)	* wypowiada się na temat całego utworu

	<p>świata przedstawionego</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje bohaterów pozytywnych i negatywnych 		<p>trzecioosobową</p>	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterów, stosując narrację pierwszoosobową 	
<p>Temat 157 i 158. <i>Klasa szósta w repertuarze Teatryku Zielona Gęś.</i> s. 383</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego w utworach * dostrzega sposób zapisu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wrażeń czytelnicy * inscenizuje wybrany tekst * współpracuje przy tworzeniu scenografii 	<ul style="list-style-type: none"> * do wydarzeń przedstawionych w tekstach dopasowuje sytuacje z dnia codziennego * wypowiada się na temat reakcji i elementów zaskoczenia, które mogą wywołać te teksty 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy własną scenkę inspirowaną tekstami K.I. Gałczyńskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatryku Zielona Gęś (mogą być scenki kabaretu Potem)
<p>Tematy 159 i 160. <i>W świecie fantazji – sprawdzenie i utrwalenie wiadomości.</i> s. 386</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanych tekstów * wskazuje rodzaj tekstu * streszcza w jednym zdaniu treść wywiadu * wypowiada się na temat treści wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę w postrzeganiu świata przez dzieci i dorosłych * wskazuje synonimy, antonimy i stosuje je w wypowiedziach * wskazuje zdjęcie pasujące do utworu i uzasadnia wybór 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje rolę ilustracji w książkach * tworzy tekst podziękowania dla wybranego artysty * uzupełnia schemat dotyczący wybranej książki omawianej na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze reklamę filmu dla dzieci i młodzieży * określa charakter tekstu * tworzy opowiadanie <i>fantasy</i> zainspirowane cytatem 	

LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY SZÓSTEJ

<p><i>Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych ludzi</i> R. Kosik</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdażeń * omawia elementy świata przedstawionego * wymienia elementy rzeczywiste, prawdziwe i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów, dzieląc na głównych, prawdopodobnych, epizodycznych * wskazuje rodzaj narracji * opisuje wybrany 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * podaje cechy gatunkowe powieści: przygodowej, młodzieżowej, 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów, * tworzy profile internetowe głównych bohaterów * wypowiada się na 	<ul style="list-style-type: none"> * projektuje i opisuje wynalazek, który rozwiązałby problem nurtujący ludzkość w dzisiejszych czasach * tworzy lapbook poświęcony powieści
---	---	--	--	---	---

		<p>wynalazek zgodnie z podanym wzorem</p> <ul style="list-style-type: none"> * tworzy „receptę” na problemy związane z niewłaściwym wykorzystywaniem współczesnych technologii 	<p>detektywistycznej, science fiction, fantastycznej, uzasadniając odpowiednimi przykładami z tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> * tworzy profil internetowy wybranego bohatera * wskazuje wartości ważne dla bohaterów 	<p>temat internetu i niebezpieczeństw, na jakie narazili się bohaterowie</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia zdanie na temat wynalazków i nowych technologii, które pojawiły się w powieści; określa ich możliwości i zagrożenia * odnosi problematykę poruszoną w powieści do własnych doświadczeń 	
<p>Hobbit J.R.R. Tolkien</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat lektury * ustala kolejność zdań * omawia elementy świata przedstawionego * wymienia cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat najciekawszych wydarzeń * przekształca wybrane punkty planu ramowego w szczegółowy * charakteryzuje tytułowego bohatera * określa rodzaj narracji i podaje informacje na temat narratora 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje w utworze cechy powieści <i>fantasy</i> * przygotowuje pytania do autora lektury * charakteryzuje wybraną grupę bohaterów (hobbici, elfy, krasnoludy) * opisuje wybrane miejsca akcji i zaznacza je na mapie przedstawiającej trasę wyprawy bohaterów * wskazuje baśniowe elementy w utworze * formułuje argumenty przemawiające za ważną rolą podróżowania (przeżywania przygód) w naszym życiu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * wymyśla, nazywa i opisuje miejsce, które mogłoby znaleźć się na trasie kolejnej wyprawy hobbita * określa rolę pieśni * omawia znaczenie podziału świata na dobry i zły * wchodzi w rolę autora lektury i odpowiada na pytania 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat ekranizacji powieści * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości J.R.R. Tolkiena * prezentuje inne utwory autora „Hobbita”

<p><i>Bajki robotów</i> S. Lem</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść utworów wybranych do omówienia na lekcji * wymienia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje streszczenie wybranej bajki * opisuje świat po eksperymentach dokonanych przez naukowców * wskazuje zagrożenia wynikające z niewłaściwego użycia nowych technologii 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworów * wskazuje wartości ważne dla bohaterów * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * przedstawia w formie projektu informacje zgromadzone na lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża sąd o zdarzeniach i bohaterach * odnosi problematykę poruszoną w powieści do własnych doświadczeń * wymyśla i opisuje wynalazek, który mógłby zrewolucjonizować świat (tworzy listę wynalazków) 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości S. Lema * tworzy projekt scenografii do wybranej bajki * redaguje własne opowiadanie fantastycznonaukowe
<p><i>Moje cudowne dzieciństwo w Aleppo</i> G. Gortat</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdażeń * omawia elementy świata przedstawionego * wypisuje skojarzenia ze słowem: dzieciństwo 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat szczęśliwego dzieciństwa i odnosi do sytuacji przedstawionej w utworze * opisuje realia codziennego życia dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu * wypowiada się na temat uczuć towarzyszących bohaterom w obliczu wojennego zagrożenia * charakteryzuje bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat zakończenia utworu * dzieli się spostrzeżeniami na temat tego, jak mogłoby wyglądać powojenne życie w Syrii * redaguje apel o pokój na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat osób, organizacji świadczących pomoc humanitarną w krajach objętych wojną
<p><i>Czarny Młyn</i> M. Szczygielski</p>	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli się wrażeniami z przeczytanej lektury * wypowiada się na temat zdarzeń przedstawionych w tekście * określa elementy świata przedstawionego * tworzy ramowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje cechy wyróżniające horror spośród innych gatunków filmowych, popierając przykładami * wykorzystując fragmenty tekstu, tworzy opis miejsca akcji z uwzględnieniem wrażeń, które wywołuje w nich otaczająca przestrzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje i ocenia bohaterów utworu, uwzględniając zmiany w ich zachowaniu * wypowiada się na temat przyjaźni bohaterów * wskazuje elementy, które ułatwiły dzieciom pokonanie przeciwnika 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie mające cechy horroru * tworzy wywiad z wybranym bohaterem * wykonuje grę planszową opartą na motywach powieści 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat ekranizacji utworu, porównując sposób przedstawienia wydarzeń ze swoimi wyobrażeniami

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 7 wraz z lekturami

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Między nami* do klasy 7. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
U ŹRÓDEŁ					
Temat 1. <i>Źródło – wyraz wieloznaczny.</i> s. 7	* dopisuje skojarzenia do słowa „źródło” * opisuje ilustrację	* przedstawia źródła radości * wyjaśnia, czym jest motto	* podaje dosłowne i przenośne znaczenie słów * objaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje opowiadanie inspirowane ilustracją, w którym mottem będzie wybrany związek frazeologiczny	
Temat 2. <i>Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.</i> s. 8	* omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * podaje przykłady zastosowań łacińskich powiedzeń i cytatów	* wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską oraz wpływu starożytności na kulturę współczesną	* przygotowuje kilka stron „Szkolnej Księgi Cytatów” z podaniem odpowiedniego źródła * wymyśla nazwy produktów zakorzenione w mitologii	* przygotowuje w dowolnej formie informację na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej
Temat 3. <i>Porównanie opowieści o mitycznych początkach świata.</i> s. 11	* czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów * opisuje wybraną płaskorzeźbę, nawiązując do treści tekstu	* opowiada mit o początkach świata, korzystając ze schematu	* porównuje oba teksty * wyjaśnia znaczenie terminów: parafraza, przekład, odwołując się do przeczytanych utworów	* dokonuje swobodnej przeróbki wybranego tekstu Hezjoda lub innego mitu greckiego (tekst może mieć żartobliwy charakter i współczesny język)	* opowiada (prezentuje w dowolnej formie) mity innych narodów dotyczące stworzenia świata / człowieka

<p>Temat 4. <i>Wyobrażenia Prasłowian o powstaniu świata.</i> s. 17</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejszych bogów słowiańskich i zakres ich obowiązków * podaje najważniejsze cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o stworzeniu świata opisanym w Księdze Rodzaju * tworzy kwestionariusz osobowy wybranego boga 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wyobrażenia starożytnych Greków z Prasłowianami dotyczące powstania świata * wskazuje podobieństwa i różnice * zapisuje wniosek 	<ul style="list-style-type: none"> * rysuje drzewo genealogiczne najważniejszych słowiańskich bogów i portret wybranego bóstwa * wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska)
<p>Temat 5. <i>Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.</i> s. 21</p>	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację liryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z liryką * rozpoznaje pytanie retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje najpiękniejsze miejsca na ziemi * określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego
<p>Temat 6. <i>Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake'a.</i> s. 24</p>	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis obrazu według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia
<p>Temat 7. <i>Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.</i> s. 28</p>	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski * dzieli wyraz na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między wymową a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> * sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa 	

<p>Temat 8. <i>Szukanie własnych dróg wyznacznikiem człowieczeństwa.</i> s. 30</p>	<ul style="list-style-type: none"> * w przeczytanym tekście rozpoznaje cechy mitu * opowiada o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> * łączy postać z konkretnym wydarzeniem * w formie piktogramów przedstawia etapy stworzenia człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje zachowanie bohaterów * ocenia postępowanie Prometeusza * redaguje charakterystykę postaci zasługującej na miano bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli Prometeusza w dzisiejszym świecie * analizuje poziomy życia uczuciowego w kontekście własnych potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje listę współczesnych postaci, które można by nazwać Prometeuszem
<p>Temat 9. <i>Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.</i> s. 34</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje cechy wiersza wolnego * redaguje opis fresku 	<ul style="list-style-type: none"> * próbuje odtworzyć mowę ciała Adama ukazanego na fresku * za pomocą piktogramów przedstawia wybrany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje głosową interpretację tekstu poetyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju
<p>Temat 10. <i>Źródła i znaczenie związków frazeologicznych.</i> s. 36</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje frazeologizm do znaczenia * za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm 	<ul style="list-style-type: none"> * porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje
<p>Temat 11. <i>Rozmowa historyka z historią – Norman Davies o Europie.</i> s. 40</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje błędne wypowiedzi * wyjaśnia powód obecności motywu biblijnego na greckiej walucie 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy ramowy plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie podtytułu * redaguje tekst wyjaśniający, czym dla niego jest Europa 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem zasiedlania Europy * analizuje kształt mapy w kontekście mitologicznej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje charakterystykę współczesnego młodego Europejczyka * tworzy tekst o wybranym europejskim wydarzeniu, z którego jest dumny 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat dzieł artystów przedstawiających mitologiczną scenę porwania Europy
<p>Temat 12. <i>Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.</i> s. 44</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację liryczną przedstawioną w wierszu * określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje podmiot liryczny * omawia budowę wiersza * wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi informacje o wybranym kraju europejskim i je przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy quiz dotyczący najważniejszych zagadnień związanych z Europą 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje makietę strony internetowej kontynentu europejskiego lub scenariusz klipu promującego Europę

Temat 13. <i>Sposób na dobrą notatkę.</i> s. 45	* opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu)	* wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce	* tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu	* na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie	
Temat 14. <i>Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu „Powstanie cywilizacji”.</i> s. 47	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu	* porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie	* wymienia cechy języka naukowego * omawia definicję słownikową	* porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5)
Temat 15. <i>Czym jest kultura?</i> s. 49	* omawia treść haseł encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa i materialna	* wymienia cechy hasła encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy wybrać między korzystaniem ze słownika i encyklopedii	* wypowiada się na temat wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii słowa: kultura * definiuje hasło: kultura osobista	* podaje przykłady elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny * wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą	
Temat 16. <i>Etykieta językowa na co dzień.</i> s. 51	* wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powitania, wchodząc w rolę	* dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypowiedź do sytuacji	* wypowiada się na temat zasad savoir-vivre'u * objaśnia, na czym polega błąd językowy	* wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych	
Temat 17. <i>Dlaczego ludzie mierzą czas?</i> s. 53	* wypowiada się na temat obejrzanego filmu i przeczytanego tekstu	* wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe * opisuje dawne i współczesne kalendarze	* wypowiada się na temat kalendarzy przyszłości i sposobu mierzenia czasu w kolejnych wiekach	* przygotowuje projekt kartki z kalendarza (może być z wymyślonym świętem)	* przygotowuje informacje na temat sposobów mierzenia czasu od starożytności po współczesność

Temat 18. <i>Podział głosek w języku polskim.</i> s. 55	* na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę”	* wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu * określa formy gramatyczne wyrazu	* rozumie rozbieżności między mową i pisownią * poprawia błędy we frazeologizmach	* wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich	
Temat 19. <i>Uczymy się argumentować własne zdanie.</i> s. 58	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* uzupełnia schemat * porządkuje plan wypowiedzi * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu	* tworzy tezę, argument i kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat	* zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	
Temat 20. <i>Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.</i> s. 60	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne	* wymienia działania bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu	* wypowiada się na temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast	* tworzy tekst legendy o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta, wykorzystując zaproponowane motywy	* przygotowuje prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości
Temat 21. <i>Jak edytować tekst?</i> s. 63	* dokonuje selekcji informacji * omawia terminy związane z edycją tekstu	* zna zasady podziału na akapity * redaguje notatkę w dowolnym edytorze tekstu	* wykonuje przekształcenia na cudzym tekście * gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi	* wykonuje stronę gazetki szkolnej w dowolnym edytorze tekstu	* wypowiada się na temat pracy dziennikarza prasowego
Temat 22. <i>Jaką wzniesić świątynię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem.</i> s. 65	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa temat rozmowy bohaterów * opisuje wybrane zdjęcie	* dostrzega związek schematu świątyni egipskiej z ilustracją przypominającą modlącego się człowieka	* wskazuje związek między narodami a wznoszonymi przez nich budowlami; uzupełnia schemat	* przygotowuje informacje na temat zabytków Egiptu i Asyrii	* wypowiada się na temat wierzeń Asyryjczyków i Egipcjan

Temat 23. <i>Przysłowia mądrością narodu.</i> s. 69	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem	* podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów	* wyjaśnia przerośnięte znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy	* poprawia błędy w przysłowiach * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów	* tworzy fragment „Księgi przysłów”
Temat 24. <i>Co symbolizuje wieża Babel?</i> s. 72	* omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje streszczenie	* porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie”	* wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach
Temat 25. <i>Opis i interpretacja obrazu.</i> s. 74	* opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel	* dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu	* interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego	* redaguje notatkę interpretacyjną	* przygotowuje opis i interpretację dzieła malarskiego nawiązującego do Biblii
Temat 26. <i>Rozbieżności między pisownią a wymową.</i> s. 76	* dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi	* analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne	* wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobień	* przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne	
Temat 27. <i>Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu.</i> s. 79	* omawia treść przeczytanego tekstu; sposób zapisu * nazywa rodzaj literacki	* wypowiada się na temat reakcji, jakie wywołuje przeczytany tekst	* omawia nawiązania do tekstu biblijnego; wskazuje podobieństwa i różnice * wypowiada się na temat absurdu i tego typu humoru	* przygotowuje informacje na temat symboliki liczby 8 i jej znaczenia w chrześcijaństwie * tworzy tekst dowcipnej sztuki, wykorzystującej fragment Starego Testamentu	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatryku Zielona Gęś K.I. Gałczyńskiego

<p>Temat 28. <i>Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema?</i> s. 80</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne * ustala kolejność zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje cechy literatury fantastycznonaukowej * redaguje opis wybranej grafiki 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje „Kodeks Naukowca” * wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastycznonaukową 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Stanisława Lema
<p>Temat 29 i 30. <i>Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści „Stroiciel”.</i> s. 85</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tego, co mógłby zrobić dla ludzkości * omawia treść przeczytanego tekstu * określa rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje piramidę potrzeb człowieka pod kątem zaspokajania potrzeb materialnych i niematerialnych 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje notatkę, wykorzystując zaproponowane pojęcia * opisuje grafikę poruszającą temat konsumpcjonizmu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat utworów literackich lub filmowych, w których istnieje mitologia wymyślona przez ich twórcę 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi
<p>Temat 31. <i>W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały.</i> s. 89</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów utworu * wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie 	<ul style="list-style-type: none"> * wykonuje portret Dusiołka * układa wydarzenia zgodnie z chronologią * opowiada treść na podstawie przeczytanego tekstu * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego * charakteryzuje narratora * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje cechy ballady w poznanym tekście * tworzy neologizmy 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat poruszonej w tekście problematyki egzystencjalnej
<p>Temat 32. <i>Analiza i interpretacja utworu Pawła Lekszycyckiego „Sim city”.</i> s. 91</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację ukazaną w utworze * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje postać 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje i interpretuje wiersz * konfrontuje treść wiersza z ilustracją 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną rzeczywistością * tworzy plan teledysku do analizowanego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje nawiązania literackiego do pieśni Jana Kochanowskiego * tworzy „Bank pomysłów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat „Blasków i cieni wirtualnej rzeczywistości”

Temat 33. Piszemy fragment utworu dramatycznego. s. 92	<ul style="list-style-type: none"> * czyta tekst z podziałem na role * wskazuje tekst główny i poboczny, cechy dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu * wymienia zagrożenia, o jakich mówi treść utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia postawę bohaterów * wypowiada się na temat niebezpiecznego pomysłu robota 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla dalsze zdarzenia z udziałem bohaterów sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat filmów i tekstów literackich podejmujących problematykę przejścia przez maszyny kontroli nad człowiekiem
Temat 34. Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu. s. 97	<ul style="list-style-type: none"> * podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat pt. „Eustres” 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną
Temat 35. Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy. s. 98	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje plan działań bohatera * wymienia cechy tekstu popularnonaukowego 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza wywiad z Artemisem * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informację na temat pisma linearnego A i B lub dysku z Fajstos 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma
Temat 36. Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją. s. 102	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy graficzne przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację przedstawioną na obrazie * dostrzega cechy karykatury, groteski 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje obraz Dudy-Gracza z dziełem P. Bruegla * opisuje i interpretuje dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat cywilizacji, którą tworzą ludzie przedstawieni na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację znanych ludzi w karykaturalnym ujęciu
Temat 37. Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim? s. 103	<ul style="list-style-type: none"> * wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy 	<ul style="list-style-type: none"> * stosuje reguły akcentowania wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> * w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną 	<ul style="list-style-type: none"> * czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów 	

Temat 38. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretyczno-literackich poznanych w rozdziale „U źródeł”.</i> s. 105	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między prozą i poezją * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje literackie i ich cechy oraz podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * dostrzega różnicę między literaturą piękną, naukową, popularnonaukową i publicystyką 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora 	
Temat 39. <i>Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści „Mały Księżę”.</i> s. 107	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję literacką 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje środki stylistyczne * przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje narratora * wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie do wypowiedzi bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje pracę na wybrany temat 	
Temat 40. <i>Nasz projekt.</i> s. 109	<ul style="list-style-type: none"> * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi materiał do przygotowania gry planszowej 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy zasady gry 	<ul style="list-style-type: none"> * wykonuje planszę i inne elementy gry 	
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM					
Temat 41. <i>Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.</i> s. 110	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje skojarzenia ze słowem „dom” * opisuje ilustracje, wskazuje różnice 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy domów * podaje dosłowne i przenośne znaczenie elementów domu * tworzy definicję wyrazu lub wyrażenia 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy słowny projekt wymarzonego domu 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje materiał do kalamburów związanych z omawianym tematem 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację „Najdziwniejsze budowle świata”
Temat 42. <i>Ważne przestrzenie domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk.</i> s. 111	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje skojarzenia dotyczące wymarzonego domu lub miejsca, w którym czuje się bezpiecznie * omawia treść przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy świata przedstawionego * omawia kolejne etapy budowy domu 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje przestrzeń domu i najważniejsze elementy 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat archetypu domu i motywu biblijnego pojawiającego się w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat wybranej książki Olgi Tokarczuk

<p>Temat 43. <i>Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły.</i> s. 113</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu, bohatera, narratora 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje domy bohaterów * wskazuje elementy humorystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * do zaproponowanych tez tworzy argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje ulubione miejsce lub pokój z perspektywy zwierzęcia lub osoby, która po raz pierwszy się w nim znajduje 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie pt. „Dzień z życia jednej z sióstr Świniarskich”
<p>Temat 44 i 45. <i>Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem powieści Zuzanny Orlińskiej.</i> s. 116</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje wybranego bohatera tekstu * nazywa uczucia bohatera tekstu * wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem słowników 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat stosunku bohaterów do przeprowadzki i położenia mieszkania * wyraża swoje zdanie na temat przytoczonych argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje wystąpienie na wybrany temat 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi
<p>Temat 46. <i>Jak napisać spójny i logiczny tekst?</i> s. 119</p>	<ul style="list-style-type: none"> * podaje temat przeczytanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym polega spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * uzupełnia tekst według własnego pomysłu * pisze tekst na dowolny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu 	
<p>Temat 47. <i>Analiza słotwórcza wyrazów.</i> s. 123</p>	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe terminy związane ze słotwórstwem 	<ul style="list-style-type: none"> * od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną częścią mowy * dokonuje analizy słotwórczej prostych przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy nazwy zwierząt, łączące dwa inne określenia * tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje analizy słotwórczej wszystkich wyrazów 	

<p>Temat 48. <i>Felieton jako pretekst do rozmowy o zabawkach i lekturach z dzieciństwa.</i> s. 126 [zagadnienie usunięte z podstawy programowej]</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o swoich ulubionych zabawkach z dzieciństwa * omawia treść przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * określa stosunek narratora do opisywanej zabawki * wymienia cechy charakterystyczne felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje w tekście środki stylistyczne i określa ich funkcje * określa rolę zabawki w życiu bohatera * tworzy kartę informacyjną zabawki-eksponatu w muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli zabawek w życiu dziecka * tworzy argumenty do podanych tez * pisze pracę na temat ulubionej książki z dzieciństwa 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy do gazetki szkolnej felieton dotyczący aktualnej tematyki szkolnej * przygotowuje listę gier i zabaw z dzieciństwa dziadków
<p>Temat 49. <i>Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.</i> s. 129</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohaterki * zna zasady tworzenia wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu
<p>Temat 50. <i>Co to jest rodzina wyrazów?</i> s. 131</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zna podstawowe pojęcia słowotwórcze * wskazuje wyrazy należące do rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> * wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> * do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę 	
<p>Temat 51. <i>Miłość i akceptacja lekarstwem na odmienność – rozważania na podstawie fragmentu powieści „Jabłko Apolejki”.</i> s. 133</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje wyrazy kojarzące się ze słowem „rodzina” * omawia treść przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy schemat pokazujący obraz rodziny przedstawionej w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoje zdanie na temat poglądów bohaterki i jej systemu wartości * do postawionych tez tworzy argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje odwołania do baśni o Apolejce i osiołku, określa rolę utworu i wskazuje analogie między sytuacjami bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi / wypowiada się na temat problemów ludzi z niepełnosprawnościami i ich rodzin
<p>Temat 52 i 53. <i>Uczymy się redagować rozprawkę.</i> s. 135</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wie, jak się tworzy tezę, hipotezę, argument i kontrargument * analizuje tekst rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy * tworzy argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje różne wstępy do rozprawki (teza potwierdzająca lub zaprzeczająca) * wśród przygotowa- 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy listę ciekawych tematów rozprawek

		i kontrargumenty do tez oraz hipotez	nych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki		
Temat 54. <i>Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień.</i> s. 138	* podaje treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny * prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa	* porównuje dwa teksty poetyckie i stosunek podmiotów lirycznych do opisywanych miejsc	* analizuje i interpretuje wiersze, opisując przedstawione (obecne i dawne) obrazy poetyckie	* omawia metaforyczne zakończenie wierszy i konfrontuje z własnym doświadczeniem	* przygotowuje pracę graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat widziany oczami dziecka”
Temat 55. <i>Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.</i> s. 140	* wypowiada się na temat bajki i postępowania bohaterów	* ocenia skuteczność metody zastosowanej przez ojca * wskazuje cechy bajki	* uczestniczy w dyskusji na temat cech współczesnych rodziców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją	* wypowiada się na temat roli rodziców w życiu młodego człowieka (wpływu na kształtowanie postaw, zachowań dziecka)	* konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki z własnymi
Temat 56 i 57. <i>Poznajemy typy formantów.</i> s. 142	* wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów	* stosuje poznane rodzaje formantów * tworzy wyrazy pochodne, będące określonymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków	* dzieli wyrazy na temat słowotwórczy i formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	* do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrostków nowe wyrazy * dopasowuje znaczenie do przedrostka	
Temat 58. <i>Dom źródłem postaw – analiza fragmentu „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego.</i> s. 145	* opowiada treść przeczytanego tekstu * opisuje domy bohaterów	* wskazuje podobieństwa i różnice między rodzinnymi domami chłopców	* określa cechy literatury faktu w odniesieniu do przeczytanego tekstu * wyraża zdanie na temat wpływu domu rodzinnego, mediów, grupy i autorytetów na kształtowanie postaw młodego człowieka	* wypowiada się na temat filmowej adaptacji „Kamieni na szaniec”	* przeprowadza sondę uliczną na temat źródeł postaw współczesnej młodzieży (wśród nastolatków i dorosłych) i prezentuje jej wyniki kolegom

<p>Temat 59 i 60. <i>W obliczu cierpienia – „Treny” Jana Kochanowskiego.</i> s. 147</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wybranych trenów * zna okoliczności powstania utworów * wymienia cechy gatunkowe trenu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa sytuację podmiotu lirycznego * omawia obrazy poetyckie * opisuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem uczuć ojcowskich 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje i interpretuje utwory * sporządza notatkę * recytuje wybrany tren 	<ul style="list-style-type: none"> * wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty kulturowe, biograficzne, społeczne * zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości (w szczególności „Trenów”) Jana Kochanowskiego
<p>Temat 61 i 62. <i>Powrót Odyseusza do domu tematem różnych tekstów kultury.</i> s. 150</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego utworu * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje apostrofę 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację przedstawioną na tkaninie w kontekście omawianego tekstu * tworzy plan wydarzeń * wypowiada się na temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat emocji Odyseusza w trakcie powrotu do domu * nazywa uczucia osób, które dokonały w życiu czegoś wyjątkowego * opisuje rzeźbę * pisze list Penelopy do Odyseusza lub odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje i omawia fragmenty tekstu ukazujące ponadczasowość zachowań bohaterów * tworzy rozprawkę na temat podróży 	<ul style="list-style-type: none"> * przypomina w dowolnej formie mit dotyczący tułaczki Odyseusza * opowiada o filmie pt. „Odyseja”
<p>Temat 63. <i>Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym?</i> s. 154</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania zgodne z tekstem * określa elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia postępowanie bohaterów * wskazuje motywy postępowania * omawia cechy gatunkowe przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią * wypowiada się na temat innych przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym * porównuje tekst biblijny z tekstem piosenki P. Gintrowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym
<p>Temat 64 i 65. <i>Redagujemy opisy przeżyć.</i> s. 156</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> * wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane 	

	* odróżnia opis od opowiadania	wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją			
Temat 66. <i>Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej. s. 159</i>	* przedstawia treść przeczytanego tekstu * określa temat	* charakteryzuje bohaterów; opisuje ich zachowanie w określonej sytuacji	* omawia problematykę tekstu * interpretuje podtytuł * wypowiada się na temat optymistycznych tekstów wierszy, piosenek, książek	* tworzy fragment scenopisu obrazkowego (storyboard) wydarzenia oraz wskazówki dla ekipy filmowej	* konfrontuje doświadczenia bohaterów opowiadania z tekstami kultury, w których można odnaleźć przykłady wzajemnej pomocy w rodzinie
Temat 67. <i>Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach? s. 163</i>	* zna i posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady	* zna zasady tworzenia wyrazów złożonych * posługuje się zasadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów	* zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych	* wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis	
Temat 68 i 69. <i>W jaki sposób Stefan Żeromski przedstawia uczucia matki i syna? s. 166</i>	* wypowiada się na temat treści przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wypowiada się na temat uczuć bohaterów podczas powrotu do domu	* redaguje kartkę z pamiętnika wybranego bohatera	* redaguje pracę dotyczącą magii domu – miejsca, do którego chętnie się wraca * odwołuje się w wypowiedziach do znajomości całej lektury	* przedstawia poznane utwory literackie, które opisują dom (motyw domu), jako miejsce cenne i wyjątkowe dla bohaterów
Temat 70. <i>Funkcja zdrobnienia i zgrubienia w tekście. s. 169</i>	* zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady	* dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie	* rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	* uzupełnia związki frazeologiczne * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie	
Temat 71. <i>Przypowieść biblijna jako temat dzieła</i>	* opisuje obraz, wskazując najważniejsze elementy	* dopisuje określenia do poszczególnych elementów przedsta-	* opowiada treść „Przypowieści o synu marnotrawnym”	* odczytuje symboliczne znaczenie elementów na obrazie	* przygotowuje informacje na temat innych malarskich

<i>malarskiego.</i> s. 172	* określa temat i główną myśl dzieła	wionych na obrazie	* interpretuje dzieło sztuki	* wypowiada się na temat malarskiej wersji przypowieści biblijnej	wersji odnoszących się do tekstów biblijnych
Temat 72 i 73. <i>Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku?</i> <i>Rozprawka.</i> s. 174	* tworzy argumenty do tematu rozprawki	* gromadzi informacje do tematu rozprawki * podsumowuje swoje rozważania	* sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji * pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania	* redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych	
Temat 74 i 75. <i>Ośmieszenie zachowania i postaw bohaterów w satyrze Ignacego Krasickiego „Żona modna”.</i> s. 175 [utwór usunięty z podstawy programowej]	* omawia treść utworu i elementy świata przedstawionego	* redaguje szczegółowy plan wydarzeń * przedstawia głównych bohaterów tekstu	* opisuje miejsce akcji przed zmianami i po nich * wskazuje w utworze cechy satyry * wskazuje ośmieszane i krytykowane zachowania bohaterów	* wypowiada się na temat aktualności podjętego tematu i wizerunku współczesnej „żony modnej”	* przygotowuje informacje na temat oświecenia i mody francuskiej, która dotarła na polskie dwory za czasów panowania Augusta II i Augusta III
Temat 76. <i>Badamy, na czym polega satyryczny charakter obrazu Williama Hogartha „Przy śniadaniu”.</i> s. 181	* opisuje obraz, wskazując jego satyryczny charakter	* analizuje poszczególne elementy przedstawione na obrazie	* interpretuje gesty i zachowania postaci * wchodzi w rolę i wypowiada się w imieniu jednej z postaci	* podaje przykłady sytuacji z otaczającej nas rzeczywistości, które można by poddać krytyce, i przedstawia je w postaci kolażu	* przygotowuje informacje na temat całej serii obrazów Hogartha
Temat 77. <i>Funkcja prozaizmów.</i> s. 183	* rozumie pojęcie: prozaizm * wyjaśnia znaczenie prostych prozaizmów	* wskazuje prozaizm w związkach wyrazowych, tekstach poetyckich	* interpretuje treść wiersza w związku z omawianym tematem	* wymyśla własne przykłady prozaizmów i stosuje je w wypowiedziach	

<p>Temat 78. <i>Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.</i> s. 185</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat znaczenia wieczoru dla każdego członka rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> * wybiera aktorów, którzy mogliby zagrać bohaterów utworu * wypowiada się na temat relacji łączących członków rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat poprawy relacji międzypokoleniowych 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z otaczającą rzeczywistością (relacje międzypokoleniowe)
<p>Temat 79. <i>Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.</i> s. 188</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat problemu poruszonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami 	
<p>Temat 80. <i>Rozmawiajmy o stereotypach w rodzinie.</i> s. 192</p>	<ul style="list-style-type: none"> * określa tematykę utworu * wskazuje tekst główny i poboczny 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje zachowanie bohaterów dramatu * wypowiada się na temat stereotypowych zachowań ukazanych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wraz z kolegami inscenizuje fragment utworu * wymienia i ocenia przykłady niesprawiedliwych stereotypów i ich krzywdzącego charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje obraz rodziny z dramatu z wizerunkiem współczesnej rodziny, zwracając uwagę na relacje panujące między członkami 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje pracę na temat stereotypów w reklamie
<p>Temat 81. <i>Jak należy traktować rozmówcę? O etyce słowa.</i> s. 195</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia znaczenie językowych zachowań grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy kilka zasad grzecznej komunikacji * ocenia wypowiedzi bohaterów przejawiające się brakiem grzeczności 	<ul style="list-style-type: none"> * komentuje zachowanie bohaterów opowiadania, uwzględniając etykę wypowiedzi * tworzy definicję hasła słownikowego 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy plan szkolnej akcji skierowanej przeciwko mowie nienawiści * pisze rozprawkę na temat „Czy można powstrzymać mowę nienawiści?” 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat nieetycznych zachowań językowych w środkach masowego przekazu, otaczającej rzeczywistości i internecie
<p>Temat 82. <i>Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * określa tematykę i problematykę utworu * wymienia bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat relacji panujących w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje sytuację rodziny w kontekście przedstawionych 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat organizacji lub 	

<i>dzieje? Omówienie fragmentu książki „Król” K. Ryrych. s. 199</i>	i przypisuje im właściwe cechy	* redaguje list	danych statystycznych	instytucji oferujących pomoc rodzinom z problemem alkoholowym	
Temat 83. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Śladami cywilizacji – dom”. s. 202</i>	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów * zna omawiane terminy literackie	* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * rozpoznaje środki stylistyczne i podaje przykłady	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
Temat 84 i 85. <i>Sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej. s. 204</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słowotwórstwa	* wyjaśnia znaczenie słów bohatera * dostrzega różnicę między językiem potocznym a oficjalnym * redaguje rozprawkę na wybrany temat	* analizuje i interpretuje wiersz * nazywa środki stylistyczne * dokonuje analizy słowotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów	* określa i wskazuje funkcję formantu w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym	
Temat 86. <i>Nasz projekt. s. 209</i>	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania wywiadu	* tworzy pytania dla rozmówcy	* przeprowadza wywiad	
CZŁOWIEK I PRAWO					
Temat 87. <i>Człowiek i prawo – ćwiczenia językowe. s. 210</i>	* uzupełnia wybrane związki frazeologiczne rzeczownikami: prawo	* wyjaśnia znaczenie wybranych związków frazeologicznych	* tworzy tekst na temat wybranego bohatera literackiego lub filmowego	* wypowiada się na temat sentencji łacińskiej i jej uniwersalnego charakteru	* wypowiada się na temat łamania praw autorskich, zwłaszcza w internecie
Temat 88. <i>Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego?</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * tworzy synonimy do słowa: kodeks	* omawia i ocenia wybrane prawa * opisuje fragment steli	* formułuje zasady postępowania w szkole * wypowiada się na temat współczesnego	* przygotowuje prezentację na temat Kodeksu Hammurabiego	* w dowolnej formie przedstawia informacje na temat wybranego współczesnego kodeksu

s. 211			zastosowania wybranych praw z poznanego kodeksu		
Temat 89. <i>Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?</i> s. 213	* omawia przykładowy opis bibliograficzny i zasady cytowania * wypowiada się na temat tekstu	* na podstawie tekstu uzupełnia notatkę * korzystając z podanych informacji sporządza opis bibliograficzny * zna zasady cytowania tekstu	* analizuje treść tekstu * wyszukuje odpowiednie fragmenty i zapisuje je zgodnie z zasadami cytowania	* sporządza opisy bibliograficzne ulubionych książek	
Temat 90. <i>Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja.</i> s. 215	* omawia fragment tekstu biblijnego * odpowiada na pytania z nim związane	* wyszukuje w dziele sztuki nawiązania do odpowiednich przykazań * w dowolnej formie plastycznej wykonuje ilustrację do wybranego przykazania	* analizuje i interpretuje obraz * wskazuje uniwersalne przykazania i uzasadnia zdanie	* wypowiada się na temat znaczenia przykazań w życiu współczesnego człowieka	* przygotowuje informacje na temat serii obrazów S. Gierowskiego prezentujących Dekalog (lub filmów K. Kieślowskiego prezentujących omawianą tematykę)
Temat 91. <i>Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa.</i> s. 218	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje czas i miejsce * wymienia elementy łączące tekst z obrazem	* przedstawia i charakteryzuje bohaterów, stosując podane słownictwo * wskazuje elementy fikcyjne i rzeczywiste	* omawia wybieg prawny zastosowany przez bohatera * wymienia cechy powieści historycznej * pisze rozprawkę, w której rozważy prawdziwość wybranej myśli Cycerona	* wskazuje przykłady podobieństwa rzymskiego wymiaru sprawiedliwości do współczesnego europejskiego	* w dowolnej formie przygotowuje listę najpopularniejszych sentencji Cycerona
Temat 92. <i>Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?</i>	* zna definicję atrybutu * pisze kilka zdań o alegorii sprawiedliwości	* wyjaśnia znaczenie frazeologizmów i wykorzystuje je w opisie	* objaśnia alegoryczny charakter bajki * przypisuje cechy	* przygotowuje konkurs „Zwierzęce symbole” (sowa –	* przygotowuje prezentację multimedialną zawierającą obrazy

s. 223	* rozpoznaje w utworze bajkę	* wyszukuje podobieństwa i różnice między sytuacjami i postaciami ukazanymi na ilustracjach	charakteru bohaterom bajki * wskazuje morał i wyjaśnia jego sens	mądrość, lew – odwaga itp.)	przedstawiające alegorię sprawiedliwości
Temat 93 i 94. <i>Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego.</i> s. 225	* rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania	* określa formy odmiennych części mowy * właściwymi formami uzupełnia zdania * rysuje wykres zdania pojedynczego	* wyszukuje w tekście zdania pojedyncze i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu * układa zdanie pojedyncze z podanych części mowy	* przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni	
Temat 95. <i>Przy okrągłym stole – symboliczny początek rycerstwa.</i> s. 228	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego	* na podstawie tekstu tworzy krótką notatkę na temat symbolicznego początku rycerstwa * opisuje ilustrację	* sporządza kodeks rycerza * wypowiada się na temat honorowych zachowań * ocenia zachowanie uczestników dyskusji i znaczenia ustawienia stołu	* wartościuje wybraną zasadę rycerzy Okrągłego Stołu w odniesieniu do współczesności * wskazuje postać współczesną, którą można by nazwać mianem rycerza	* przygotowuje prezentację na temat legend arturiańskich
Temat 96. <i>Współczesny zbiór praw człowieka.</i> s. 231	* prezentuje treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejsze informacje	* w formie plakatu przedstawia wybrany artykuł prawny * analizuje ilustracje i dopasowuje wybrany artykuł	* analizuje wybrane artykuły Powszechnej deklaracji praw człowieka; uzupełnia schemat najważniejszymi informacjami	* wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kształtowanie praw człowieka * redaguje opowiadanie na wybrany temat	* przygotowuje informacje dotyczące Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu
Temat 97. <i>Zasady poprawnej komunikacji</i>	* wypowiada się na temat ilustracji i niejęzykowych zachowań grzecznościowych	* omawia ważne niejęzykowe zachowania grzecznościowe	* czyta tekst, oddając intencję nadawcy wypowiedzi	* wypowiada się na temat braku kultury w scenkach	

<i>niewerbalnej.</i> s. 234	wych, które towarzyszą przedstawionym sytuacjom		* odczytuje intencję wypowiedzi	* przygotowuje scenki ilustrujące dobre i złe zachowania	
Temat 98. <i>Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?</i> s. 235	* określa tematykę utworu * wypowiada się na temat cech charakteryzujących przywódcę	* rozpoznaje w tekście literackim apostrofę, określa jej funkcję * wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące zachowania ludzi sprawujących władzę * zna rodzaje rymów	* rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * pisze pracę na wybrany temat, inspirowany treścią wiersza	* przygotowuje ulotkę lub folder wyborczy kandydata ubiegającego się o funkcję przewodniczącego SU	* przygotowuje informację na temat: sytuacji politycznej pod koniec lat 80. lub cech protestu, postaci historycznych i przesłania piosenki zespołu Kult „Hej, czy nie wiecie”
Temat 99. <i>Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej „Możliwości”.</i> s. 237	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * ocenia sytuację człowieka stojącego na rozstaju dróg	* rozpoznaje w tekście literackim anaforę i określa jej funkcję * charakteryzuje osobę mówiącą	* wybiera z tekstu najciekawszą deklarację i rozwija tę myśl w formie pracy pisemnej	* pisze własną wersję wiersza „Możliwości”, uwzględniając poznane środki stylistyczne	* prezentuje wiadomości dotyczące dzieła W. Szymborskiej (mogą pochodzić z filmu pt. „Chwilami życie bywa znośne”)
Temat 100 i 101 <i>Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem.</i> s. 239	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu	* korzysta ze słownika, wyjaśniając znaczenie słów * uczestniczy w dyskusji na temat osób, sytuacji kształtujących ich osobowość i wpływających na rozwój	* analizuje cel eksperymentu oraz jego przebieg i wyciąga wnioski * sporządza notatkę w trakcie dyskusji	* rozpoznaje rodzaje planów filmowych przedstawionych na kadrach * redaguje wybraną formę wypowiedzi na zadany temat	* dzieli się informacjami na temat filmu, porównuje tworzywo filmu i literatury
Temat 102. <i>Iqbal Masih – mały wielki człowiek.</i> s. 242	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje dotyczące pakistańskiego chłopca	* pisze list oficjalny do instytucji w jakiejś ważnej sprawie * analizuje postawę	* przygotowuje notkę biograficzną dotyczącą bohatera * wypowiada się na	* przygotowuje informacje na temat współczesnych problemów dotyczą-	* przygotowuje projekt strony internetowej prezentującej sylwetki osób walczących

	* przedstawia treść opowiadania	bohatera, omawia jego motyw, decyzje i wymienia cechy charakteru	temat heroizmu bohatera * wymienia cechy literatury faktu	cyh pracy dzieci na świecie i osób walczących o prawa dziecka	o prawa dzieci
Temat 103. <i>Pisownia partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.</i> s. 244	* analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem	* tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przeczeniem * wyjaśnia pisownię wyrazów	* uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną	* tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) odpowiedni do poznanych zasad	
Temat 104. <i>Co to jest homonim?</i> s. 246	* omawia znaczenie słowa: homonim * przedstawia treść wiersza	* zapisuje znaczenia homonimów * układa zdania, wykorzystując kilka znaczeń słów * wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach	* wyjaśnia, na czym polega humor słowny * wypisuje z wiersza homonimy * dopisuje do poszczególnych wyrazów słowa, będące homonimami	* uzupełnia zdania odpowiednimi homonimami, stosując właściwą formę gramatyczną * układa tekst z dowolną liczbą homonimów	* przygotowuje reklamy produktów, wykorzystujące homonimy i dowcipy językowe
Temat 105. <i>Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana tekstem Krzysztofa Zanussiego.</i> s. 248	* omawia treść przeczytanego artykułu * odróżnia informacje od opinii	* rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstu publicystycznego * redaguje tekst dotyczący wybranej reklamy, zawierający ocenę i opisujący emocje towarzyszące podczas odbioru	* wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące stanowiska autora na temat reklam i zapisuje kilka zdań z tym związanych	* bierze udział w dyskusji na temat ograniczenia wolności przez reklamy * wyraża opinię o sposobie przygotowywania reklam	* przygotowuje dowolną reklamę
Temat 106. <i>Reklama jako komunikat językowy.</i> s. 250	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* wskazuje różnice między reklamą a innym tekstem (komunikatem)	* omawia ciekawe przykłady reklam * tworzy reklamę produktu zawierającą	* podaje przykłady reklam nawiązujących do różnych stylów i poetyk	* wyraża opinię na temat współczesnych form marketingu i reklamy (zadanie

		* analizuje reklamę i omawia nawiązanie do innych utworów	elementy baśniowe		dotatkowe z podręcznika)
Temat 107 i 108. <i>Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – „Świtezianka”.</i> s. 253	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne	* tworzy hasła do krzyżówki * analizuje budowę wiersza * redaguje opis obrazu	* wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa przysięgi * omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów	* wykonuje biogram graficzny dotyczący życia i twórczości Adama Mickiewicza * redaguje tekst inspirowany balladą (tematy z zadań dla chętnych)	* wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu
Temat 109 i 110. <i>Ballada „Lilije” jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą.</i> s. 257	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne * tworzy ilustrację do wybranego fragmentu tekstu	* tworzy plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada treść tekstu * rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego	* wypowiada się na temat motywu winy i kary * omawia rolę przyrody w balladzie w kontekście nastroju i decyzji bohaterów * uzupełnia wnioski dotyczące obu utworów Mickiewicza	* tworzy tekst mów sądowych oskarżyciela i obrońcy głównej bohaterki i braci * przedstawia współczesną wersję poznanej historii	* przygotowuje scenariusz filmu inspirowanego wydarzeniami przedstawionymi w balladzie
Temat 111 i 112. <i>Redagowanie opowiadania na podstawie ballady Adama Mickiewicza.</i> s. 263	* opowiada treść ballady * zna zasady tworzenia opowiadania * dostrzega różnicę między mową zależną i niezależną * redaguje opowiadanie odtwórcze	* przekształca zdania z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie * wybiera określenia pasujące do bohaterki tekstu	* tworzy fragment opowiadania będący opisem przeżyć * wymyśla zakończenie historii	* wykorzystując informacje zgromadzone na zajęciach, tworzy opowiadanie zgodnie z podanymi wskazówkami	
Temat 113 i 114. <i>„Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie</i>	* omawia przeczytany fragment dramatu; odwołuje się do	* wskazuje elementy świata przedstawionego	* określa nastrój ballady * wypowiada się na te-	* projektuje kostiumy, scenografię, tworzy zaproszenie	* pełni rolę reżysera w przygotowywanym spektaklu

<i>śniło się waszym filozofom” – ludowy obrzęd dziadów.</i> s. 265	pozostałego tekstu * wskazuje elementy dramatu * opisuje wybrany obraz	* wymienia elementy fantastyczne i prawdopodobne * wskazuje zdania zgodne z treścią utworu	mat poczucia sprawiedliwości i wskazówek zawartych w tekście * wykonuje plakat do inscenizacji utworu		
Temat 115. <i>Jak przemawiać, aby odnieść zamierzony skutek?</i> s. 275	* omawia treść tekstu * opisuje elementy świata przedstawionego * dostrzega różnicę między fikcją prawdopodobną a fantastyczną	* określa temat i główną myśl tekstu * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia cechy charakterystyczne przemówienia	* redaguje treść Prawa Niespodzianki * analizuje tekst przemówienia * w imieniu uczestnika wydarzeń redaguje treść przemówienia	* przygotowuje kilka stron prądawnej księgi magów, zawierającej Prawo Niespodzianki	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat utworów A. Sapkowskiego i charakterystycznych cech literatury fantasy
Temat 116. <i>Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach.</i> s. 282	* rozpoznaje czasownik w formie osobowej i nieosobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami imiesłowów	* określa formy gramatyczne czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłowów * tworzy imiesłowy	* określa formy imiesłowów przymiotnikowych * przekształca zdanie na wypowiedzenie z imiesłowem przysłówkowym * poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami	* bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłowów * poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami	
Temat 117. <i>Przykazania czy antyprzykazania? Omówienie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego.</i> s. 286	* omawia treść wiersza * przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia	* porównuje Dekalog z wierszem * rozpoznaje rodzaje literackie; wskazuje ich cechy * pisze dekalog, który mógłby obowiązywać w świecie ucznia	* porównuje treść wiersza z przykazaniem miłości * wypowiada się na temat zastosowanej parafrazy	* określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze * przekształca treść wiersza zgodnie z poleceniem	* w dowolnej formie przedstawia realia i system rządzenia w powojennej Polsce (dezaprobatą lub krytyką systemu wyrażoną w wierszu)
Temat 118. <i>Debata przy okrągłym</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu	* wskazuje związek nazwy „konferencja	* ustala listę tematów do debaty przy okrągłym	* ocenia argumenty przedstawione przez	* przedstawia informacje na temat rycerzy

<i>stole.</i> s. 287	* przedstawia swoje zdanie w dyskusji	okrągłego stołu” z legendą o królu Arturze	głym stole * gromadzi argumenty i kontrargumenty do zaproponowanych tematów	kolegów * wraz z nauczycielem decyduje o przyznaniu punktów za rzeczowość argumentów	Okrągłego Stołu, jego symboliki, i konferencji przy okrągłym stole, która miała miejsce w Polsce w 1989 roku
Temat 119. <i>Spór o podatki</i> <i>tematem fragmentu powieści Terry’ego Pratchetta.</i> s. 288	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia strony i istotę sporu	* analizuje przebieg dyskusji bohaterów i prezentowane przez nich argumenty oraz kontrargumenty	* wypowiada się na temat słuszności płacenia podatków * wymyśla znak interpunkcyjny, który mógłby oznaczać ironię	* tworzy w dowolnej formie tekst dotyczący prawa, w którym ironia będzie głównym zabiegiem językowym	* wypowiada się na temat bohatera wybranego tekstu kultury, często stosującego ironię
Temat 120. <i>Jak opisać sytuację?</i> s. 290	* omawia schemat redagowania opisu sytuacji * opisuje obraz	* analizuje fragment tekstu pod kątem elementów statycznych i dynamicznych * gromadzi słownictwo potrzebne do opisu sytuacji przedstawionej na obrazie	* wykorzystując zgromadzone słownictwo, redaguje sytuację przedstawioną na obrazie	* redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła ogromne wrażenie	* redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji
Temat 121 i 122. <i>Środki wyrazu</i> <i>w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.</i> s. 292	* omawia treść komiksu * charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje jego cechy charakterystyczne * dzieli się wrażeniami	* przedstawia bohaterów i określa ich cechy * opowiada o zdarzeniach budujących akcję utworu * opisuje sytuacje wywołujące u czytelnika określone emocje	* określa funkcje komizmu * wyszukuje nawiązania do znanych tekstów kultury, w których został przedstawiony podobny temat * wskazuje zabiegi zastosowane w celu zbudowania nastroju	* wyjaśnia związek tytułu z warstwą rysunkową tekstu * wypowiada się na temat innych utworów, w których został przedstawiony podobny temat * redaguje rozprawkę	* wykonuje komiks przedstawiający dalszy ciąg przygód bohaterów (uwzględnia różne rodzaje komizmu)
Temat 123. <i>Czy Wacław ma prawo do własnego wyboru?</i>	* omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów i określa ich cechy	* formułuje temat rozmowy ojca z synem	* wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach	* w formie graficznej przedstawia temat ograniczania praw ludzi	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat

<p><i>Omawiamy fragment „Zemsty” Aleksandra Fredry. s. 300</i></p>	<p>* rozpoznaje elementy dramatu</p>	<p>* wyszukuje w tekście fragmenty określające postawę bohaterów i ich stosunek do planów Rejenta</p>	<p>* wypowiada się na temat naruszenia prawa związanego z ingerencją ojca w życie syna</p>	<p>do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie</p>	<p>życia i twórczości Aleksandra Fredry</p>
<p>Temat 124. <i>Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania. s. 302</i></p>	<p>* odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania</p>	<p>* ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań z imiesłowowym równoważnikiem zdania</p>	<p>* przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach * tworzy własne przykłady zdań * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń</p>	<p>* bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne</p>	
<p>Temat 125. <i>Co zapamiętaliśmy i czego się nauczyliśmy? Przygotowujemy się do sprawdzianu. s. 304</i></p>	<p>* dostrzega różnicę pomiędzy liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł literackich na podstawie zamieszczonych fragmentów * układa w kolejności alfabetycznej nazwy terminów literackich</p>	<p>* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów należących do danego rodzaju * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie</p>	<p>* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * odwołując się do poznanych tekstów, redaguje wypowiedź inspirowaną wybranym cytatem</p>	<p>* tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale</p>	
<p>Temat 126. <i>Utrwalenie wiedzy i umiejętności przed sprawdzianem.</i></p>	<p>* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią</p>	<p>* podaje przebieg rozprawy sądowej * wyraża swoje zdanie na podany temat</p>	<p>* wskazuje wypowiedzi zgodne z wymogami etykiety językowej * tworzy imiesłowowy</p>	<p>* wymyśla reklamę dowolnego produktu, stosując styl tekstu naukowego i odwołując</p>	

s. 305	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje imiesłowy * rozpoznaje mowę zależną i niezależną * wskazuje homonimy 	<ul style="list-style-type: none"> * zamienia mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca zdania, wykorzystując znajomość imiesłowowego równoważnika zdania 	<ul style="list-style-type: none"> się do wybranego tekstu kultury 	
Temat 127. <i>Nasz projekt.</i> s. 309	<ul style="list-style-type: none"> * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi materiał do przygotowania specjalnego numeru gazetki szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala tematykę artykułów, pisze teksty, wykonuje zdjęcia, ustala dobór tematyki 	<ul style="list-style-type: none"> * nadzoruje pracę grupy * tworzy reklamę gazetki 	
PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI					
Temat 128. <i>Co określa naszą tożsamość? Wprowadzenie do tematyki rozdziału „Przeszłość dla przyszłości”.</i> s. 310	<ul style="list-style-type: none"> * omawia fragment hasła słownikowego * układa zdania z wyrazem: tożsamość * uczestniczy w zabawie 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wypowiedzi i określa poruszony problem * projektuje koszulkę z przekazem, z którym chce się utożsamić 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tego, co ma największy wpływ na kształtowanie tożsamości człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tożsamości współczesnego człowieka w wirtualnym świecie * przygotowuje prezentację związaną z dziedzictwem kulturowym regionu 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza (potem przedstawia) wywiad z osobą pielęgnującą tradycje i obyczaje regionu
Temat 129. <i>Myśli Jana Pawła II inspiracją do rozważań o dziedzictwie kulturowym Polaków.</i> s. 311	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wypisuje skojarzenia ze słowem: ojczyzna 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia przykłady dziedzictwa duchowego związanego ze swoją rodziną, lokalnym środowiskiem, narodem 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli dziedzictwa duchowego w życiu narodu * wypowiada się na temat dziedziny sztuki, tradycji itp., które współcześni Polacy mogliby przekazać następnym pokoleniom 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady innych tekstów kultury, które składają się na dziedzictwo duchowe Polaków * wyraża opinię na temat działalności Izabeli Czartoryskiej w ocaleniu dziedzictwa narodowego kraju 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza sondę uliczną na temat ojczyzny (prezentuje jej wyniki w klasie)
Temat 130. <i>Obraz ojczyzny w wierszu Cypriana Kamila Norwida</i>	<ul style="list-style-type: none"> * określa temat wiersza * omawia tekst dotyczący romantyzmu * wypisuje skojarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje kraj przedstawiony w utworze * omawia sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje analizy językowej utworu * wyjaśnia znaczenie neologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy parafrazę tekstu * redaguje wypowiedź (przygotowuje plakat, 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje projekt spotu promującego Polskę lub wybrany region kraju (lub

„ <i>Moja piosnka (II)</i> ”. s. 312	ze słowem: Polska * wskazuje refren	* nazywa wartości moralne * opisuje obraz	* omawia funkcję innych zabiegów interpunkcyjnych, językowych i graficznych w tekście	kolaż) na temat przymusowej emigracji w XIX wieku i czasach współczesnych	sporządza ranking siedmiu cudów Polski)
Temat 131. <i>Budowa sonetu na przykładzie utworu Adama Mickiewicza.</i> s. 314 [zagadnienie usunięte z podstawy programowej]	* opisuje zdjęcia, wyrażając swoje uczucia * omawia treść wiersza	* wyszukuje fragmenty opisujące osobę mówiącą * analizuje obrazy poetyckie * omawia budowę sonetu	* nazywa środki stylistyczne i omawia ich funkcję w tekście * wypowiada się na temat refleksji zawartych w dwóch ostatnich strofach * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	* redaguje notatkę dotyczącą analizy i interpretacji tekstu * recytuje wiersz	* prezentuje informacje na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza
Temat 132. <i>Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?</i> s. 316	* omawia treść zasady interpunkcyjnej * rozpoznaje spójnik * wykonuje zakładkę ze spójnikami, uwzględniającą ich podział	* uzupełnia tekst przecinkami * tworzy zdania złożone z podanym spójnikiem	* redaguje tekst na temat przeczytanej bajki, używając wypowiedzeń złożonych	* przekształca zdania, stosując zasadę ortograficzną * redaguje wywiad z przecinkiem	
Temat 133 i 134. <i>Obraz męstwa Polaków w „Reducie Ordon” Adama Mickiewicza.</i> s. 318	* omawia treść tekstu * opisuje świat przedstawiony * redaguje krótki opis obrazu	* porządkuje plan zgodnie z kolejnością wydarzeń opisanych w tekście * analizuje budowę wiersza; rozpoznaje środki stylistyczne	* określa kontekst historyczny dzieła * redaguje opis sytuacji * wypowiada się na temat przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów zakazanych	* ocenia czyn bohatera * wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń historycznych	* przygotowuje informacje na temat powstania listopadowego i ówczesnej sytuacji w Polsce
Temat 135. <i>Słynne Polki – Emilia Plater.</i> s. 323 [utwór usunięty z	* przedstawia treść wiersza * porządkuje informacje * opisuje obraz	* odtwarza przebieg wydarzeń * przedstawia i charakteryzuje bohaterkę	* wskazuje treści nawiązujące do średniowiecza * wypowiada się na temat sławnych Polek	* wypowiada się na temat stereotypów w odniesieniu do przeczytanych fragmentów tekstu	* redaguje treść przemówienia uzasadniającego wybór Emilii Plater na patronkę szkoły lub ulicy

podstawy programowej]		* redaguje notatkę o postaci	* przygotowuje prezentację poświęconą wybranej kobiecie	dotyczących roli i zachowania kobiety	
Temat 136. <i>Inwokacja do „Pana Tadeusza” jako wyraz tęsknoty za ojczyzną.</i> s. 326	* omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia	* ustala kolejność elementów kompozycyjnych * wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji i uczuć * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	* omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów) * analizuje fragment dotyczący opisu przyrody	* wypowiada się na temat kultu Matki Boskiej i wydarzenia z życia Mickiewicza, o którym wspomina w utworze * zauważa aluzję literacką we fraszce Jana Kochanowskiego „Na zdrowie”	* porównuje fragment eposu Homera z <i>Inwokacją</i> pod kątem budowy * przygotowuje informacje na temat zbiorów Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu
Temat 137. <i>Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost.</i> s. 328	* omawia treść dialogów i wyjaśnia intencję wypowiedzi	* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów * rozpoznaje sugestię i aluzję * zauważa związki frazeologiczne	* odczytuje informacje z komunikatów wyrażonych nie wprost * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje dialog zawierający sugestię lub aluzję * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje ją w wypowiedziach	* podaje przykłady sugestii, manipulacji, perswazji z otaczającej rzeczywistości (mediów)
Temat 138 i 139. <i>Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. „Latarnik” – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera.</i> s. 331	* przedstawia treść wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy * opisuje obraz	* charakteryzuje bohatera * redaguje ogłoszenie * wypowiada się na temat roli latarni w życiu Skawińskiego * wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny	* na podstawie zebranych informacji tworzy CV * z kolegą inscenizuje rozmowę o pracę * interpretuje wybrane fragmenty noweli i opinie na temat Skawińskiego * redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli	* redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji * opisuje dalsze losy Skawińskiego * wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza”	* wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli

<p>Temat 140. <i>Między bezpieczeństwem a wolnością – poznajemy fragmenty utworu „Heban” Ryszarda Kapuścińskiego.</i> s. 343</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * porównuje dwa style życia, zwracając uwagę na zyski i straty plemion 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wędrownego życia * wyraża swoje zdanie na temat bezpieczeństwa i wolności konkretnych grup wiekowych, zawodów itp. 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat podróży zwiedzających wyjątkowe miejsca na świecie * sporządza listę lektur o tematyce podróżniczej 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat pokolenia współczesnych nomadów
<p>Temat 141. <i>Czy przesłanie wiersza Edwarda Stachury jest aktualne do dziś?</i> s. 346</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego wiersza * omawia budowę tekstu (wers, zwrotka, rym) * opisuje ilustrację 	<ul style="list-style-type: none"> * określa nadawcę i odbiorcę tekstu * zapisuje zwroty i polecenia pojawiające się w tekście * określa formy gramatyczne czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> * określa funkcję tytułu i podtytułu * omawia przesłanie zawarte w tekście * ocenia aktualność tematu * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje plakaty w kontekście wiersza * przygotowuje pytania do ankiety, przeprowadza ją i prezentuje wyniki w klasie 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze list otwarty, w którym mottem będą słowa Edwarda Stachury
<p>Temat 142. <i>Refleksje nad współczesną Polską w utworze Marcina Świetlickiego „Nowe pogo”.</i> s. 348</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tekstu * opisuje kraj widziany oczyma osoby mówiącej 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje w tekście literackim przenośnię i powtórzenie * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje cechy prozy poetyckiej * interpretuje tytuł tekstu * tworzy zasady korzystania z telefonów komórkowych, aby ich używanie nie miało negatywnego wpływu na życie rodzinne i towarzyskie 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje tekst „Nowe pogo” z utworem C.K. Norwida 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat innych problemów społecznych zagrażających współczesnym nastolatkom
<p>Temat 143 i 144. <i>Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.</i> s. 349</p>	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * wyszukuje w tekście potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej * rozpoznaje rodzaje literackie i określa charakterystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje dalszy ciąg opowiadania * charakteryzuje bohaterów * określa tematykę oraz problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje propozycje utworów, w których pojawia się sytuacja opisana w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoją ocenę na temat prac kolegów

		cechy dla poszczególnych rodzajów			
Temat 145. <i>Charakterystyka postaw bohaterów opowiadania „Lew” Sławomira Mrożka. s. 354</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa czas i miejsce wydarzeń, podając odpowiednie fragmenty	* charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji	* interpretuje fragment dialogu * porównuje tekst z innym utworem * wypowiada się na temat użytego słownictwa	* wypowiada się na temat uniwersalnego charakteru tekstu * wyraża swoje zdanie na temat groteskowego charakteru utworu; przedstawia inne tego typu utwory	* przygotowuje informacje na temat dokonań Konstantyna Wielkiego
Temat 146 i 147. <i>Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różyckiego. s. 356</i>	* wypowiada się na temat wiersza i artykułu * opisuje miasto ukazane w tekście * opisuje miejscowość, w której mieszka, podając zarówno wady, jak i zalety	* określa temat wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne * opisuje problem miasta ukazanego w utworze	* porównuje wiersz z „Panem Tadeuszem”, podając odpowiednie cytaty * ustala funkcję zastosowanych środków stylistycznych	* dokonuje analizy SWOT dotyczącej miejscowości, w której mieszka	* przygotowuje fotoreportaż dotyczący swojej miejscowości
Temat 148. <i>Jak napisać streszczenie? s. 359</i>	* wymienia najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu * zna zasady pisania streszczenia i tworzy krótki tekst	* opowiada o wydarzeniach, ustala ich kolejność * wykonuje schemat zawierający najważniejsze informacje dotyczące streszczenia	* redaguje streszczenie wybranej książki, które można by umieścić na okładce	* na podstawie wybranych artykułów, redaguje krótkie lidy określające temat tekstu	
Temat 149. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Przeszłość dla przyszłości”.</i>	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie oraz ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale	* przygotowuje dla uczniów listę pytań dotyczących omówionych w rozdziale zagadnień i przeprowadza quiz	

s. 360		autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie			
Temat 150. Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem. s. 362	* przedstawia treść utworu * w kilku zdaniach charakteryzuje wybranego bohatera	* wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * podaje kilka cech ballady * podaje przykłady komizmu i określa jego funkcję	* interpretuje morał * wyjaśnia metaforyczne znaczenie fragmentów * podaje zasady interpunkcyjne zastosowane w tekście	* wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu * uzupełnia tekst znakami interpunkcyjnymi	
LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY SIÓDMEJ					
Adam Mickiewicz „Dziady. Część II”	* relacjonuje treść lektury * ustala kolejność pojawiania się duchów * omawia elementy świata przedstawionego * wymienia elementy rzeczywiste, prawdziwe i fantastyczne * wykonuje afisz teatralny do „Dziadów” zawierający symboliczne ilustracje	* charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * omawia zachowanie duchów, ich winę i karę oraz cel pojawienia się na cmentarzu * wskazuje odpowiednie cytaty – przestrogi * inscenizuje fragment dramatu	* interpretuje motto * określa problematykę utworu * wypowiada się na temat roli chóru i guślarza * wyjaśnia symboliczne znaczenie darów, o które proszą duchy * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów * w postaci graficznej (mapy mentalnej) przedstawia zgromadzone podczas zajęć informacje na temat dramatu * pisze rozprawkę	* przedstawia w dowolnej formie informacje na temat dziadów – uroczystości poświęconej zmarłym (uwzględniając motywy chrześcijańskie, pogańskie i antyczne), oraz informacje na temat dramatu romantycznego i jego wyznaczników * tworzy lapbook poświęcony utworowi

Aleksander Fredro „Zemsta”	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wydarzeń ukazanych w dramacie * określa elementy świata przedstawionego * wyjaśnia przyczynę sporu sąsiadów * wykonuje afisz teatralny do „Zemsty”, zawierający symboliczne ilustracje 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie tytułu * charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * wypowiada się na temat komizmu w utworze * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wchodzi w rolę świadka i z tej perspektywy przedstawia wydarzenia * omawia budowę akcji i wskazuje jej poszczególne elementy * pisze charakterystykę porównawczą wybranego sąsiada lub Papkina 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia motto utworu * wypowiada się na temat znaczących nazwisk w dramacie * tworzy w formie lapbooka „Galerię Fredrowskich Bohaterów” * pisze karykaturalną autocharakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry; genezy utworu i sporu o mur
Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść lektury * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat tła historycznego (drugiej wojny światowej) * odróżnia fakt od fikcji * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia pojęcie: literatura faktu * wymienia elementy charakterystyczne dla literatury tego rodzaju (autentyzm topograficzny, występowanie realnych postaci itp.) * wymienia akcje sabotażowe i dywersyjne przygotowane przez Polaków * przedstawia przebieg kampanii wrześniowej 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat życia w okupowanej Warszawie w pierwszych dniach wojny * redaguje opis sytuacji dotyczący wybranej akcji dywersyjnej * analizuje fragment przedstawiający Akcję pod Arsenalem * analizuje fragment przedstawiający Akcję pod Arsenalem w kontekście zwycięstwa lub porażki 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje w kontekście lektury film pt. „Miasto ruin” * pisze rozprawkę na zaproponowane tematy * ocenia sposób przedstawienia Akcji pod Arsenalem w postaci komiksu (wskazuje podobieństwa i różnice) 	<ul style="list-style-type: none"> * w dowolnej formie przedstawia biografię autora i okoliczności powstania utworu * pisze recenzję filmu lub książki * tworzy lapbooka dotyczącego lektury
Charles Dickens „Opowieść wigilijna”	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst * wyjaśnia znaczenie słowa: retrospekcja 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje cechy gatunkowe powieści; * podaje jej rodzaje; * określa ten rodzaj utworu (powieść współczesna) 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje pojawiające się duchy i motywy ich działania * gromadzi słownictwo i charakteryzuje bohatera w konkretnych 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje rozprawkę na temat tego, co ma decydujący wpływ na charakter człowieka * wypowiada się na temat światopoglądu 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy komiks na podstawie utworu * przedstawia informacje na temat życia i twórczości Ch. Dickensa

	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje wydarzenia na przygotowanych ilustracjach * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * wyszukuje w tekście potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * układa plan wydarzeń * poprawnie odmienia nazwiska obcego pochodzenia * wymienia przełomowy moment w życiu bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> przedziałach czasowych (dzieciństwo – młodość – starość) * ocenia postępowanie postaci; uzasadnia swoje zdanie * wypowiada się na temat przyczyn przemiany bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> bohatera * wyraża swoje zdanie dotyczące pomocy innym ludziom 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat ekranizacji utworu
<p>Stefan Żeromski „Syzyfowe prace” [fragmenty]</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść powieści * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje bohaterów * dzieli się wrażeniami z przeczytanego tekstu * wie, czym była rusyfikacja * wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego: syzyfowa praca * przygotowuje „lekturę w pudełku” 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy ramowy plan wydarzeń * wymienia przełomowe wydarzenie * wypowiada się na temat zasad panujących w szkole prowadzonej w zaborze rosyjskim * charakteryzuje powieść jako gatunek literacki * redaguje opis przeżyć wewnętrznego bohatera uczestniczącego w przełomowej lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów * interpretuje głosowo lub opowiada wybrane fragmenty utworów * opisuje szkołę, panujące tam zasady, wymienia przedmioty, opowiada o stosunku nauczycieli do uczniów i porównuje te informacje z wiedzą o szkole współczesnej * ocenia postawę młodzieży wobec rusyfikacji * omawia treść „Reduty Ordon” w kontekście sytuacji opisanej w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia metody rusyfikacji, opisuje sposób nauczania nauczycieli i wykorzystywane metody * interpretuje tytuł powieści, odwołując się do mitologicznej historii 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia i ocenia proces kształtowania się poglądów Marcina, jego patriotyzmu i stosunku do powszechnie uznawanych wartości * przygotowuje informacje na temat życia oraz twórczości pisarza i genezy utworu
<p>Henryk Sienkiewicz „Krzyżacy”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada treść lektury * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje cechy 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy gatunkowe powieści historycznej * układa plan wyda- 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje polskie rycerstwo z Krzyżakami * pisze charakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje miasta i budowle średniowieczne * wymienia tradycje i obyczaje średnio- 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia informacje na temat polskiego rycerstwa w średniowieczu

	<p>gatunkowe powieści</p> <ul style="list-style-type: none"> * dzieli bohaterów na głównych, drugoplanowych, epizodycznych 	<p>rzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> * szczegółowo opowiada treść jednego z punktów * charakteryzuje bohaterów * redaguje opis sytuacji * wymienia fakty i postaci historyczne, odróżnia je od fikcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tragizmu Juranda i charakteryzuje tę postać, zwracając uwagę na zmiany w osobowości * opisuje dwór w Bogdańcu i Zgorzelicach 	<p>wieczne</p> <ul style="list-style-type: none"> * analizuje język zastosowany przez Sienkiewicza * wciela się w postać średniowiecznego truvera i w karczmie opowiada o tragicznych losach Juranda * wyraża swoje zdanie na temat ekranizacji lektury; pisze recenzję 	<ul style="list-style-type: none"> * wykonuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Sienkiewicza * przygotowuje lapbook dotyczący lektury
<p>Nancy H. Kleinbaum „Stowarzyszenie umarłych poetów”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść wydarzeń * układa plan * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadania * relacjonuje przebieg lekcji angielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów * wypowiada się na temat zasad panujących w akademii * wyraża swoje zdanie o utworze * posługuje się podstawowymi terminami filmowymi * wyjaśnia znaczenie tytułu * wskazuje cechy gatunkowe powieści 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje nauczyciela, przedstawiając jednocześnie zmiany, które chciał on wprowadzić * ocenia zasady i zwyczaje panujące w akademii * omawia, czym się zajmowało stowarzyszenie * rozpoznaje rodzaje planów filmowych * wyjaśnia znaczenie sentencji odnoszących się do utworu * wypowiada się na temat chęci uczęszczania do akademii 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje przyczyny pojawienia się problemów w szkole; formułuje wniosek * wypowiada się na temat relacji Neila z ojcem * wchodzi w rolę przedstawiciela wybranej grupy i prezentuje argumenty wraz z uzasadnieniem * proponuje zmiany, które przyczyniłyby się do poprawy warunków nauczania i wychowania w akademii 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje książkę z filmem i wypowiada się o obu przekazach, wskazując pozytywne i negatywne aspekty * wypowiada się na temat roli literatury w życiu młodego człowieka

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 8 wraz z lekturami

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Między nami* do klasy 8. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
U ŹRÓDEŁ FILOZOFII					
Temat 1. <i>Czy lubisz filozofować?</i> <i>Wstęp do filozofii.</i> s. 7	* analizuje treść komiksu * wypowiada się na zadany temat * redaguje krótki tekst o końcu wakacji, stosując podane wyrazy	* omawia użycie wyrazów w podanym kontekście * wypowiada się na temat fragmentów dzieł sztuki umieszczonych na marginesie	* wypowiada się na temat filozofowania, snucia refleksji, bujania w obłokach itp. * komentuje opowiedziany żart	* ocenia zachowanie bohaterki po przeczytanym fragmencie książki pt. „Żuk w pudełku”	
Temat 2. <i>Co to jest filozofia?</i> s. 8	* pisze kilka zdań na temat tego, co jest w życiu najważniejsze * omawia treść przeczytanego tekstu	* zapisuje najważniejsze pytania, na które odpowiada filozofia * wymienia przykłady mitów	* tworzy hasło encyklopedyczne * podaje cechy filozofa * wypowiada się na temat komiksu	* przygotowuje projekt memu o charakterze filozoficznym	* przygotowuje kineograf (flipbook) pt. „Filozofia” lub „Filozof”
Temat 3. i 4. <i>Charakterystyka osoby mówiącej w utworze Wisławy Szymborskiej „W zatrzęsieniu”.</i> s. 12	* omawia treść wiersza * wybiera ilustracje pasujące do charakteru i sposobu bycia; uzasadnia wybór * tworzy piktogram do wybranej strofy	* wymienia pytania, zadawane przez podmiot liryczny * gromadzi informacje o osobie mówiącej * wypowiada się pisemnie na temat wybranej tezy, podając argumenty	* analizuje i interpretuje tekst poetycki * omawia postawę życiową podmiotu lirycznego * rozpoznaje odmianę liryki	* prezentuje pomysł na film animowany inspirowany wierszem * tworzy rozprawkę zainspirowaną wierszem	* prezentuje informację na temat życia i twórczości Wisławy Szymborskiej

<p>Temat 5. Czym jest kolokwializm? s. 16</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia znaczenie kolokwializmu; podaje kilka przykładów * odróżnia kolokwializm od innych wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> * zastępuje kolokwializm odpowiednikiem z języka literackiego * rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> * zmienia treść wypowiedzi w celu usunięcia kolokwializmów * wskazuje w wierszu kolokwializmy; ma świadomość ich roli jako środka stylistycznego * rozpoznaje błędy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia zjawisko powszechnego używania kolokwializmów w mediach * analizuje wypowiedź bohatera bajki – króla Juliana; w wypowiedzi wyszukuje kolokwializmy i błędy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy „Ilustrowany słownik najczęściej używanych kolokwializmów”
<p>Temat 6. i 7. Poznajemy poglądy Sokratesa. s. 19</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanych informacji * porządkuje punkty planu wypowiedzi Sokratesa 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie zgromadzonych informacji przygotowuje notatkę graficzną * wyjaśnia znaczenie znanego powiedzenia Sokratesa * redaguje treść przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje powody oskarżenia filozofa i wyraża swoją opinię * analizuje sposób obrony Sokratesa * zna zasady obowiązujące w tworzeniu tekstów o charakterze retorycznym 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje akt oskarżenia Sokratesa * konfrontuje poglądy filozofa ze współczesną rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat Sokratesa i znanych maksym filozofa
<p>Temat 8. i 9. Jak się wypowiadać publicznie? s. 22</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady obowiązujące podczas wystąpień publicznych * wypowiada się na forum klasy 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje w tekście elementy wystąpienia publicznego * podaje cechy dobrego mówcy 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje tekst na zaproponowany temat i wygłasza go na forum klasy 	<ul style="list-style-type: none"> * obiektywnie ocenia wystąpienia kolegów 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat słynnych mówców
<p>Temat 10. Gorzka refleksja o życiu w utworze Metrodorosa. s. 24</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia znaczenie słowa: medytacja * przedstawia treść wiersza * wie, czym jest puenta 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat rozważań podmiotu lirycznego, podając odpowiednie cytaty * dopasowuje dzieło malarskie do wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje argumenty uzasadniające tytuł wiersza * tworzy dalszy ciąg wiersza zgodny z inną postawą wobec świata i życia 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy dla rodziców kodeks sprzyjający osiągnięciu spokoju i równowagi w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza wywiad z urodzonym optymistą
<p>Temat 11. Redagujemy opis rzeźby „Myśliciel”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia wrażenia związane z rzeźbą * zapisuje kilka pytań 	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady redagowania opisu * opisuje dzieło sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje ocenę dzieła * proponuje miejsce w Polsce, gdzie można 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie z elementami opisu rzeźby Kaliope 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat twórczości Rodina

s. 25	* odtwarza pozę, gesty myśliciela i innych wymyślonych rzeźb	* podaje informacje na temat rzeźby	by postawić replikę dzieła i uzasadnia wybór		
Temat 12. Powtórzenie wiadomości ze składni. s. 27	* dokonuje podziału wypowiedzeń * rozpoznaje zdanie pojedyncze, złożone * wskazuje równoważnik zdania	* określa rodzaj wypowiedzeń w tekście * redaguje wypowiedzenia z podanymi wyrazami	* przekształca wypowiedzenia * udziela odpowiedzi na pytania, używając różnych wypowiedzeń	* przygotowuje dla rówieśników konkurs pt. „Zgadnij, co to za wypowiedzenie?”	
Temat 13. Co na temat szczęścia myślą bohaterki powieści Barbary Kosmowskiej? s. 28	* zapisuje skojarzenia ze słowem: szczęście * wypowiada się na temat tego, czym dla niego jest szczęście * z wycinków gazet tworzy kolaż „Szczęście” * omawia treść tekstu	* ustala brzmienie przysłów, wyjaśnia ich znaczenie * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki tekstu	* omawia, czym jest szczęście dla bohaterek opowiadania	* redaguje kartkę z pamiętnika, zainspirowaną cytatem z tekstu	* przeprowadza sondę na temat szczęścia, opracowuje wyniki i przedstawia w klasie
Temat 14. i 15. Przećwicz przed egzaminem – ćwiczenia sprawdzające. s. 31	* omawia treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny; wymienia czasowniki, które go wskazują * określa rodzaj literacki * omawia tekst zagadki Sfinksa	* analizuje znaczenie czasownika w połączeniu z innymi zwrotami * nazywa uczucia towarzyszące poznawaniu człowieka * uzupełnia tabelę częściami mowy, informującymi o zachowaniach podmiotu lirycznego w różnych porach dnia	* podaje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy * układa zdania różnego typu z utworzonymi związkami * nazywa zjawiska fonetyczne	* charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu, wykorzystując wnioski z poprzednich zadań	
Temat 16. Świat dorosłych i dzieci przedstawiony we frag-	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy	* opisuje świat przedstawiony przez narratora	* redaguje dalszą część rozmowy bohaterów, w której Mały Książę	* wymienia cechy łączące świat dorosłych ze światem dzieci	* wypowiada się na temat dalszych przygód Małego

<i>mencie „Małego Księcia”.</i> s. 34	świata przedstawionego * rozpoznaje narratora	* porównuje świat dzieci i dorosłych, odnosząc się do przeczytanego fragmentu	rozwija wypowiedzianą myśl		Księcia
Temat 17. <i>Jak osiągnąć szczęście? Wskazówki Seneki.</i> s. 38	* omawia treść definicji i przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z tekstem * wyjaśnia znaczenie wyrażenia: złoty środek	* układa zdania z wyrażeniem, nawiązując do tekstu * proponuje zachowania sprzyjające osiągnięciu szczęścia we współczesnym świecie	* tworzy tekst informujący, czym dla współczesnego nastolatka jest szczęście * wskazuje sytuacje prezentujące stoicką postawę wobec życia	* porównuje poglądy Seneki na temat szczęścia ze swoimi * redaguje opowiadanie pt. „Stoik” z akcją rozgrywającą się we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Seneki i stoików * wykonuje projekt plakatu pt. „Stoicki spokój”
Temat 18. <i>Stoickie rady renesansowego poety – „Pieśń IX” Jana Kochanowskiego.</i> s. 40 [lektura usunięta z podstawy programowej]	* omawia treść utworu * wypowiada się na temat budowy tekstu, posługując się terminami: wers, strofa, rym	* dopasowuje przysłowia do treści pieśni i wyjaśnia wybór * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata * redaguje notatkę na temat utworu	* wypisuje z tekstu cytaty, które mogłyby być sentencjami; wyjaśnia ich znaczenie i proponuje odpowiedni tag * podaje argumenty na to, że podmiot liryczny prezentuje stoicką postawę wobec życia	* porównuje utwór Jana Kochanowskiego z innymi tekstami przygotowanymi przez nauczyciela	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat innych pieśni Jana Kochanowskiego
Temat 19., 20. i 21. <i>Redagujemy CV. Jak napisać list motywacyjny?</i> s. 42	* zna zasady tworzenia użytkowych form wypowiedzi * pisze wybrany tekst * wyszukuje w tekście informacje potrzebne do napisania CV i listu motywacyjnego w imieniu Jana Kochanowskiego	* tworzy CV i list motywacyjny * analizuje zamieszczone w podręczniku przykłady	* w dowolnym edytorze tekstu pisze list motywacyjny	* w imieniu wybranego poety/ pisarza/ bohatera literackiego pisze CV i list motywacyjny	
Temat 22. <i>Szczęśliwe życie we-</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu	* nadaje tytuły akapitom * zgodnie z poleceniem	* formułuje ocenę wybranej wskazówki	* porównuje filozofię stoików i epikurejczy-	* przygotowuje informacje na temat

<i>dług Epikura.</i> s. 46	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje odpowiednie informacje * opisuje płaskorzeźbę 	analizuje poszczególne akapity	Epikura	ków; wyraża swoją ocenę	nowoczesnych stylów życia związanych ze szczęściem (hygge, lagom, ikigai)
Temat 23. <i>Refleksje na temat ludzkiego losu we fraszkach Jana Kochanowskiego.</i> s. 49	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przeczytanych fraszek * wskazuje temat utworu * ustala zdania zgodne z treścią * wyjaśnia znaczenie archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia funkcje elementów konstrukcyjnych, w tym puenty * rozpoznaje cechy gatunkowe fraszki * tworzy post graficzny dla mediów społecznościowych zawierający radę życiową stoików 	<ul style="list-style-type: none"> * na osi czasu przedstawia wydarzenia z życia podmiotu lirycznego, wskazując te, które mają charakter autobiograficzny * z fragmentów układa życiowe rady stoików i epikurejczyków 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje ulotkę reklamową promującą miejsce „Pod lipą” * dostrzega związek między fraszkami a omawianymi zagadnieniami filozoficznymi 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze fraszkę na dowolny temat * przedstawia informacje na temat innych fraszek Jana Kochanowskiego
Temat 24. <i>Jak czerpać radość z każdej chwili w myśl „Pieśni XX” Jana Kochanowskiego?</i> s. 51 [lektura usunięta z podstawy programowej]	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyjaśnia znaczenie archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * charakteryzuje podmiot liryczny * zapisuje rady udzielane przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje fragmenty pieśni, będące sentencjami, i określa ich związek ze znanymi postawami filozoficznymi 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje tematykę pieśni z innymi znanymi utworami * pisze „receptę dla chcących czerpać radość z życia” 	
Temat 25. <i>Powtórzenie wiadomości o zdaniach złożonych współrzędnie.</i> s. 53	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcyjną 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie * rysuje wykresy łatwiejszych zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * określa typy zdań złożonych współrzędnie * rysuje wykresy zdań * tworzy zakładkę do książki zawierającą najważniejsze informacje dotyczące poznanych typów zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * do komiksu tworzy zdania złożone różnego typu i rysuje ich wykresy 	
Temat 26. i 27.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * za pomocą rzeczowni- 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis sytuacji 	

<p>Co potrafię przed egzaminem? s. 56</p>	<ul style="list-style-type: none"> * identyfikuje rodzaj literacki * wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu * rozpoznaje rodzaje zdań 	<ul style="list-style-type: none"> ków opisuje stan, którego doświadcza podmiot liryczny * objaśnia związek tytułu z treścią wiersza * redaguje kartkę z pamiętnika * rozpoznaje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> temat elementów opisu krajobrazu * temat wiersza odnosi do zasad filozofii epikurejskiej * tworzy różne formy czasownika * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia polskich laureatów Literackiej Nagrody Nobla 	
<p>Temat 28. i 29. Tekst literacki i jego adaptacja filmowa na przykładzie „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza. s. 58</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia fragment tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * rozumie, czym jest adaptacja * opisuje wystrój domu, przebieg uczt, atmosferę i zachowanie gospodarza 	<ul style="list-style-type: none"> * wyodrębnia elementy dzieła filmowego * wypowiada się na temat adaptacji powieści * dostrzega zabiegi adaptacyjne zastosowane w obejrzanym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy fikcyjny profil społecznościowy Petroniusza * redaguje posty ukazujące epikurejski styl życia bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze recenzję adaptacji „Quo vadis”
<p>Temat 30., 31. i 32. Co jest potrzebne cynikowi do szczęścia? s. 60</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia najważniejsze informacje dotyczące Diogenesa * omawia treść przeczytanych tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy dotyczące wszystkich utworów * rozpoznaje anegdotę 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat poglądów Diogenesa, podając odpowiednie cytaty * tworzy „receptę na szczęście” 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy krzyżówkę, w której hasłem będzie słowo: cynik 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoją opinię na temat scenariuszy kolegów
<p>Temat 33. Obraz „Diogenes szukający uczciwego człowieka” ilustracją dnia z życia filozofa. s. 63</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje obraz i nazywa jego rodzaj 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje obraz * wypowiada się na temat zachowania młodzieńca (autoportretu artysty) 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje wspólny sens fraszki i anegdoty o Diogenesie 	<ul style="list-style-type: none"> * uwspółcześnia anegdotę o Diogenesie * redaguje opowiadanie o pobycie Diogenesa we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na temat: „Mieć czy być?”
<p>Temat 34. Kim jest współczesny</p>	<ul style="list-style-type: none"> * podaje skojarzenia do słowa: cynik 	<ul style="list-style-type: none"> * układa zdania ze słowami: cynik, cynizm 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia funkcję komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze wypowiedź na temat: „Dlaczego

<i>cynik?</i> s. 64	* omawia definicję słownikową * opowiada treść komiksu	w różnych znaczeniach * ocenia zachowanie bohatera	* wyjaśnia znaczenie aforyzmów i łączy je ze znaczeniami słów: cynik, cynizm	lub filmowych, którzy przejawiają cyniczne zachowania	nie lubimy cyników?”
Temat 35. <i>Utrwalamy wiadomości na temat zdania podrzędnie złożonego.</i> s. 65	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcyjną	* dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie * rysuje wykresy łatwiejszych zdań podrzędnie złożonych	* określa typy zdań złożonych podrzędnie * rysuje wykresy zdań * tworzy zakładkę do książki zawierającą najważniejsze informacje dotyczące typów zdań	* przekształca zdania pojedyncze w podrzędnie złożone * poprawia błędy w zdaniach	
Temat 36. <i>Życie ascety przykładem walki człowieka o doskonałość.</i> s. 68	* omawia treść tekstu popularnonaukowego * podaje w punktach najważniejsze wydarzenia z życia świętego	* wymienia cechy literatury popularnonaukowej * uzupełnia informacje dotyczące tekstu * wymienia cechy legendy	* opisuje obraz, opowiadając przedstawioną historię * podaje powód umieszczenia na obrazie centaury	* wyjaśnia symboliczne znaczenie spotkania świętych * dostrzega różnicę między ascezą a konsumpcjonizmem * próbuje znaleźć równowagę między dwoma postawami	* przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą wybranych świętych
Temat 37. <i>Troska o naturę – święty Franciszek patronem ekologów.</i> s. 71	* wyszukuje najważniejsze informacje w biogramie świętego * opisuje obraz, wymieniając wydarzenia z życia świętego * omawia wybraną zasadę z Dekalogu św. Franciszka	* wymienia zasady dotyczące tworzenia apelu * na podstawie Dekalogu tworzy tekst zawierający najważniejsze treści nauki świętego	* wymienia cechy typowe dla sztuki średniowiecza * interpretuje symboliczną obecność ptaków w scenie głoszenia kazania	* redaguje apel do współczesnych utrzymany w duchu franciszkańskich idei * przygotowuje informacje na temat okoliczności powstania obrazu	* redaguje ilustrowaną baśń o przesłaniu ekologicznym
Temat 38. <i>Utrwalamy wiadomości na temat zdania</i>	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części	* dostrzega różnicę między zdaniem podrzędnym podmiotowym	* określa typy zdań złożonych podrzędnie * rysuje wykresy zdań	* układa historyjkę, której mottem będzie jedno z przysłów,	

<i>podrzędnie złożonego.</i> s. 73	zdania * z pomocą rozpoznaje zdanie podrzędne podmiotowe i orzecznikowe	i orzecznikowym * wyszukuje w tekście odpowiednie przykłady zdań	* na podstawie ilustracji odgaduje przysłowia i wyjaśnia ich znaczenie	a treść będą stanowiąc zdania złożone podrzędnie, w tym podmiotowe i orzecznikowe	
Temat 39. <i>Pytania filozoficzne w wierszu Mirona Białoszewskiego pt. „wywód jestem ’u”</i> s. 75	* układa wiersz (pocięty wcześniej na wersy); porównuje go z oryginałem * wypowiada się na temat tekstu * zapisuje w formie zdania pierwsze skojarzenia	* wskazuje cechy wiersza wolnego * ocenia pomysł poety * uzupełnia tekst odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi * wymyśla inny tytuł wiersza	* wyjaśnia tytuł wiersza * wypowiada się na temat filozoficznego charakteru tekstu * dokonuje interpretacji głosowej * analizuje warstwę językową tekstu	* wykonuje w dowolnym programie graficznym kolaż nawiązujący do wymowy wiersza	* parafrazuje tekst
Temat 40. <i>Związek filozofii i gramatyki. Analiza i interpretacja wiersza Jarosława Rymkiewicza.</i> s. 76	* omawia treść wiersza * wymienia pytania, które zadaje podmiot liryczny * podaje przykłady części mowy	* określa tematykę i problematykę utworu * swoimi słowami zapisuje spostrzeżenia poety * wyraża opinię na temat wiersza	* wymienia zagadnienia, które łączą język z filozofią * określa formę wypowiedzi podmiotu lirycznego, analizując zabiegi kompozycyjne	* wyjaśnia znaczenie sentencji * wypowiada się na temat relacji między regułami języka a rzeczywistością	* parafrazuje utwór, wykorzystując jako temat inną część mowy
Temat 41. <i>Co ma wpływ na nasze wyobrażenia o szczęściu?</i> s. 78	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego	* ocenia różne rozumienie szczęścia przez bohaterki tekstu * wypowiada się na temat komentarzy narratorki	* ocenia zabiegi stosowane przez autorów reklam pokazujących ludzkie wyobrażenia o szczęściu	* wypowiada się na temat warunków kształtujących ludzkie wyobrażenie o szczęściu * redaguje wypowiedź na temat tego, co uważa za bezcenne	* redaguje opowiadanie, w którym przedstawi siebie za 10 lat
Temat 42. <i>Przygotujemy się do pisania autocharakterystyki</i>	* w kilku zdaniach przedstawia siebie, opisuje wygląd i cechy	* analizuje pracę autorki * redaguje autocharakterystykę	* pisze dialog z artystą przygotowującym karykaturę; w rozmowie	* redaguje autocharakterystykę w formie wpisu do dziennika	* projektuje stronę internetową, na której dokona

<i>rystyki.</i> s. 81	charakteru * wie, jak napisać autocharakterystykę	* opowiada o swoich planach na przyszłość * podaje kilka zalet kolegi lub koleżanki	uwzględnia swoje cechy i upodobania	* porównuje się do bohatera literackiego, postaci historycznej lub osoby medialnej o podobnym sposobie bycia (cechach charakteru)	autoprezentacji
Temat 43. i 44. Omówienie utworu Woody’ego Allena „Moja Apologia”. s. 82	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny * dzieli się wrażeniami, odczuciami * rozpoznaje monolog wewnętrzny * pracuje w grupie przygotowującej adaptację teatralną utworu	* przedstawia bohaterów, czasy, omawia tytuł utworu * charakteryzuje bohatera * wyszukuje fragmenty dotyczące samooceny	* wskazuje nawiązania do filozofii * interpretuje zachowania pozostałych bohaterów	* pisze monolog wewnętrzny bohatera * pełni rolę reżysera sztuki	
Temat 45. Jakie prawdy życiowe kryją w sobie aforyzmy? s. 88	* rozpoznaje aforyzm * wyjaśnia znaczenie wybranych stwierdzeń * wybrany aforyzm przedstawia w postaci piktogramu	* omawia treść bajek * wskazuje aforyzmy, którymi można skomentować sens utworów * wykonuje zakładkę do książki z wybranym aforyzmem	* ustala, do których tekstów nawiązują podane aforyzmy	* wyszukuje aforyzmy w znanych pieśniach, fraszkach, bajkach	* przygotowuje „Klasową Księgę Aforyzmów”
Temat 46. Regionalne odmiany języka. s. 90 [usunięte z podstawy programowej]	* odróżnia język ogólnonarodowy od dialektu i gwary * wskazuje wyrazy gwarowe	* na podstawie tekstu wymienia cechy gwary	* wypowiada się na temat doświadczeń związanych z dialektem lub gwarą	* tłumaczy tekst z gwary podhalańskiej na język ogólnonarodowy	* przygotowuje „Słowniczek wyrazów gwarowych” związany z regionem, w którym mieszka
Temat 47. Jaką rolę może ode-	* omawia treść wysłuchanego tekstu	* opowiada historię bohatera	* omawia tekst, wykorzystując kontekst	* redaguje opowiadanie o przygodach innego	* pisze charakterystykę postaci podob-

<p><i>grać znajomość kontekstu filozoficznego? Omawiamy fragment „Historii filozofii po góralsku” Józefa Tischnera. s. 92</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli się wrażeniami * redaguje opis ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje nawiązanie do postaci Diogenesa * redaguje notatkę graficzną 	<p>filozoficzny i osiągnięty dzięki niemu efekt humorystyczny</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w tekście informacje 	<p>filozofa, uwzględniając elementy humorystyczne (lub inne alternatywne zadanie z podręcznika)</p>	<p>nej do wybranego filozofa</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia inny fragment „Historii filozofii po góralsku”
<p><i>Temat 48. Młodzieńczy marsz ku doskonałości? Zbigniew Herbert „Pan Cogito a perła”. s. 94</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie definicji podaje symboliczne znaczenie perły * omawia treść tekstu * nazywa wrażenia 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje elementy świata przedstawionego * określa temat wspomnień 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia sposoby na osiągnięcie doskonałości przez bohatera * ocenia postać z różnych perspektyw * podaje odpowiednie cytaty 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia przerośny sens sentencji w kontekście utworu * interpretuje tytuł 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat zdjęć przedstawiających joginów z klasztoru Szaolin w kontekście utworu Z. Herberta
<p><i>Temat 49. i 50. Ćwiczenia utrwalające wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej. s. 95</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść tekstu * określa rodzaj literatury * nazywa rodzaj narracji * układa pytania do tekstu * wypisuje z tekstu nieosobowe formy czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohatera; przedstawia jego postawę życiową * wyjaśnia, na czym polega komizm opisywanej sytuacji * wyjaśnia tytuł * wskazuje odpowiednią zasadę ortograficzną 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia związek zachowania bohatera tekstu z poznanymi postawami filozoficznymi * tworzy rodzinę wyrazów * ocenia funkcję komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia znaczenie wyrazów * redaguje opowiadanie wzorowane na przeczytanym tekście, uwzględniając co najmniej 6 elementów konstrukcyjnych 	
<p><i>Temat 51. Powtórzenie wiadomości na temat imiesłowowego równoważnika zdania. s. 97</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje imiesłowy * tworzy imiesłowowy równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * rysuje wykresy zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca zdania z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdania podrzędnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje zdania do wykresów * stosuje zasady interpunkcyjne dotyczące zdań złożonych 	
<p><i>Temat 52. i 53.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> * umieszcza na osi czasu 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * sporządza notatkę 	

Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „U źródeł filozofii”. s. 99	literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki	nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady środków stylistycznych	o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki	dotyczącą omawianych utworów Jana Kochanowskiego	
Temat 54. Co potrafię przed sprawdzianem? s. 102	* omawia treść przeczytanego wiersza * wskazuje osobę mówiącą i temat wypowiedzi	* wypowiada się na temat ważnego elementu nadającego sens życia według osoby mówiącej * wskazuje zdania zgodne z tekstem	* zapisuje pytania filozoficzne, na które można znaleźć odpowiedź w tekście * wykonuje wykresy zdań złożonych i uzasadnia użycie przecinka	* analizuje myśli S.J. Leca, wskazuje wśród nich aforyzmy i wyjaśnia ich sens * wymienia utwory z podręcznika o podobnej wymowie	
Temat 55. Nasz projekt. s. 104	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania filmu niemego dotyczącego starożytnych filozofów, ich poglądów i dokonań	* tworzy fragmenty scenariusza	* nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek podczas tworzenia scenariusza	
WARTOŚCI I WYBORY					
Temat 56. Wartości i wybory. Wprowadzenie do tematyki rozdziału. s. 105	* wypowiada się na temat tego, co jest najważniejsze w życiu * wypisuje skojarzenia ze słowem: wartość	* przedstawia w chmurze tagów najważniejsze wartości * opracowuje definicję słownikową słowa: wartość	* wypowiada się na temat motywów, wartości potrzebnych do dokonania wyboru * przypomina historię mitologicznych bohaterów	* redaguje opowiadanie dotyczące wybranej postaci mitologicznej	* wykonuje lapbooka pt. „Bohaterowie literaccy i ich ważne życiowe wybory”
Temat 57. Zdrowie jako wartość – bajka Ignacego Krasickiego pt.	* omawia treść utworu * wyraża zdanie na temat wartości zdrowia * uzupełnia notatkę	* wyjaśnia znaczenie metafor * wymienia cechy gatunkowe bajki	* formułuje zasady zdrowego stylu życia dla nastolatków * pisze współczesną	* redaguje artykuł do gazetki dotyczący zdrowego odżywiania, lub ulotkę informa-	* przeprowadza wywiad z osobą promującą zdrowy styl życia lub nagry-

„Człowiek i zdrowie”. s. 106	dotyczącą utworu	* omawia przesłanie utworu * przygotowuje plakat prezentujący ideę ochrony kuchni regionalnej	bajkę zachęcającą do zdrowego stylu życia	cyjną na temat form aktywności, w które można się zaangażować	wa krótki film promujący takie zachowania
Temat 58. O co walczy bohater powieści Kazimierza Szymborskiej pt. „Tetrus”? s. 107	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego	* nazywa typ narracji * opisuje sytuację, w której znalazł się bohater, i w jaki sposób na nią reaguje	* ocenia postawę bohatera, ujawniając motywy postępowania	* prezentuje sylwetkę wybranej postaci, której niepełnosprawność nie przeszkodziła w realizacji marzeń	* konfrontuje doświadczenia bohatera literackiego z rzeczywistością
Temat 59. i 60. Piszemy artykuł do gazetki szkolnej. s. 111	* prezentuje treść przeczytanego artykułu * ustala typ tekstu i uzasadnia wybór * przygotowuje krótki tekst do szkolnej gazetki	* wymienia cechy gatunkowe artykułu * omawia wskazówki potrzebne do napisania tekstu publicystycznego	* interpretuje tytuł artykułu w kontekście podjętej problematyki	* przygotowuje artykuł do gazetki szkolnej poświęcony tematowi akceptacji samego siebie i rozwojowi własnej osobowości	* ocenia artykuły przygotowane przez kolegów
Temat 61. i 62. Analiza obrazów poetyckich we fragmencie utworu Wojciecha Młynarskiego pt. „Róbmy swoje”. s. 114	* wyodrębnia i opisuje obrazy poetyckie przedstawione w piosence * wymienia cechy gatunkowe piosenki	* przedstawia informacje na temat wymienionych bohaterów i sytuacji, w których zostali ukazani * omawia budowę tekstu	* porównuje bohaterów, wykorzystując podane słownictwo * redaguje kilkunastu wypowiedź dotyczącą postaw bohaterów	* wymyśla propozycje do zabawy: „Co by było, gdyby syn Noego był pesymistą?”	* tworzy komiks na podstawie piosenki * pisze kolejną zwrotkę piosenki
Temat 63. Co się przyczyniło do osiągnięcia porozumienia między Achillesem a Priamem? s. 116	* omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje obraz i płaskorzeźbę * omawia elementy świata przedstawionego	* przedstawia bohaterów i powód spotkania Priama z Achillesem * wymienia cechy charakterystyczne eposu	* wskazuje cechy eposu w omawianym fragmencie utworu * rozpoznaje środki stylistyczne w omawianym fragmencie	* przedstawia historię wojny trojańskiej * pisze recenzję filmu „Troja”	* przygotowuje prezentację na wybrany temat: „Czy Homer istniał naprawdę?” lub „Starożytna Troja na terenie dzisiejszej Turcji”
Temat 64.	* rozpoznaje zdania	* dostrzega różnicę między	* określa typy zdań	* dopasowuje zdania	

<p><i>Analiza wypowiedzeń wielokrotnie złożonych.</i> s. 121</p>	<p>wielokrotnie złożone * wskazuje zdanie nadrzędne i podrzędne</p>	<p>dzy zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie a imiesłowowym równoważnikiem zdania * rysuje wykresy łatwiejszych zdań wielokrotnie złożonych</p>	<p>złożonych podrzędnie, współrzędnie * rysuje wykresy zdań * uzupełnia zdania tak, aby powstały zdania wielokrotnie złożone</p>	<p>do wykresów * tworzy tekst o dowolnej tematyce, wykorzystując wszystkie poznane rodzaje zdań</p>	
<p><i>Temat 65. i 66. Redagujemy rozprawkę.</i> s. 125</p>	<p>* omawia zasady tworzenia rozprawki * pisze krótki tekst argumentacyjny</p>	<p>* do podanych tematów dopisuje dwa warianty wstępów oraz argumenty i kontrargumenty</p>	<p>* pisze rozprawkę na temat postawy wobec człowieka potrzebującego pomocy, odwołując się do przytoczonego fragmentu</p>	<p>* pisze rozprawkę na dowolny temat</p>	
<p><i>Temat 67. Odpoczynek jako temat w malarstwie na przestrzeni wieków.</i> s. 126</p>	<p>* opowiada o swoim sposobie na odpoczynek * opisuje wybrany obraz * dzieli się wrażeniami związanymi z odbiorem dzieła sztuki</p>	<p>* wskazuje podobieństwa i różnice między dziełami sztuki</p>	<p>* ustala, jaki typ malarstwa prezentują analizowane obrazy * podaje inne uniwersalne tematy podejmowane w twórczości przez malarzy</p>	<p>* tworzy opowiadanie inspirowane obrazem</p>	
<p><i>Temat 68. i 69. Ćwiczenia sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.</i> s. 129</p>	<p>* omawia treść utworu * wskazuje zdania niezgodne z treścią piosenki * podaje synonimy i antonimy do zwrotu: być sobą</p>	<p>* określa tematykę i problematykę utworu * podaje argumenty potwierdzające słuszność wypowiedzi * cytuje fragment wskazujący na to, że rozwój jest ważną wartością dla człowieka</p>	<p>* porównuje utwór z piosenką Młynarskiego * wypisuje z wiersza związek frazeologiczny mający zarówno dosłowne, jak i przenośne znaczenie * wypisuje i nazywa rodzaje rymów * podaje przykłady wyrazów nieodmiennych</p>	<p>* pisze dedykację dla bliskiej osoby * tworzy tekst przemówienia nawiązującego do tematyki wiersza</p>	

<p>Temat 70. <i>Analiza i interpretacja wiersza Edwarda Stachury pt. „Człowiek człowiekowi”.</i> s. 131</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * wypowiada się na temat budowy tekstu * wyjaśnia tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę * analizuje utwór * nazywa zabiegi wpływające na kształt wiersza i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje neologizm, wykorzystując wiadomości ze słowotwórstwa * tworzy listę zasad lub apel do współczesnych dotyczący omawianej tematyki * interpretuje ostatnie wersy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze artykuł lub inny tekst publicystyczny dotyczący aktualnych problemów społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat symboliki wilka
<p>Temat 71. i 72. <i>Charakterystyka Holdena – bohatera powieści J.D. Salinger.</i> s. 133</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego utworu * wypowiada się na temat buntu młodych ludzi (braku sensu i uzasadnionych przyczyn) 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi materiał do charakterystyki bohatera * analizuje zachowanie, słowa i myśli postaci * przygotowuje pytania do bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia zachowanie postaci * pisze charakterystykę, wykorzystując zgromadzone słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie, uwzględniając elementy charakterystyki i opisu przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> * wciela się w postać i odpowiada na pytania kolegów * wypowiada się na temat utożsamiania się z postawą Holdena i podaje przykłady innych postaci prezentujących podobne poglądy
<p>Temat 73. <i>Grzeczność językowa w wypowiedziach publicznych.</i> s. 137</p>	<ul style="list-style-type: none"> * rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach * omawia częste przykłady łamania norm językowych w wypowiedziach publicznych 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje wypowiedzi bohaterów komiksu pod kątem kultury języka 	<ul style="list-style-type: none"> * koryguje błędy językowe w komiksie * razem z kolegą przygotowuje scenkę przedstawiającą oficjalną sytuację i zachowania zgodne z zasadami grzeczności językowej 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje wypowiedź na temat wolności słowa w wypowiedziach publicznych, mowy nienawiści i łamania norm grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje ulotkę skierowaną do rówieśników, promującą zasady kultury mówienia w miejscach publicznych
<p>Temat 74. <i>Cechy i funkcje reportażu.</i> s. 139</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje określenia, które opisują artykuł 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia zasady pisania reportażu * wskazuje cechy gatunkowe w przeczytanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat funkcji przeczytanego tekstu * wypowiada się na temat publikacji dziennikarskich podejmujących 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze notatkę na temat organizacji niosącej pomoc ludziom * przygotowuje reportaż lub fotoreportaż przedstawiający osoby 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje reportaż lub fotoreportaż na temat osób pozytywnie wyróżniających się w lokalnej

			ważne zagadnienia	zaangażowane w życie szkoły	społeczności
Temat 75. <i>Jak przebiegło pierwsze spotkanie Wiki i pana Henryka?</i> s. 143	* omawia treść przeczytanego tekstu * ustala kolejność zdarzeń * udziela odpowiedzi na pytania dotyczące tekstu	* streszcza przebieg spotkania bohaterów * wypowiada się na temat korzyści wynikających ze spotkania bohaterów	* bierze udział w dyskusji na temat odpowiedzialności wynikającej z przyjętych na siebie obowiązków * podaje cechy dobrego wolontariusza	* redaguje opowiadanie na temat: „Dobro powraca” lub kilkunastu wypowiedź na temat umiejętności dzielenia się z innymi	* przedstawia nazwy organizacji pożytku publicznego, które prężnie działają w środowisku lokalnym
Temat 76. <i>„Tyle wiemy o sobie, ile nas sprawdzono” – refleksje nad heroiczną postawą bohaterki wiersza Wisławy Szymborskiej.</i> s. 146	* omawia treść wiersza * wskazuje fragment nawiązujący do autentycznego wydarzenia	* charakteryzuje bohaterkę liryczną wiersza * ocenia postawę kobiety * omawia budowę wiersza	* prezentuje swoje przemyślenia związane z wierszem * pisze artykuł do szkolnej gazetki na temat heroicznego czynu L. Wawrzyńskiej	* przedstawia szczegółowe informacje na temat bohaterki utworu * pisze przemówienie lub list otwarty poświęcone kandydaturze kobiety na patronkę ulicy lub instytucji	* redaguje epitafium poświęcone Ludwice Wawrzyńskiej
Temat 77. i 78. <i>Ćwiczenia sprawdzające stopień opanowania umiejętności objętych podstawą programową.</i> s. 147	* przedstawia treść anegdoty * określa charakter utworu * rozpoznaje fragment lektury obowiązkowej, podaje nazwisko autora, bohaterów rozmowy	* określa rodzaj narracji * wyszukuje i nazywa środki retoryczne * opisuje wybrany kadr * odróżnia mowę zależną od niezależnej	* wypowiada się na temat ekranizacji „Quo vadis”	* opisuje wybrany kadr z zastosowaniem dwóch pojęć charakterystycznych dla sztuki filmu	
Temat 79. <i>Gdy inni narzucają swoją wolę... – „O doktorze Hiszpanie” Jana Kochanowskiego.</i> s. 149	* wyjaśnia znaczenie zwrotów * opisuje sytuację zaprezentowaną w utworze, stosując zwroty z zadania wstępnego	* ustala funkcję dialogów w utworze * wskazuje cechy gatunkowe fraszki * charakteryzuje bohaterów tekstu	* interpretuje wypowiedź bohatera * omawia funkcję komizmu w utworze * redaguje rozprawkę na jeden z tematów	* wypowiada się na temat roli grupy w życiu człowieka, wskazując pozytywne i negatywne skutki	
Temat 80.	* opisuje wybrany pla-	* wymienia powody się-	* wypowiada się na te-	* redaguje notatkę	

<p>Perswazyjna funkcja wybranych zdjęć i plakatów społecznych. s. 150</p>	<p>kat (zdjęcie) o tematyce społecznej * wyraża opinie o pozostałych pracach</p>	<p>gania po środki uzależniające * interpretuje pomysły graficzne i słowne</p>	<p>mat przesłania plakatów i zdjęć * dzieli się uwagami na temat funkcji, którą pełnią teksty kultury podejmujące tematykę społeczną</p>	<p>interpretacyjną * wykonuje plakat o tematyce inspirowanej omawianym tematem</p>	
<p>Temat 81. Poznajemy pojęcie gwary środowiskowej. s. 152 [usunięte z podstawy programowej]</p>	<p>* wyjaśnia znaczenie pojęcia: gwara środowiskowa * wskazuje różnice między gwarą a językiem oficjalnym * podaje przykład wyrazu, który mógłby być „młodzieżowym słowem roku”</p>	<p>* wypowiada się na temat funkcji gwary, odwołując się do własnych doświadczeń * wymienia kilka wyrazów typowych dla określonych w poleceniu grup społecznych</p>	<p>* pisze dialog, w którym bohaterowie używają gwary młodzieżowej (podaje odpowiedniki wyrażen w języku ogólnonarodowym) * podaje przykład reklamy wykorzystującej gwarę środowiskową; ocenia ją i wyjaśnia funkcję użytych zwrotów</p>	<p>* przygotowuje słowniczek słów charakterystycznych dla pokolenia dziadków</p>	<p>* przeprowadza ankietę wśród dorosłych na temat znajomości języka młodzieżowego</p>
<p>Temat 82. Piszemy relację z pożaru. Ćwiczenia w tworzeniu wypowiedzi o charakterze publicystycznym. s. 154</p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje ilustrację * gromadzi informacje dotyczące opisanego wydarzenia</p>	<p>* pisze krótki artykuł o pożarze * wypowiada się na temat postaw bohaterów</p>	<p>* omawia zachowanie mężczyzny i dziewczyny, cytując odpowiednie fragmenty * formułuje wymowę utworu, interpretując ostatnie zdanie tekstu</p>	<p>* pisze pracę, przedstawiając swoje stanowisko na temat ryzyka związanego z udzielaniem komuś pomocy</p>	<p>* pisze charakterystykę osoby, którą można nazwać bohaterem codzienności, lub artykuł do gazetki szkolnej na temat bohaterskich postaw młodych</p>
<p>Temat 83. Interpretujemy opowiadanie Sławomira Mrożka pt. „Artysta”. s. 157</p>	<p>* omawia treść tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane * pisze tekst do koguta, że warto być sobą</p>	<p>* przedstawia bohaterów tekstu, przypisując cechy określające ich postawę * redaguje charakterystykę koguta</p>	<p>* dostrzega w zachowaniu jednego z bohaterów ironię * redaguje opowiadanie inspirowane przeczytanym tekstem</p>	<p>* przygotowuje głosową interpretację tekstu * wchodzi w rolę wybranego bohatera i wyjaśnia powody swojego zachowania</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną składającą się z plakatów cyrkowych polskiej szkoły plakatu</p>

<p>Temat 84. i 85. Ćwiczenia kompozycyjne i stylistyczne – charakterystyka postaci. Piszemy charakterystykę porównawczą. s. 158</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia wiadomości na temat charakterystyki porównawczej * wyszukuje w tekście potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi słownictwo dotyczące bohaterów wybranych lektur obowiązkowych lub filmów 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje dwóch bohaterów literackich, osoby ze świata sportu, mody, filmu itp. 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze pracę z elementami autocharakterystyki i charakterystyki porównawczej bohatera literackiego, filmowego 	
<p>Temat 86. Przygotowujemy się do egzaminu – praca z tekstem. s. 161</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny, uzupełnia informacje dotyczące tekstu * nazywa formy czasowników w didaskaliach 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację, w której został przedstawiony bohater sztuki i jego zachowanie * rozpoznaje czytany utwór jako bajkę * wymienia inne utwory należące do tego samego rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa uczucia, emocje towarzyszące bohaterowi utworu, wyszukuje odpowiednie cytaty * omawia karykaturalne przedstawienie postaci * pisze dialog między bohaterem a policjantem 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia uniwersalny charakter bajki * podaje tytuły innych bajek Krasickiego * porównuje zachowanie Araba i Harpagona oraz ich stosunek do dóbr materialnych * wymienia przykłady postaci z różnych tekstów kultury znanych ze skąpstwa lub hojności 	
<p>Temat 87. Poetyckie rozważania na temat oceniania innych w wierszu Mariana Hemara pt. „Teoria względności”. s. 164</p>	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli wyrazy na synonimy i antonimy * omawia treść wiersza * bierze udział w dyskusji na temat sposobów oceniania zachowania ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie tekstu wskazuje, co stanowi kryterium oceniania ludzi * omawia budowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje w tekście środki stylistyczne * wymienia i omawia zastosowane w wierszu zabiegi językowe * wyjaśnia znaczenie ostatnich strof 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie tytułu wiersza 	
<p>Temat 88., 89. i 90. Gromadzimy informacje do charakterystyki porównawczej Aliny i Balladyny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * czyta fragment utworu z podziałem na role * wymienia cechy gatunkowe dramatu * opisuje ukazaną 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje konflikt i sytuację, w której się ujawnia * gromadzi słownictwo opisujące bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje charakterystyki porównawczej postaci dramatu * omawia cechy tragedii * wyjaśnia, na czym 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia aktorki, które mogłyby zagrać role siostr, i uzasadnia wybór * wchodzi w rolę i bie- 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze charakterystykę porównawczą Balladyny i bohaterki utworu Adama Mickiewicza pt.

<p>„Balladyna” Juliusza Słowackiego jako przykład utworu dramatycznego. s. 165</p>	<p>sytuację * opisuje wybrany plakat, nawiązując do treści utworu * wskazuje dialog, monolog * odgrywa rolę w inscenizacji „Balladyny”</p>	<p>tekstu * podaje motywy postępowania Balladyny * wybiera najciekawszy afisz teatralny i uzasadnia ocenę</p>	<p>polega tragizm w omawianym fragmencie utworu</p>	<p>rze udział w rozprawie sądowej Balladyny * przygotowuje tekst końcowego protokołu</p>	<p>„Lilije”</p>
<p>Temat 91. Wpływ ideologii na jednostkę we fragmencie „Złodziejki książek” Markusa Zusaka. s. 177</p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia sytuację, w której zostali ukazani bohaterowie * opisuje zdjęcie</p>	<p>* gromadzi informacje na temat Hansa Juniora, uwzględniając jego poglądy i stosunek do innych osób * ocenia postępowanie bohatera</p>	<p>* wypowiada się na temat znaczenia ideologii dla Hansa * analizuje znaczenie wybranych cytatów</p>	<p>* wypowiada się w rozprawce na temat osób, sytuacji mających wpływ na kształtowanie się postaw młodych ludzi</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat narodzin ustrojów totalitarnych (faszyzmu i nazizmu)</p>
<p>Temat 92. i 93. Powtórzenie wiadomości z rozdziału „Wartości i wybory”. s. 180</p>	<p>* rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki</p>	<p>* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady gatunków publicystycznych</p>	<p>* podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki</p>	<p>* sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Ignacego Krasickiego</p>	
<p>Temat 94. i 95. Samodzielna praca z tekstem Michała Rusinka pt. „Postanowienia” s. 182</p>	<p>* omawia treść tekstu * wskazuje właściwy gatunek i podaje jego cechy * rozpoznaje pytanie retoryczne * wypowiada się na temat celu podejmowania postanowień</p>	<p>* przedstawia budowę tekstu * określa jego charakter * rysuje wykres zdania, nazywa zdania składowe</p>	<p>* cytuje fragmenty, w których osoba mówiąca utożsamia się z adresatem wypowiedzi * redaguje rozprawkę na temat celu podejmowania postanowień, odwołując się do lektury i własnych doświadczeń</p>	<p>* poprawia błędy w zdaniach i pisze zgodnie z zasadą interpunkcyjną</p>	

<p>Temat 96. <i>Nasz projekt.</i> s. 184</p>	<ul style="list-style-type: none"> * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi materiał do przygotowania reportażu na wybrany temat 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze reportaż w dowolnym edytorze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek podczas tworzenia reportażu 	
KONFLIKT I POJEDNANIE					
<p>Temat 97. <i>Konflikt i pojednanie.</i> <i>Wprowadzenie do tematyki rozdziału.</i> s. 185</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje skojarzenia ze słowami: zgoda, konflikt * omawia przedstawione znaki graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje myśl Mikołaja Reja * podaje sposoby na pogodzenie się * tworzy łańcuch skojarzeń ze wskazanymi wyrazami 	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia metaforyczny sens tekstu * projektuje znak lub piktogram związany z omawianym tematem 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy projekt reklamy społecznej, krytykującej negatywne zachowania prowadzące do konfliktu, lub propagującej poszukiwanie kompromisu (zgody) * wypowiada się na temat roli mediatora w osiągnięciu porozumienia 	
<p>Temat 98. <i>Poetyckie rozważania na temat wartości słowa w utworze Tadeusza Różewicza.</i> s. 186</p>	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli frazeologizmy na grupy zawierające pozytywne i negatywne znaczenie * układa zdania z wybranymi związkami * wykonuje ilustrację do tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * zapisuje pierwsze skojarzenia z tekstem * podaje związki frazeologiczne o podobnym znaczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje swoimi słowami tezę oraz przykłady z wiersza wypowiedziane przez osobę mówiącą * wyjaśnia znaczenie metafory * podaje kontrargumenty do stanowiska autora wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje propozycje działań, które mogłyby odbyć się podczas Dnia Dobrego Słowa * podaje przykłady słów, które usunąłby z języka polskiego lub słów, które lubi słyszeć bądź są inspiracją 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze parafrazę wiersza z odmiennym przesłaniem
<p>Temat 99. <i>Słowa, które warto ocalić od zapomnienia.</i> <i>Archaizmy i archaizacja.</i> s. 187</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje posąg bogini * przedstawia treść wiersza * wyjaśnia niezrozumiałe słowa * omawia pojęcie archaizmu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje archaizmy w tekście i innych utworach * tworzy krótki dialog z wybranymi archaizmami 	<ul style="list-style-type: none"> * współczesnia treść utworu * pisze monolog Zgody skierowany do konkretnego adresata 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje zestaw zagadek z archaizmami, które przedstawi rówieśnikom 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tworzenia tekstów przez współczesnych twórców, wykorzystujących w utworach zabieg archaizacji

<p>Temat 100. Treść i zakres znaczeniowy wyrazów. s. 189</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia pojęcia: treść i zakres wyrazu * porządkuje proste przykłady według rosnącej treści wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> * uzupełnia proste schematy brakującymi terminami 	<ul style="list-style-type: none"> * do podanych wyrazów podaje słowa o szerszym znaczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie wykonuje wszystkie zadania proponowane na zajęciach 	
<p>Temat 101. Zabiegi retoryczne w przemówieniu Majora – bohatera „Folwarku zwierzęcego”. s. 190</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje ilustrację * wyjaśnia rolę Majora 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje głównego bohatera i jego rolę wśród innych zwierząt * analizuje przemówienie bohatera pod kątem uczuć i wartości 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w przemówieniu przykłady zastosowanych zabiegów retorycznych i określa ich funkcje * analizuje treść pieśni i zastosowane środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia znaczenie sentencji w kontekście sytuacji przedstawionej w utworze * przygotowuje tekst przemówienia dotyczącego przeprowadzenia zmian w szkole i prezentuje je klasie 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje informacje na temat pieśni protestu i znanych utworów reprezentujących ten gatunek
<p>Temat 102. Dlaczego nie mówimy o tym, co nas boli, otwarcie? „Tolerancja” Stanisława Sojki. s. 194</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * wymienia cechy piosenki * wymienia skojarzenia ze słowem: tolerancja * wypowiada się na temat zjawiska tolerancji i nietolerancji we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje treść utworu i sporządza notatkę, wykorzystując zaproponowane słownictwo i cytaty z tekstu * wyjaśnia znaczenie refrenu * układa zdania z wyrazami z krzyżówki 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje odwołania biblijne * formułuje przesłanie utworu * interpretuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat skutecznych sposobów porozumiewania się z ludźmi * komentuje myśli zawarte w cytatach 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie wybranych artykułów z prasy lub internetu pisze tekst podejmujący problem tolerancji lub nietolerancji we współczesnym świecie
<p>Temat 103. Językowe sposoby osiągnięcia porozumienia. s. 196</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia językowe sposoby osiągnięcia porozumienia * wypowiada się na temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wśród wypowiedzi wskazuje te, które mają pozytywne znaczenie * zmienia intencję zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * komentuje zachowanie osób w kontekście językowych sposobów porozumiewania się * omawia wypowiedzi bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * układa dialog inspirowany omawianym zagadnieniem 	
<p>Temat 104. i 105. Dzieje nieszczęśliwej miłości Jacka Soplicy</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje konflikt Jacka Soplicy ze Stolnikiem * wypowiada się na te- 	<ul style="list-style-type: none"> * na osi czasu przedstawia trzy etapy życia Jacka Soplicy 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje tekst na temat przebaczenia w kontekście utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * przenosi opisane wydarzenia do czasów współczesnych

<p><i>i Ewy Horeszko.</i> Analiza konfliktu Jacka Soplicy ze Stolnikiem. s. 198</p>	<p>i opisuje sytuacje * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * opisuje kadry filmowe</p>	<p>mat emocji i uczuć towarzyszących bohaterowi * ocenia zabiegi adaptacyjne zastosowane we fragmencie filmu w reż. A. Wajdy</p>	<p>* wchodzi w rolę wybranego bohatera epopei i opowiada o wydarzeniach ze swojej perspektywy * wykonuje portret Ewy z XIX i XXI wieku</p>	<p>A. Mickiewicza * komentuje zachowanie Gerwazego, odwołując się do myśli zawartych w artykule</p>	<p>i proponuje inny rozwój wypadków</p>
<p>Temat 106. i 107. Uczymy się pisać recenzję. s. 209</p>	<p>* omawia zasady pisania recenzji i przykładowe wypowiedzi na temat powieści * wyszukuje informacje będące faktem i opinią * pisze krótką recenzję książki, którą ostatnio przeczytał</p>	<p>* wskazuje potencjalne miejsce ukazania się recenzji i wymienia słownictwo typowe dla opisywanej dziedziny sztuki * z tekstów wypisuje słownictwo oceniające</p>	<p>* pisze dwie krótkie recenzje gry komputerowej dla odbiorców w różnym wieku * pisze recenzję płyty muzycznej</p>	<p>* pisze recenzję filmu, którego nie poleciliby swoim rówieśnikom (lub gry planszowej, modelu telefonu, kanału na YouTube, kinowego hitu bądź spektaklu teatralnego)</p>	<p>* tworzy na stronie internetowej szkoły „Kącik Recenzenta” i umieszcza tam recenzje książek, filmów dla rówieśników</p>
<p>Temat 108. i 109. Przygotowujemy się do egzaminu ósmoklasisty. s. 212</p>	<p>* pisze streszczenie przeczytanego tekstu * określa rodzaj literacki utworu * rozpoznaje części mowy * opisuje plakat</p>	<p>* charakteryzuje bohaterów * redaguje krótki opis przeżyć bohatera * rysuje wykres i nazywa rodzaje zdań * podaje związki frazeologiczne ze słowami: niebo, piekło</p>	<p>* objaśnia metaforyczny sens utworu, odwołując się do tytułu * wypowiada się na temat intencji kierujących bohaterem, posługując się odpowiednim cytatem</p>	<p>* podaje argumenty odnoszące się do tekstu i plakatu świadczące o podobnej problematyce obu przekazów * pisze rozprawkę na wybrany temat, będący jednocześnie aforyzmem</p>	
<p>Temat 110. Bohaterowie ukazani w epizodzie wojennym w opowiadaniu Ernesta Hemingwaya. s. 214</p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * układa dialog między mieszkańcami miasteczka a starym człowiekiem</p>	<p>* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * opisuje przemyślenia narratora związane z wojną</p>	<p>* opisuje zachowanie bohatera w obliczu zagrożenia * wypowiada się na temat roli narratora i jego reakcji na zachowanie mężczyzny; wymienia cechy charakteru</p>	<p>* wypowiada się na temat losu ludzi i zwierząt w czasie wojny na podstawie zamieszczonych fragmentów tekstów</p>	<p>* wypowiada się na temat ogólnoludzkiego, uniwersalnego charakteru opowiadania</p>

<p>Temat 111. <i>Losy Żydów w okupowanej Warszawie na podstawie pamiętnika Władysława Szpilmana.</i> s. 217</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia fragment przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje kadr filmowy 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje narratora i rodzaj narracji * wypowiada się na temat skutków nietolerancji i dyskryminacji * wypowiada się na temat pokazanych pomników upamiętniających ofiary Holokaustu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat rasistowskiej polityki hitlerowców wobec Żydów; w tym celowości utworzenia getta * pisze artykuł na temat tolerancji lub nietolerancji we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje fragment pamiętnika niemieckiego oficera * pisze recenzję filmu o tematyce wojennej * wyszukuje w dostępnych źródłach informacje na temat miejsc upamiętniających martyrologię Żydów w najbliższej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje swoją wiedzę na temat filmu R. Polańskiego pt. „Pianista” * przedstawia informacje dotyczące nacjonalizmu, rasizmu i wpływu tych ideologii na wydarzenia XX wieku w Europie
<p>Temat 112. <i>Jak przedstawić zdarzenia z powstania warszawskiego? Analiza utworu Mirona Białoszewskiego.</i> s. 222</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane * opisuje zdjęcie, odwołując się do treści tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje narratora i rodzaj narracji * omawia język utworu; zwracając uwagę na budowę i typy wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia wpływ historii na życie jednostki w kontekście przeczytanego tekstu * redaguje notatkę na temat zastosowanej konstrukcji językowej tekstu, która wpływa na wiarygodne odwzorowanie rzeczywistości powstania 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje inne fragmenty omawianego utworu
<p>Temat 113. <i>Obraz zrujnowanej Warszawy widziany oczyma reportera. „Ziele na kraterze” Melchiora Wańkowicza.</i> s. 227</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat obejrzanego na zajęciach filmu pt. „Miasto ruin” w kontekście rzeczywistości wojennej * omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje zdjęcia przedstawiające ulice Warszawy 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje sposób opowiadania o zdarzeniach * wie, czym jest, czemu służy retrospekcja i odnajduje odpowiednie fragmenty w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * korzystając z dostępnych źródeł, odtwarza trasę, którą odbyła bohaterka tekstu * opisuje dom * wyjaśnia sens łacińskiej sentencji * redaguje opis przeżyć wewnętrznych bohaterki podczas marszu przez zrujnowaną Warszawę 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje tekst z filmem * proponuje rodzaj muzyki i warstwę słowną, którą można by wzbogacić film (proza, wiersz, komentarz historyczny) 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat całego utworu

<p>Temat 114. „Elegia o... (chłopcu polskim)” jako metafora losu pokolenia doświadczonego przez wojnę. s. 233</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * opowiada o doświadczeniach bohatera * opisuje zdjęcie przedstawiające powstańca 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje obrazy poetyckie odwołujące się do doświadczeń bohatera * wyszukuje podane części mowy * omawia znaczenie użytych słów w odniesieniu do opisanej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * określa kontekst historyczny utworu * wypowiada się na temat osoby relacjonującej zdarzenia * objaśnia znaczenie metafor * omawia budowę wiersza: układ rymów i środki stylistyczne * analizuje tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia warstwę brzmieniową tekstu i jej związek z treścią * wypowiada się na temat roli dzieci i ich zajęć w czasie powstania * pisze pracę literacką inspirowaną wierszem, odwołując się do losów bohaterów „Kamieni na szaniec” 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informację na temat Pokolenia Kolumbów
<p>Temat 115. Ofiarności wobec ojczyzny ukazana w wierszu Jana Lechonia pt. „Przypowieść”. s. 234</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia sytuację liryczną w wierszu * wypowiada się na temat bohaterów lirycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje postawy bohaterów lirycznych * interpretuje ich wypowiedzi * opisuje wspomnienia żołnierza 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia wartości ważne dla osoby mówiącej * objaśnia tytuł wiersza * wymienia cechy przypowieści jako gatunku literackiego i wskazuje je w omawianym utworze 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje tekst na temat nauki moralnej zawartej w wierszu * prezentuje wiedzę na temat udziału Polaków w walkach poza granicami kraju 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat współczesnego patriotyzmu i wykorzystywania symboli narodowych w modzie, popkulturze lub na temat współcześnie prowadzonych operacji pokojowych przez polskie Siły Zbrojne
<p>Temat 116. i 117. Utrwalamy wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej. s. 236</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu literackiego * nazywa rodzaj literacki, do którego należy przeczytany utwór * wypowiada się na temat budowy wiersza * podaje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni nazw własnych 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia cel użycia czasowników w odpowiednich formach * określa problematykę utworu * analizuje utwór, wymieniając środki stylistyczne i określając ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formy czasowników * wskazuje wykres pasujący do zdania złożonego * wypowiada się na temat zasad skutecznej i kulturalnej rozmowy * wskazuje w wyrazie sylabę akcentowaną 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia definicję słownikową słowa: konwersacja * pisze rozprawkę na podany temat 	

<p>Temat 118. Piszemy podania. s. 237</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia zasady pisania podania * pisze podanie, korzystając z zamieszczonego wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> * poprawia błędy w podaniu i tworzy poprawny tekst 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze podanie w dowolnej sprawie * wymienia propozycje skłaniające do napisania podania 	<ul style="list-style-type: none"> * wypełnia gotowy formularz podania w dowolnym edytorze tekstu 	
<p>Temat 119. Poetycki apel w wierszu Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej pt. „Wagi”. s. 239</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia wiersz * wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * udziela odpowiedzi na pytania dotyczące wiersza * zapisuje skojarzenia ze słowami: dobro i zło 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formę czasowników * wymienia środki stylistyczne * uzupełnia treść wiersza swoją propozycją * wymyśla inny tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje najważniejsze tezy zawarte w tekście * wypowiada się na temat podobieństw i różnic w rozumieniu dobra i zła (między wierszem a tekstem) 	<ul style="list-style-type: none"> * rozwija wybraną myśl w dłuższej wypowiedzi pisemnej * wypowiada się na temat pomocy ofiarom wojny i konfliktów 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze list otwarty skierowany do ludzi władzy na temat pokoju na świecie
<p>Temat 120. Apel o pokój na świecie tematem dzieł współczesnych artystów. s. 241</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje wybrany plakat * dzieli się wrażeniami na temat dzieł * zapisuje definicje słowa: pokój 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje plakaty, wskazując ideę; omawia pomysł graficzny i tytuł * pisze krótki artykuł na temat pokoju na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wpływu artystów na kształtowanie się postaw i zachowań ludzi * przedstawia osobę znaną z działalności na rzecz pokoju na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia miejsca, w których w XXI wieku toczyły się wojny lub doszło do konfliktów zbrojnych i wskazuje te kraje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje i omawia przykłady tekstów kultury, będących apelem o przestrzeganie praw człowieka, pokoju, wolności, bezpieczeństwa * pisze utwór poetycki będący apelem o pokój na świecie
<p>Temat 121. Charakterystyka wybranych stylów. s. 243</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia definicję słowa: styl * wymienia rodzaje stylów * pisze krótki tekst do wybranej ilustracji w dowolnym stylu 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega w tekście cechy wybranego stylu * przygotowuje tekst na temat pokoju w wybranym stylu 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia przykłady tekstów umieszczonych na schemacie 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia cechy stylu artystycznego w utworach poetyckich 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat stylu pisania ulubionej autorki lub autora, odwołując się do wybranych książek

<p>Temat 122. <i>Interpretujemy grafiki o tematyce antywojennej.</i> s. 247</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia hasło słownikowe * opisuje wybraną grafikę 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje pytania do tekstu * dzieli się wrażeniami po obejrzeniu grafik o tematyce antywojennej i interpretuje jedną z nich 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia zastosowane zabiegi artystyczne i kolorystykę prac * wypowiada się na temat celu tworzenia tego typu plakatów 	<ul style="list-style-type: none"> * w dowolnym programie graficznym wykonuje projekt plakatu o tematyce antywojennej 	
<p>Temat 123. <i>W jaki sposób bohater książki Melchiora Wańkowicza uniknął bratobójczej walki?</i> s. 249</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia fragment tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje fotografię 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację, w której znalazł się bohater tekstu * opisuje i ocenia postawę bohatera unikającego powołania do wojska 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat stosunku bohatera do wojny i porównuje z postawą Odysusza, który znalazł się w podobnej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia humorystyczny sposób przedstawienia zdarzeń * wypowiada się na temat osób celowo unikających służby wojskowej 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat pacyfizmu i propagatorów tej idei
<p>Temat 124. <i>Brak porozumienia między ludźmi tematem wiersza „Na wieży Babel” Wisławy Szymborskiej.</i> s. 252</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * układa zdania z wybranymi związkami frazeologicznymi * dzieli się wrażeniami na temat tekstu * opisuje zdjęcie 	<ul style="list-style-type: none"> * wybiera związki frazeologiczne mówiące o braku porozumienia między ludźmi * przypomina treść biblijnej opowieści o wieży Babel * interpretuje tytuł utworu * wybiera określenia pasujące do bohaterów wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia symboliczne znaczenie wieży Babel * analizuje budowę utworu, informując o zabiegu graficznym, kompozycyjnym wykorzystanym przez autorkę * projektuje mema odwołującego się do braku porozumienia między ludźmi 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat teledysku do piosenki K. Zalewskiego, interpretując sytuację w kontekście omawianego tematu 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje tematykę wiersza z otaczającą rzeczywistością
<p>Temat 125. <i>W jaki sposób się bronić przed manipulacją?</i> s. 254</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia nieetyczne zachowania językowe * omawia treść przeczytanego tekstu * odróżnia kłamstwo od manipulacji i perswazji 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega przykłady kłamstwa, manipulacji i prowokacji w wypowiedziach bohaterów komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje sposób porozumiewania się bohaterów tekstu i omawia zachowania językowe 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady sytuacji, w których stosuje się manipulację i prowokację * przygotowuje materiał do kalamburów 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje reklamę, w której zastosowano manipulację; omawia ten zabieg * przygotowuje informację na temat reguła Cialdiniego

<p>Temat 126. i 127. „Wojna u Lemurów” źródłem refleksji na temat postawy człowieka w obliczu konfliktu. s. 257</p>	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje swoje zdanie na temat pierwszeństwa pojawienia się jajka, bądź kury * omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje źródło konfliktu oraz skłócone osoby * przedstawia bohaterów i porównuje ich zachowanie * podaje propozycje rozwiązania sporu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa rangę przedmiotu sporu * analizuje postawy bohaterów w obliczu konfliktu * wyszukuje w omawianym utworze cechy bajki * pisze reklamę książki 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat refleksji o człowieku i jego naturze zawartej w utworze * na podstawie tekstu przygotowuje fragment scenariusza teatralnego 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje przemówienie skierowane do bohaterów tekstu zachęcające do zażegnania konfliktu
<p>Temat 128. Rozwiązujemy zadania utrwalające wiadomości. s. 262</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada wydarzenia przedstawione w utworze * podaje synonimy, antonimy * rozpoznaje przysłówki, kolokwializm * stopniuje przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje zdań złożonych * określa rodzaj wypowiedzi bohatera tekstu * podaje wyrazy o szerszym zakresie znaczeniowym 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat refleksji zawartej w tekście * określa styl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje inne przykłady dotyczące omawianych zagadnień literacko-językowych 	
<p>Temat 129. Jak walczyć z cyberprzemocą? s. 264</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z Internetu 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje grafikę * dzieli się wiedzą, doświadczeniem na temat cyberprzemocy * wypowiada się na temat ulotki 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje adresata, cel, intencje i zabiegi graficzne ulotek zamieszczonych w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy tekst o charakterze dydaktycznym mówiący o walce z agresją i cyberprzemocą 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy projekt reklamy społecznej, której celem jest przeciwdziałanie cyberprzemocy
<p>Temat 130. Odczytanie nawiązań biblijnych kluczem do zrozumienia wiersza Piotra Macierzyńskiego. s. 267</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * opisuje zdjęcie * wypowiada się na temat obozów koncentracyjnych działających podczas II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> * określa czas, miejsce, wydarzenia historyczne, do których nawiązuje utwór * dostrzega nagromadzenie faktów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje kompozycję wiersza * wskazuje nawiązanie do biblijnego opisu stworzenia świata * porównuje stworzony świat kontrastujący z miejscem masowej zagłady 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje metaforyczny sens utworu * omawia środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat KL Auschwitz

<p>Temat 131. Opis i interpretacja obrazu Wasilija Wereszczagina. s. 269</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje uczucia, które wzbudza obraz * wskazuje elementy graficzne dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje obraz * omawia przesłanie wyrażone przez artystę 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje tytuł obrazu, korzystając z definicji słownikowej * pisze rozprawkę na temat wojny, zgodną z poleceniem zamieszczonym w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wymowę wiersza z przesłaniem obrazu * wypowiada się na temat artystów dokumentujących wojenną rzeczywistość mimo zagrożenia życia 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację przedstawiającą historię fotografii wojennej * wyszukuje informacje na temat symbolicznego znaczenia elementów obrazu i twórczości autora dzieła
<p>Temat 132. i 133. Powtórzenie wiadomości zamieszczonych w rozdziale „Konflikt i pojednanie”. s. 270</p>	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki 	<ul style="list-style-type: none"> * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady środków poetyckich 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki 	<ul style="list-style-type: none"> * sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Adama Mickiewicza 	
<p>Temat 134. i 135. Sprawdź siebie – indywidualna praca z tekstem. s. 273</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanych tekstów * określa rodzaj literacki * wymienia cechy gatunkowe dramatu * rozpoznaje dialog, archaizm, neologizm * uzupełnia schemat zakresu znaczeniowego wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje rozmowę bohaterów * odpowiada na pytania, podając właściwe cytaty * wśród tekstu zapisanego pochyłą czcionką rozpoznaje didaskalia * rozpoznaje styl 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat zawartej w utworze metafory ludzkich zachowań * wypisuje słownictwo wartościujące * nazywa nieosobowe formy czasownika * dobiera zdania do wykresów 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wymowę obu tekstów * pisze recenzję przedstawienia * projektuje billboard 	

<p>Temat 136. <i>Nasz projekt.</i> s. 277</p>	<p>* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie</p>	<p>* gromadzi materiał do przygotowania gry fabularnej na wybrany temat</p>	<p>* opisuje elementy świata przedstawionego * ustala zasady obowiązujące w opisanym rzeczywistości, sposób pokonywania kolejnych etapów itp.</p>	<p>* nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek * formułuje reguły gry</p>	
CZŁOWIEK I SZTUKA					
<p>Temat 137. <i>Jak zdefiniować sztukę?</i> s. 278</p>	<p>* wypowiada się na temat tego, czym jest sztuka * podaje dziedziny tworzące sztukę</p>	<p>* uzupełnia schemat, wpisując tytuły wybranych dzieł sztuki * porównuje swoją definicję sztuki ze słownikową</p>	<p>* wypowiada się na temat prezentowanych dzieł sztuki * przedstawia informacje o artyście, którego ceni (jego dzieła uważa za wyjątkowe)</p>	<p>* wykonuje portfolio ulubionego artysty * wypowiada się na temat innych dziedzin, które również można by nazwać sztuką</p>	<p>* tworzy obszerną mapę mentalną związaną ze sztuką</p>
<p>Temat 138. <i>Artysta jako kreator w wierszu „Radość pisania” Wisławy Szymborskiej.</i> s. 279</p>	<p>* omawia treść wiersza * ustala, kim jest podmiot liryczny i w jakiej sytuacji został ukazany * opisuje budowę wiersza</p>	<p>* wypisuje części mowy, cytaty dotyczące osoby mówiącej * zabiera głos w dyskusji na temat artysty * wskazuje środki stylistyczne</p>	<p>* wypowiada się na temat uczuć towarzyszących procesowi twórczemu * redaguje komentarz zgodny z poleceniem</p>	<p>* prezentuje sylwetkę i twórczość poetki Wisławy Szymborskiej * wypowiada się na temat roli dzieła i mocy artysty, wykorzystując sytuację przedstawioną w komiksie</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat twórców wykorzystujących motyw „ars poetica”</p>
<p>Temat 139. <i>Michał Anioł i Vincent van Gogh o swojej pracy.</i> s. 281</p>	<p>* wypowiada się na temat przeczytanych tekstów, określa temat i główną myśl utworów * opisuje wybrane dzieło</p>	<p>* wypowiada się na temat stosunku artystów do swojej twórczości, wskazując elementy wspólne i różniące</p>	<p>* interpretuje wypowiedzi artysty * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem</p>	<p>* redaguje notatkę, wykorzystując informacje zebrane podczas zajęć * wymienia powody przyznania dziełu sztuki miana arcydzieła</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Michała Anioła lub Vincenta van Gogha</p>
<p>Temat 140. <i>Jakim wyzwaniom</i></p>	<p>* przedstawia treść wywiadu</p>	<p>* omawia pomysł, na którym został oparty</p>	<p>* wyjaśnia, na czym polegała specyfika (trudno-</p>	<p>* wyszukuje i prezentuje rówieśnikom inne</p>	<p>* wyszukuje nawiązania do malarstwa</p>

<p><i>musieli sprostac twórcy filmu „Twój Vincent”?</i> s. 285</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża ocenę na temat zwiastuna filmu * podaje cechy gatunkowe wywiadu (tekstu publicystycznego) 	<p>film</p> <ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje pytania, które można by zadać twórcom filmu 	<p>ści) procesu twórczego podczas produkcji filmu</p> <ul style="list-style-type: none"> * ogląda film i pisze recenzję 	<p>informacje na temat produkcji filmu</p> <ul style="list-style-type: none"> * ocenia sposób prezentacji dzieł w filmie 	<p>w filmach innych reżyserów</p> <ul style="list-style-type: none"> * podaje propozycje artysty, którego obrazy mogłyby posłużyć twórcom do nakręcenia filmu (w formie prezentacji)
<p>Temat 141. <i>Fragment powieści Katarzyny Ryrych punktem wyjścia do rozmowy na temat wolności artysty.</i> s. 288</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki * opisuje ulubionego aktora 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje pytania do ankiety dla rówieśników na temat upodobań filmowych, przeprowadza ją i omawia wyniki * pisze krótką recenzję ulubionego filmu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat oczekiwań współczesnych widzów wobec filmów, odnosząc się jednocześnie do przeczytanego tekstu * wyjaśnia terminy: mainstream, kino niezależne, kino offowe i podaje tytuły takich dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje bieżący repertuar kin, dzieląc filmy na rozrywkowe i ambitne (po przeczytaniu zamieszczonych recenzji) * wyraża zdanie na temat uwzględniania przez artystów oczekiwań odbiorców sztuki i granic schlebiana gustom publiczności 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje informacje na temat znanych polskich reżyserek, ważnych w ich karierze filmów i nagród, które otrzymały
<p>Temat 142. <i>Czym jest prawdziwe aktorstwo?</i> s. 291</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanych tekstów * wskazuje cechy gatunkowe dramatu, wywiadu * wyróżnia tekst główny i didaskalia * wymienia cechy dobrego aktora 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje wymagania stawiane przez bohatera aktorom * wymienia predyspozycje pomagające zostać aktorem teatralnym lub filmowym * wymienia nazwiska aktorów, którzy powinni dostać nagrodę za rolę teatralną lub filmową 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia wizję teatru według Hamleta * wymienia na podstawie obejrzanego skeczu kabaretowego zachowania aktorskie drażniące widzów * porównuje rady Hamleta z propozycjami wymienionymi przez Gustawa Holoubka 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje materiał do quizu: „Czy znasz tę aktorkę / tego aktora?” * proponuje nazwiska aktorów, którzy mogliby wcielić się w role bohaterów lektur obowiązkowych, i uzasadnia wybór 	<ul style="list-style-type: none"> * wykonuje projekt strony internetowej polskich festiwali teatralnych i filmowych
<p>Temat 143. i 144. <i>Przyjaźń wystawiona</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje przedstawioną na rysunku sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację wybranego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje stanowisko bohatera wobec konfliktu 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje list/ kartkę z dziennika/ dalszy ciąg 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat

<i>na próbę. Charakterystyka postaw bohaterów utworu Yasminy Rezy. s. 294</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * wymienia bohaterów * wskazuje cechy gatunkowe dramatu * opisuje zdjęcia w odniesieniu do treści sztuki 	<p>tera, odwołując się do cytatów</p> <ul style="list-style-type: none"> * omawia konflikt między przyjaciółmi, wskazując jego źródło 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje wypowiedzi * wymienia cechy pozwalające nazwać jakąś pracę artysty dziełem sztuki 	<p>dramatu dotyczący wybranego tematu</p> <ul style="list-style-type: none"> * opisuje dowolną reklamę * określa cechy dzieła sztuki 	<p>minimalizmu w sztuce i artystów reprezentujących ten nurt</p>
<i>Temat 145. Między poezją a malarstwem. Analizujemy obrazy i związane z nimi utwory poetyckie. s. 306</i>	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje kilka określeń dotyczących wybranego dzieła, które będą rodzajem zagadki dla kolegów * opisuje wybrany obraz i wskazuje wiersz, który przedstawia podobną sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje obraz Leonarda Vinci i tworzy opowiadanie inspirowane obrazem * pisze krótkie opowiadanie inspirowane obrazem innego artysty 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje „wiersz pięciu zmysłów” do wybranego obrazu * wypowiada się na temat roli sztuki w życiu młodych ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat nadużywania w języku polskim tzw. modnych słów 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat obrazu „Mona Lisa” * pisze fragment powieści kryminalnej inspirowany owianym tajemnicą obrazem L. da Vinci
<i>Temat 146. Doświadczenia i poglądy artysty jako odbiorcy sztuki. Wywiad z Tomaszem Bagińskim. s. 308</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wywiadu * wskazuje cechy gatunkowe tej formy publicystycznej * opisuje kadry filmowe zamieszczone w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia stanowisko autora dotyczące filmu we współczesnej kulturze oraz filmowych adaptacji książek, a także związku gier z literaturą 	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje stanowisko artysty dotyczące omawianego tematu * wypowiada się na temat ulubionej książki; pisze recenzje 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze tekst publicystyczny na temat adaptacji dzieł literackich, odwołując się do lektur obowiązkowych pokazywanych na ekranach kinowych 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla innowacyjny sposób lub produkt promujący książki w szkole lub miejscu zamieszkania
<i>Temat 147. Na czym polega magia teatru? s. 312</i>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść tekstu * wypowiada się na temat oglądania sztuk w teatrze * wykonuje afisz przedstawiający dowolną lekturę obowiązkową 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje specyfikę przedstawienia teatralnego w odniesieniu do seansu kinowego * analizuje teatralny repertuar 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat swoich oczekiwań wobec sztuk teatralnych * pisze recenzję wybranej sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy „Kodeks teatralny dla młodego widza” * wyraża swoje zdanie na temat niechęci nastolatków do oglądania sztuk teatralnych 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na temat wyboru między kinem a teatrem
<i>Temat 148. i 149.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść komik- 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze recenzję wybra- 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informa- 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje ulubione 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia

<p><i>Scott McCloud o komiksie jako odrębnej dziedzinie sztuki. Prezentujemy dokonania wybranych twórców komiksów. s. 314</i></p>	<p>su * przedstawia cechy gatunkowe takiej formy wypowiedzi</p>	<p>nego komiksu * wypowiada się na temat tworzywa komiksu i zarzutów, które stawiano takim tekstom</p>	<p>cje o wybranym twórcy komiksu i jego dokonaniach * wymienia argumenty przeciwko negatywnej ocenie komiksu * ocenia pomysł poruszenia tematyki wojennej w komiksach</p>	<p>komiksy * wypowiada się na temat komiksu traktowanego jako dzieło sztuki * tworzy komiks, w którym jest jednocześnie głównym bohaterem</p>	<p>w postaci komiksu wybrany fragment lektury obowiązkowej</p>
<p><i>Temat 150. Reklama, czyli sztuka manipulacji. s. 317</i></p>	<p>* redaguje definicje słowa: reklama * wymienia reklamy, które wywarły na nim wrażenie * omawia treść artykułu * opisuje stare reklamy zamieszczone w tekście</p>	<p>* opisuje reprodukcje w kontekście uznania reklamy za dzieło sztuki * przygotowuje reklamę dowolnego produktu, wykorzystując pomysł odwołania się do dzieła sztuki</p>	<p>* prezentuje reklamę, która zasługuje na miano dzieła sztuki * redaguje „przepis na reklamę”</p>	<p>* wypowiada się na temat zależności między reklamą a przemianami w życiu gospodarczym i społecznym</p>	<p>* przygotowuje (po konsultacji z nauczycielem) prezentację zawierającą reklamy odwołujące się do świata sztuki</p>
<p><i>Temat 151. O pisarstwie w krzywym zwierciadle – omawiamy tekst „Talki w wielkim mieście”. s. 322</i></p>	<p>* omawia treść tekstu * określa rodzaj narracji * wskazuje główną myśl utworu * opisuje ilustrację, odwołując się do znajomości tekstu</p>	<p>* wymienia elementy rzeczywistości, które zostały ukazane w krzywym zwierciadle * w dowolnej formie przygotowuje wskazówki dla bohatera, który marzy o wydaniu książki</p>	<p>* wypowiada się na temat pisarstwa głównego bohatera tekstu, narratora oraz celu przekształcania prawdy * redaguje fragment wspomnień związanych z życiem szkolnym</p>	<p>* porównuje tekst z wierszem Wisławy Szymborskiej pt. „Radość pisania” * dostrzega różnicę między komizmem i kpina</p>	<p>* opisuje „w krzywym zwierciadle” wybranego bohatera książki; może wykonać również jego karykaturę</p>
<p><i>Temat 152. Dialog z różnymi konwencjami w komiksie „Przygody Jerzego”. s. 325</i></p>	<p>* omawia treść komiksu * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje cechy gatunkowe komiksu</p>	<p>*charakteryzuje bohatera * omawia znaczenie słowa: konwencja * tworzy komiks o kolejnych przygodach bohatera; wprowadza postaci z innych utworów</p>	<p>* przedstawia wykreowane przez autorów relacje między bohaterami * omawia funkcję łączenia w komiksie różnych konwencji</p>	<p>* wyraża zdanie na temat niezależności artysty wobec kreowanego przez niego świata * redaguje notatkę uwzględniającą wnioski z lekcji</p>	<p>* wypowiada się na temat filmów, gier komputerowych wykorzystujących efekt gry z konwencją</p>

<p>Temat 153. Rozmawiamy o granicach moralnych w sztuce na podstawie fragmentu powieści „Kiedy byłem dziełem sztuki” Erica-Emmanuela Schmitta. s. 326</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia głównego bohatera jako artystę, odpowiadając na pytania * analizuje imię i nazwisko, odwołując się do „Słownika mitów i tradycji kultury” 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje notatkę prasową na podstawie przeczytanego fragmentu * razem z kolegami nagrywa krótki fragment telewizyjnych „Wiadomości” poświęcony Zeusowi 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat: czy wszystko może być tworzywem sztuki i granic szokowania odbiorcy tematem sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat stylu <i>life performance</i> i jego reprezentantów
<p>Temat 154. Czym jest kicz? Rozważania na podstawie artykułu Adama Leszczyńskiego. s. 330</p>	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia znaczenie słowa: kicz * omawia treść artykułu * wypowiada się na temat przedstawionego problemu * korzysta ze słownika 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy kiczu i opisuje jego potencjalnego odbiorcę * opisuje zdjęcia w kontekście omawianego tematu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża zdanie na temat narzucania swojego gustu innym; podaje argumenty * wypowiada się na temat malarstwa braci Kossaków i uznania ich twórczości za kiczowatą 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze pracę na wybrany temat * opisuje i ocenia świat zdominowany przez kicz * wymienia kiczowate elementy otaczającej rzeczywistości * wypowiada się na temat dobrego smaku w otaczającej nas rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację przedstawiającą kicz w architekturze, literaturze, filmie, muzyce lub innych dziedzinach
<p>Temat 155. Dyskutujemy nad perspektywami literatury w świetle utworu Piotra Czerwińskiego „Wspomnienie”. s. 333</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o swojej ulubionej książce lub niechęci do czytania i przyczyn takiego stanu * omawia treść tekstu * określa elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy notatkę graficzną na temat dziejów książki * wypowiada się na temat literatury przeszłości 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli literatury obecnie i w świecie przedstawionym w utworze, uzupełniając schemat 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat działań ludzi, które mogą negatywnie wpłynąć na przemiany kulturowe * wymienia cechy typowego współczesnego odbiorcy literatury 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze własny utwór (powieść, opowiadanie, legendę, mit) * przygotowuje lapbook (zwoj z osią czasu) na temat dziejów piśmiennictwa

LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY ÓSMEJ

<p>Antoine de Saint-Exupéry „Mały Książe”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść lektury * wskazuje elementy świata przedstawionego * opowiada o spotkaniu bohatera z pilotem (narratorem); ocenia zachowanie dorosłego * przedstawia okoliczności pojawienia się róży na planecie * tworzy rodzinę wyrazu: przyjaźń * rozpoznaje na plakatach elementy związane z utworem i omawia ich rolę 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje treść dedykacji; wskazuje nadawcę, adresata * porównuje świat dorosłych i dzieci; odwołuje się do przykładów z tekstu * omawia zachowanie róży na różnych etapach i przedstawia wnioski * opowiada o spotkaniu lisa z chłopcem i efektach wspólnych rozmów * charakteryzuje bohaterów * bierze udział w przygotowanej grupowej inscenizacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia planety odwiedzone przez Małego Księcia i charakteryzuje spotykanych tam bohaterów * pisze list do siebie jako osoby starszej o dwadzieścia lat i porównuje wartości ważne kiedyś i dzisiaj * określa rolę lisa w rozumieniu uczuć miłości i przyjaźni * pisze reklamę utworu, opowiadanie inspirowane lekturą 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia znaczenie sentencji znanych z utworu * wskazuje różnicę między baśnią a powiastką filozoficzną w odniesieniu do przeczytanego utworu, podając argumenty * przedstawia symboliczne znaczenie poszczególnych elementów świata przedstawionego * wypowiada się na temat tego, dla kogo jest przeznaczona ta książka 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości autora lektury i genezy książki * porównuje film z tekstem literackim * przygotowuje lapbook dotyczący lektury * pisze rozprawkę na temat: „Czy jesteś jeszcze dzieckiem, czy bliższy jest Ci świat dorosłych?”
<p>Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz” księgi: I, II, IV, X, XI, XII</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoje zdanie na temat książki * wykonuje poster z wyjaśnieniem pojęć z lektury wraz z istotnymi informacjami na temat ich pochodzenia, znaczenia, roli itp. * opowiada treść wybranej księgi * wymienia elementy świata przedstawionego * recytuje wybrany fragment utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat pobytu Mickiewicza na emigracji * uzupełnia oś czasu dotyczącą Mickiewicza * układa chronologiczny plan wydarzeń * opowiada historię Jacka Soplicy * omawia treść sporu * w dowolnym fragmencie wskazuje środki poetyckie i omawia budowę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy gatunkowe eposu i wyjaśnia termin: epepeja narodowa, odwołując się do konkretnych wydarzeń, cytatów z lektury * wykonuje drzewo genealogiczne rodu Sopliców i Horeszków; omawia stopień pokrewieństwa * układa plan dziejów księdza Robaka * charakteryzuje postać 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje treść „Epiologu” * uzupełnia mapę Soplicowa i okolic * pisze rozprawkę na temat rehabilitacji Jacka Soplicy * wchodzi w rolę wybranej postaci i z tej perspektywy przedstawia innego bohatera * analizuje opis koncertu Jankiela pod kątem nawiązań do wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza oraz okoliczności powstania „Pana Tadeusza” * wypowiada się na temat filmowej wersji epepei i pisze recenzję * tworzy komiks na podstawie wybranej

	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie tytułu * omawia treść „Inwokacji” * opisuje dwór w Soplicowie, jego wystrój, otoczenie * wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie twórcze, którego akcja rozgrywa się w czasach współczesnych bądź opisanych w utworze * opracowuje krzyżówkę sprawdzającą znajomość treści utworu 	<ul style="list-style-type: none"> jako bohatera dynamicznego * tworzy galerię pozostałych bohaterów epopei * redaguje dłuższą charakterystykę wybranej postaci * wypowiada się na temat wychowania dzieci i młodzieży, ubioru, sposobu spędzania czasu, zwyczajów, tradycji, potraw, patriotyzmu, zalet i wad Polaków * opisuje wybrane zwyczaje 	<ul style="list-style-type: none"> historycznych * redaguje opis i interpretuje obraz przedstawiający koncert Jankiela * opisuje sposób bycia, cechy poszczególnych warstw społecznych przedstawionych w utworze 	księgi
Henryk Sienkiewicz „Quo vadis”	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść lektury * przedstawia swoje wrażenia * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia elementy historyczne i fikcyjne * tworzy rodzinę wyrazów: chrześcijaństwo, pogaństwo, miłość * wymienia cechy gatunkowe powieści historycznej * określa rodzaj narracji * zachęca kolegów do zwiedzania Rzymu, używając dwóch argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia dosłowne i przenośne znaczenie tytułu * wskazuje wątek główny i poboczny * dzieli bohaterów na pogan i chrześcijan, postaci historyczne i fikcyjne * przedstawia historię miłości Ligii i Wincjusza * wymienia związki frazeologiczne ze słowem: miłość i układa z nimi zdania, odnosząc się do treści utworu * wyjaśnia związek 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia pochodzenie społeczne, warunki, styl życia, wartości, zasady wyznawane przez ludzi reprezentujących dwa światy * przedstawia wpływ uczucia na obie postaci * ocenia zachowanie Nerona i wypowiada się na temat weny twórczej artysty * omawia symboliczne znaczenie poszczególnych grafik związanych z powieścią * redaguje charakterystykę wybranego boha- 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy profile internetowe bohaterów powieści * przygotowuje streszczenie legendy o założeniu Rzymu * opisuje wieczne miasto przed pożarem i po nim * omawia strukturę społeczną Rzymu * wyjaśnia zwrot: arbiter elegantiarum i w tym kontekście opisuje Petroniusza * redaguje opowiadanie twórcze przedstawiające dalsze losy Ligii 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza; źródeł inspiracji, genezy utworu oraz przyznanej mu Nagrody Nobla * przygotowuje prezentację multimedialną składającą się ze zdjęć miejsc akcji przedstawionych w powieści

		<p>grafik z powieścią</p> <ul style="list-style-type: none"> * pisze opowiadanie o pobycie w starożytnym Rzymie 	<p>tera</p> <ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje folder reklamowy poświęcony wycieczce do Rzymu 	<p>i Winicjusza</p>	
<p>Juliusz Słowacki „Balladyna”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów realistycznych i prawdopodobnych * rozpoznaje cechy dramatu * gromadzi słownictwo charakteryzujące siostry * wypowiada się na temat okoliczności i motywu zbrodni * rozpoznaje na afiszach teatralnych elementy związane z tekstem i omawia ich rolę w utworze * wypowiada się na temat adaptacji teatralnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje Gniezno jako miejsce wydarzeń historycznych i omawia znaczenie miasta w dramacie * określa rolę postaci fantastycznych * układa chronologiczny plan wydarzeń * analizuje fragmenty utworu (wydarzenia), będące spełnieniem przepowiedni Goplany * wyjaśnia związek: piętno kainowe i wskazuje źródło jego pochodzenia * wyjaśnia w kontekście lektury stwierdzenie: „Nie masz zbrodni bez kary” 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy świadczące o niezwykłości opisywanego świata * wypowiada się na temat tragizmu i komizmu w utworze * pisze charakterystykę porównawczą Aliny i Balladyny * przedstawia drogę Balladyny do władzy i zapisuje wnioski * w formie rozprawki pisze, która rola aktorska (Aliny czy Balladyny) byłaby ciekawsza do zagrania * przygotowuje pytania do quizu powtórkowego z lektury 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia opis postaci w formie mapy mentalnej * wypowiada się na temat stereotypu starszej i młodszej siostry * redaguje opis sytuacji dotyczący wydarzeń, które rozegrały się w lesie lub podczas rażenia Balladyny piorunem; albo opis przeżyć Balladyny * pisze reportaż na jeden z tematów dotyczących lektury (propozycje w scenariuszach GWO) 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Juliusza Słowackiego; źródeł inspiracji, genezy utworu, a także Gniezna i jeziora Gopło * wskazuje analogię z balladą Adama Mickiewicza „Lilije” lub „Świtezianka”
<p>Melchior Wańkowicz „Ziele na kraterze”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości * wskazuje rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia cechy gatunkowe autobiografii * opowiada historię rodziny i dorastania córek pisarza * przedstawia wydarzenia historyczne, w których uczestniczyli 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o atmosferze, relacjach panujących w domu i roli wspólnego spędzania czasu z rodziną * wypowiada się na temat zachowania europejskiej młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat antywartości przeciwstawianych przez bohaterkę wolnemu światu * podaje cechy gatunkowe literackiego reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat genezy utworu * pisze reklamę lub recenzję książki

	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat historii swojej rodziny w kontekście II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> członkowie rodziny * wyjaśnia tytuł książki * pisze dedykację dla osoby, której chce podarować omawiany utwór 	<ul style="list-style-type: none"> przed II wojną światową * wymienia wydarzenia, które wpłynęły na życie rodziny Wańkowiczów * tworzy prezentację przedstawiającą galerię postaci z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy lapbook związany z utworem 	
<p>Melchior Wańkowicz „Tędy i owędy” („Nasza kamienica”, „Facecje... gorzkawe”) [lektura usunięta z podstawy programowej]</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wybranych reportaży * określa czas, miejsce zdarzeń, wymienia bohaterów i rodzaj narracji * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni czasopism * podaje propozycję tematów artykułów * omawia znaczenie słów: archaizm, neologizm 	<ul style="list-style-type: none"> * układa chronologiczny plan wydarzeń * wymienia gatunki publicystyczne * omawia cechy gatunkowe reportażu * w grupie przygotowuje artykuł do gazety poświęcony twórczości Wańkowicza * wypowiada się na temat żartowania sobie z kogoś i granicy, której nie należy przekraczać 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje tekst wywiadu z czytelnikami utworu M. Wańkowicza * pisze sprawozdanie z wyjścia autora z miejscowymi dziećmi do cyrku * wymyśla „Melchiorowe Słowo Roku” * podaje definicję słowa: facecje * wchodzi w rolę i odczytuje przygotowane teksty 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady reportaży prasowych lub telewizyjnych * podaje różnicę między zachowaniem oraz poglądami ludzi współczesnych a tymi, które są prezentowane w utworze Wańkowicza * pisze recenzję książki 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat reportaży Melchiora Wańkowicza * nagrywa filmik z anegdotami, żartami inspirowanymi przeczytanym tekstem
<p>Barbara Kosmowska „Pożłaczana rybka”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat zainteresowań Alicji * omawia znaczenie złotej rybki w przebiegu choroby brata * podaje trzy życzenia, które wypowiedziałby 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia stosunek bohaterki do miejsc akcji * opowiada o relacjach i stosunkach głównej bohaterki z pozostałymi postaciami, podając odpowiednie cytaty z tekstu * określa rodzaj narracji * omawia treść „listów do samej siebie” * rozpoznaje elementy graficzne odnoszące się 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia metaforyczne znaczenie tytułu * omawia problemy poruszone w tekście i sposób ich rozwiązania, podaje własne propozycje * w dowolnej formie dziennikarskiej przygotowuje informacje na temat placówki oferującej pomoc w podobnej 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje osoby i instytucje, do których można się zwrócić w opisanych sytuacjach * wypowiada się na temat stosunku do innych osób, przeżywających problemy, oraz na temat zaangażowania się w konflikt * ocenia wpływ problemów na zachowanie 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze reklamę lub recenzję utworu * porównuje powieść z filmem * wymienia inne utwory poruszające tę tematykę

	do złotej rybki	do treści książki * układa ramowy plan wydarzeń * przypomina treść „Baśni o rybaku i złotej rybce”	sytuacji * charakteryzuje Alicję jako bohaterkę dynamiczną * podaje przykłady innych bohaterów literackich przechodzących przemianę	dziewczyny * formułuje wnioski	
Ewa Nowak „Yellow bahama w prążki”	* omawia treść utworu * wymienia elementy świata przedstawionego * podaje cechy gatunkowe powieści * w grupie przygotowuje plakat stereotypowego nastolatka * wypisuje skojarzenia ze słowem: przyjaźń	* przygotowuje plakat – charakterystykę samego siebie * wypowiada się na temat relacji, problemów współczesnej młodzieży * omawia relacje panujące między bohaterami utworu i opisuje ich specyfikę * wypowiada się na temat szczęścia	* charakteryzuje bohaterów * omawia problematykę powieści * redaguje list do dowolnego adresata, poruszający problem nurtujący współczesnych nastolatków * opisuje okoliczności i towarzyszące im stany psychiczne bohaterki	* wypowiada się na temat stereotypów dzisiejszej młodzieży * redaguje opis przeżyć wewnętrznych * opracowuje krzyżówkę z treści lektury * przygotowuje lapbook dotyczący utworu	* pisze recenzję utworu * wymienia tytuły innych powieści poruszających podobną tematykę